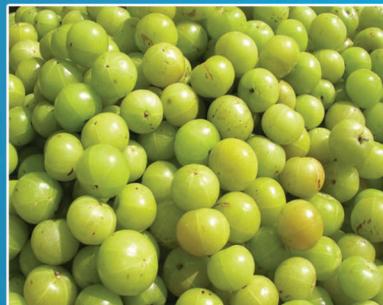

ಉದ್ಯುನ ತೊಳೆ

ನಂಜಿಕೆ 1 (1) ಎಪ್ರಿಲ್-ಜೂನ್ , 2011

ತೊಳೆಗಾರಿಕೆ ವಿಜ್ಞಾನಗಳ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ,
ಉದ್ಯುನಗಿರಿ, ಬಾಗಲಕೋಟೆ-587 103

“ ಭಲ ಷುಷ್ಟ ತಾಂಬಾಲ ತರಕಾಲಿಗಳು ನಮ್ಮದ್ವಾಗಳ ”

ಪ್ರಥಮ ಸಂಚಿಕೆಗೆ ಮಾನ್ಯ ಕುಲಪತಿಗಳಿಂದ - ಸಂದೇಶ

ವಾಸವವನ ಜೀವನೋಪಾಂಶಕ್ಕೆ ಬೇಕಾಗುವ ಅವಶ್ಯಕತೆಗಳಾದ ಆಹಾರ, ಆಸರೆ ಮತ್ತು ಬಟ್ಟೆಯನ್ನು ಒದಗಿಸುವಲ್ಲಿ ಸಮಗ್ರ ಕೃಷಿ ಮುಖ್ಯ ಪಾತ್ರವಹಿಸಿದರೆ, ಮಾನವ ತನ್ನ ಜೀವನವನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣ ಆರೋಗ್ಯಯುತವಾಗಿ ಕಾಪಾಡಿಕೊಂಡು ಹೋಗಲು ಶರೀರಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಎಲ್ಲ ತರಹದ ಮೋಷಕಾಂಶಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವಲ್ಲಿ ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಉತ್ತಮಗಳು ಅದರಲ್ಲಿಯೂ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಹಣ್ಣು ಮತ್ತು ತರಕಾರಿಗಳು ಪ್ರಮುಖ ಪಾತ್ರವಹಿಸುತ್ತವೆ. ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ರೈತರು ಇಂದು ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಅಭಿರುಚಿ ಬೆಳೆಸುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದು ಉತ್ತಮವಾದ ಬೆಳವಣಿಗೆ. ಈ ರೈತ ಸಮುದಾಯಕ್ಕೆ ಸೂಕ್ತ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನವೀನ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಹಾಗೂ ಹೊಸ ಸಂಶೋಧನಾತ್ಮಕ ಬೆಳವಣಿಗೆಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಸಮಯಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಸೂಕ್ತವಾದ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ನೀಡುವ ಅವಶ್ಯಕತೆಯನ್ನು ಮನಗಂಡು ತೋಟಗಾರಿಕೆ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯವು “ಉದ್ಯಾನ ತೋತ” ವೆಂಬ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕೆಯಲ್ಲಿ ಶ್ರೇಮಾಸಿಕವನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸುವ ನಿರ್ದಾರ ಕೇಗೊಂಡ ಹಿನ್ನಲೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಜೋಡಿಸಲ ಸಂಚಿಕೆ ಇಂದು ಹೊರಬಂದಿದೆ. ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದ ಹಲವಾರು ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳು, ಪ್ರಗತಿಪರ ರೈತ ಬಾಂಧವರು, ಕೃಷಿ ಹಾಗೂ ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪರ ಚಿಂತಕರು ಉದ್ಯಾನತೋತ ಪ್ರಕಟಣೆಗೆ ಸಹಕಾರ ನೀಡುವ ಮೂಲಕ ಇದನ್ನು ಮೈತ್ರಾಧಿಸಿದರೆ, ರೈತರ ಮನೆಮನಗೆ ಮಾಹಿತಿ ನೀಡುವ ಚಿಂತನೆಗೆ ಚಾಲನೆ ನೀಡಿದಂತಾಗುವುದು. ಈ ಪ್ರಕಟಣೆಯು ರೈತ ಬಾಂಧವರಿಂದ ಹಿಡಿದು ತೋಟಗಾರಿಕೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಪಾಲುದಾರರಿಗೆ ಅವಶ್ಯಕವಾದ ಮಾಹಿತಿ ನೀಡುವ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುವದೆಂಬ ವಿಶ್ವಾಸ ನನಗಿದೆ. ಇದರ ಸದುಪಯೋಗವನ್ನು ಸರ್ವರೂ ಪಡೆಯುತ್ತಾರೆ ಎಂಬ ವಿಶ್ವಾಸ ಹೊಂದಿರುತ್ತೇನೆ. ರೈತರ ಬಾಳು ಬೆಳಗಲಿ ಎಂಬ ಸದಿಚ್ಛೆಯೊಂದಿಗೆ ನನ್ನ ಶುಭಾಶಯಗಳನ್ನು ತಮ್ಮೊಂದಿಗೆ ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

(ಎನ್.ಜಿ. ದಂಡೆಕರ್)
 ಕುಲಪತಿಗಳು
 ತೋವಿವಿ, ಬಾಗಲಕೋಟ

ಸಂಪಾದಕೀಯ . . . . .

ಇಡೀ ಜಗತ್ತಿಗೆ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ತಿರುಳನ್ನು ಮೊಟ್ಟಮೊದಲಿಗೆ ಶೋರಿಸಿಕೊಟ್ಟ ದೇಶ ನಮ್ಮ ಭಾರತ ಇಡೀ ಜಗತ್ತೇ ಮೆಚ್ಚಿದ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಅಡಿಪಾಯ ಕೈಗೆ ಸಂಸ್ಕೃತಿ! ಮನುಜಕುಲದ ಏಳಿಗೆಯ ಧ್ಯೇಯವನ್ನೇ ಎತ್ತಿ ಸಾರಿದ ಹತ್ತಾರು ಧರ್ಮಗಳ ಸಲೆಯಾಗಿರುವ ಭರತವಿಂಡದಲ್ಲಿ ಕೈಗೆ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯು ವಿನಾಶದ ಹಾದಿ ಹಿಡಿದರೆ ಪ್ರಗತಿ ಹೇಗೆ ಆದೀತು? ಹಸಿರು ಉಸಿರಾಗಿರುವದರಿಂದ, ಹಸಿರು ಮನಸ್ಸಿಗೆ ನೆಮ್ಮೆದಿ ತರುವದರಿಂದ, ಆ ಹಸಿರಿನ ಅಡಿಪಾಯದ ಮೇಲೆ ನಿಲ್ಲಿಸುವ ಗೊಪುರ ಭದ್ರವಾಗಿರಬೇಕೆನ್ನುವದರಲ್ಲಿ ಸಂದೇಹವಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಈ ಹಸಿರನ್ನು ಕಾಪಾಡುವಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖ ಪಾತ್ರದಾರಿಗಳಾದ ರ್ಯಾತರ ಬದುಕಿನ ಧ್ಯೇನಂದಿನ ಚಿಂತನೆಗೆ ಹಿತವಾಗಿ ಸ್ವಂದಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅಂತಹ ಒಂದು ಮಹತ್ವರವಾದ ಆಶೀಯಾಂದಿಗೆ ಹಾಗೂ ಅದನ್ನು ನೀಗಿಸುವ ಗುರುತರ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯೊಂದಿಗೆ ಮನುಷ್ಯದೆಯ್ತಿರುವ ಬಾಗಲಕೋಟೆಯ ಶೋಟಗಾರಿಕೆ ವಿಜ್ಞಾನಗಳ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ ಹಲವಾರು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ರ್ಯಾತರ ಮನೆಗೆ ತಲುಪಿಸುವ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಈ “ಉದ್ಯಾನ ಲೋಕ” ದ ಜೊಚ್ಚಲ ಸಂಚಿಕೆಯನ್ನು ಹೊರ ತಂದಿದೆ.

ಇಂದಿನ ಈ ಬದಲಾಗುತ್ತಿರುವ ಧ್ಯೇನಂದಿನ ವಿಧ್ಯಮಾನದಲ್ಲಿ ಕೈಗೆಯು ಮಾತ್ರ ಒಂದು ಪ್ರಾಮಾಣಿಕ ಉದ್ಯೋಗವಾಗಿ ಉಳಿದಿದೆ. ನಮ್ಮ ರ್ಯಾತರಾಂಧವರು ಕೈಗೆಯಲ್ಲಿ ಸಂತೃಪ್ತಿ ಜೀವನ ನಡೆಸುತ್ತ ಬಂದಿರುವದು ಒಂದು ಪರಂಪರೆ. ಆದರೆ ಇತ್ತೀಚಿನ ಪ್ರೇಮೋಟಿ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಪಾರಂಪರಿಕ ಜೀವನ ನಡೆಸುವದಕ್ಕಿಂತ ಮಿಗಿಲಾಗಿ ತಮ್ಮ ಬದುಕನ್ನು ರೂಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುವದು ಅವಶ್ಯವಾಗಿದೆ. ಬದುಕನ್ನು ರೂಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದೆಂದರೆ ಆದಾಯವನ್ನು, ಆದಾಯದ ಮೂಲಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿಕೊಳ್ಳುವದೇ ಆಗಿದೆ! ರ್ಯಾತರು ಆದಾಯವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದೇ ಕೆಂದರೆ, ತಮಗೆ ಬೇಕಾದುದನ್ನು ಬೆಳೆದು ಕೊಳ್ಳುವದರ ಜೊತೆಗೆ ಅಧಿಕ ಲಾಭ ತಂದು ಕೊಡಬಲ್ಲ ಬೆಳೆಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಯ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಹಲವಾರು ರ್ಯಾತರು ಶ್ರಮಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಪ್ರತೀಪಳವನ್ನು ಆದಾಯರೂಪದಲ್ಲಿ ತರುವಂತಹ ಬೆಳೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಬಿಲವು ಶೋರಿಸುತ್ತಿರುವದು ಸಾಮಾನ್ಯ. ರ್ಯಾತರು ಈ ಹಂಬಲವನ್ನು ಈಡೇರಿಸುವಲ್ಲಿ ಶೋಟಗಾರಿಕೆ ಬೆಳೆಗಳು ಮಾತ್ರ ನೆರವಾಗಬಲ್ಲವು. ಹೊಸ ಹೊಸ ಹಾಗೂ ವಿಧವಿಧವಾದ ಶೋಟಗಾರಿಕೆ ಬೆಳೆಗಳ ನೇರೀನ ಬೇಸಾಯಕ್ರಮಗಳ ಪರಿಚಯ, ಅಧಿಕ ಗುಣಮಟ್ಟಿಗೆ ಇಂಫೋರ್ಮೇಶನ್ ತರಬಲ್ಲ ಹೊಸ ತಳಿಗಳ ಅವಿಷ್ಯಾರ, ರೋಗ-ಕೇಟಗಳ ನಿರ್ವಹಣಾ ಕ್ರಮಗಳು, ಸಂಶೋಧಕರ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕ ಪ್ರಯೋಜನಗಳನ್ನು ಹಾಗೂ ಸಹಕಾರ, ವಿಸ್ತರಣಾ ಕಾರ್ಯಕರ್ತರ ಕಾರ್ಯತತ್ವರತೆಯಲ್ಲಿ ಮಾಹಿತಿ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಅಳವಡಿಕೆ ಇವೆಲ್ಲವುಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡು ಮಾಡಿಸಾಧಿಸಬೇಕೆನ್ನುವ ಕೈಗಿನಿಗೆ ಹೊಸ ಬದುಕನ್ನು ರೂಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಅಸಾಧ್ಯವೇನಿಲ್ಲ. ಅಂತಹ ರ್ಯಾತರು ಇತ್ತೀಚಿನ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ತಮನ್ನು ತಾವು ಗುರುತಿಸಿಕೊಳ್ಳುವದರ ಜೊತೆಗೆ ಇತರರಿಗೆ ಮಾಡಿಯಾಗಿ, ದೇಶದ ಆರ್ಥಿಕಾಭಿವೃದ್ಧಿಗೂ ಕೊಡ ಸಹಕಾರಿಯಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಅಂತಹರ ಬದುಕಿನ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ ಮಾಡಿದಾಗ ಶೋಟಗಾರಿಕೆ ಬೆಳೆಗಳು ಮಹತ್ವರ ಪಾತ್ರವಹಿಸಿರುವುದು ಕಂಡುಬರುತ್ತಿದೆ. ಅಂತಹರ ಮತ್ತು ಅಂತಹರನ್ನು ಅನುಕರಿಸುವ ಸಕಲ ರ್ಯಾತರಾಂಧವರಿಗೆ ಸ್ವಂದಿಸಿ, ಅವರನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸುವವರೇ ನಮ್ಮ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದ ಗುರುತರ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯಾಗಿದೆ. ಆ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ರ್ಯಾತರಿಗೆ ಹಲವಾರು ಹೊಸ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ತುಲುಪಿಸಿ ಅವರ ಅನಿಸಿಕೆಗಳನ್ನು ಇತರರಿಗೆ ಹಂಚುವ ಪ್ರಯೋಜನೆ ‘ಉದ್ಯಾನ ಲೋಕದ’ ಗುರಿ. ಆ ಗುರಿ ಮುಟ್ಟುವಲ್ಲಿ ಸಫಲವಾಗುತ್ತೇವೆ ಎಂಬ ಧ್ಯಾಪಿಶ್ವಾಸದಿಂದ ದೇಶದ ಕೈಗೆ “ಉದ್ಯಾನಲೋಕ” ವನ್ನು ಸಮರ್ಪಿಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆ.

ಜೀವಧಿ ಮಹತ್ವದ ಚಕ್ಕೆ, ಬೆಟ್ಟಿದ ನೆಲ್ಲಿ, ಮೊಗ್ಗೆಕಾಯಿ, ದವಸ, ಸೀತಾಫಲ ಬೆಳೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ, ಹೈಟೆಕ್ ಶೋಟಗಾರಿಕೆಯ ಡೊಣ್ಣಿ ಮೆಣಸಿನಕಾಯಿ ಮತ್ತು ತರಕಾರಿಬೆಳೆಗಳಲ್ಲಿ ಸಸ್ಯ ಪ್ರಜೋಧಕ, ಕಾಫಿ ಕಾಂಡಕೊರಕದ ನಿರ್ವಹಣೆ ಬಗ್ಗೆ ಲೇವಿನಗಳು ತಮಗೆಲ್ಲ ಉಪಯುಕ್ತ ಮಾಹಿತಿ ನೀಡುವದರಲ್ಲಿ ಸಂದೇಹವಿಲ್ಲ.

Dr. K. Chellappa
 (ಪ್ರೌ. ಕೆ. ಕೆಲಪಾಕಲ್)
 ವಿಸ್ತರಣಾ ನಿರ್ದೇಶಕರು
 ಶೋರ್ತಿವಿ, ಬಾಗಲಕೋಟಿ

**ತೋಟದಿಂದ ತಟ್ಟಿಗೆ
ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಶೈಮಾಸಿಕ ಪತ್ರಿಕೆ**

ಪ್ರಕಾಶಕರು :	ಡಾ॥ ಎಸ್. ಬಿ. ದಂಡಿನ್, ಹುಲಪತಿಗಳು, ತೋರ್ತಿ, ಬಾಗಲಕೋಟಿ
ಸಂಪಾದಕರು :	ಡಾ॥ ಮೃ. ಕೆ. ಹೋಟಿಕಲ್ ವಿಸ್ತರಣಾ ನಿರ್ದೇಶಕರು, ತೋರ್ತಿ, ಬಾಗಲಕೋಟಿ
ಸಹ ಸಂಪಾದಕರು :	ಶ್ರೀ ಮೋಹನ್ ಆರ್. ದಂಡಗಿ ಶ್ರೀ. ಸಂಗಮೇಶ ಎಸ್. ಹಕ್ಕಲಪ್ಪನಪರ ತಾಂತ್ರಿಕ ಸಹಾಯಕರು, ವಿನಿ. ತೋರ್ತಿ, ಬಾಗಲಕೋಟಿ
ಸಲಹಾ ಮಂಡಳಿ :	ಡಾ. ಬಿ. ರಾಜು, ಡಿನ್ ಸ್ನಾತಕೋತ್ತರ ಡಾ. ಪಿ. ನಾರಾಯಣಸ್ನಾಮಿ, ಸಂಶೋಧನಾ ನಿರ್ದೇಶಕರು
	ಡಾ. ಎ. ಬಿ. ಪಾಟೀಲ್, ಕುಲಸಚಿವರು
	ಡಾ. ಎಂ.ಬಿ. ಮಾಡಲೇರಿ, ಡಿನ್ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಕಲ್ಯಾಣ
	ಡಾ. ಎಚ್. ಬಿ. ಪಾಟೀಲ್ ವಿಶೇಷ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು (ಬೀಜ ಮತ್ತು ಸಸೀ)
	ಡಾ. ಅಶೋಕ್ ಎಸ್. ಅಲೂರ ವಿಶೇಷ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು (ಪಿ.ಪಿ.ಎಮ್.ಸಿ.)
ಮುಟ್ಟಿ ವಿನ್ಯಾಸ & ಅಕ್ಷರ ಚೋಡಕೆ	ಶ್ರೀ ದುರ್ಗ ನಾಯಕ್, ಅಸ್ಟ್ರೇಂಟ್ ಕಮ್ ಕಂಪನಿಯರ್ ಅಪರೇಟರ್, ವಿನಿ. ತೋರ್ತಿ, ಬಾಗಲಕೋಟಿ

ತೋಟಕರಿಗೆ ಸೂಚನೆಗಳು

- ◆ ಈ ಮಾಸಿಕ ಪತ್ರಿಕೆ ಲೇಖನಗಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸುವವರು ದಂಯವಿಟ್ಟು ಗಮನಿಸಿ.
- ◆ ದೈತ್ಯ ಸಮುದಾಯಕ್ಕೆ ಉಪಯೋಗವಾಗುವಂತಹ ಹಾಗೂ ವಂಗಾಮಿಗೆ ಸಂಕುಚಾದ ಲೇಖನಗಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸಬೇಕು.
- ◆ ಉತ್ತರವು ಗುಣಮಾಪ್ತಿದ್ವಾರಾ ಮೂಲ ಚಿತ್ರ ಅಥವಾ ಜೆ.ಫಿ.ಇ.ಜಿ. (JPEG) ಫಾರ್ಮಾಕೊಂಟ್‌ನಲ್ಲಿರುವ ಭಾಯಿಚ್‌ಗಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸಬೇಕು.
- ◆ ಏಂಜಂಚೆ (E-mail) ಸೌಲಭ್ಯ ಇಲ್ಲದವರು ಲೇಖನದ ಒಂದು ಹಾರ್ಡ್ ಪ್ರತಿಯೊಂದಿಗೆ ಸಾಫ್ಟ್ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸಿ.ಡಿ.ರೋಡರಲ್ಲಿ ಕಳುಹಿಸಬೇಕು.
- ◆ ಲೇಖಕರ ಹೆಸರುಗಳು ಮೂರಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ಸಿಮಿತವಾಗಿರಲಿ ಮತ್ತು ಎಲ್ಲ ಲೇಖಕರು ಪತ್ರಿಕೆಯ ಸದಸ್ಯರಾಗಿರಬೇಕು.
- ◆ ಒಂದುಗಳ ಅನುಕೂಲಕ್ಕಾಗಿ ತಮ್ಮ ದೂರವಾಣಿ ಸಂಪೂರ್ಣ, ಏಂಜಂಚೆ (E-mail) ಹಾಗೂ ಅಂಚೆ ವಿಜಾಸವನ್ನು ಲೇಖನದಲ್ಲಿ ತಪ್ಪಿದೆ ಸಮೂದಿಸಿ.
- ◆ ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳು ಲೇಖನಗಳನ್ನು ತಮ್ಮ ನಿಯಂತ್ರಣಾಧಿಕಾರಿಗಳ ಮೂಲಕ ಕಳುಹಿಸಬೇಕು.
- ◆ ಪ್ರಕಟ ಲೇಖನಗಳಿಗೆ ಸೂಕ್ತ ಸಂಘರ್ಷನೆ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಸಂಪಾದಕರಿಗೆ ಸೇರಿಸುತ್ತದೆ.
- ◆ ಲೇಖನಗಳನ್ನು ಪ್ರಕಟಣೆಗಾಗಿ ಅಯ್ದು ಮಾಡುವ ನಿರ್ದಾರ ಸಂಪಾದಕರಿಗೆ ಲೇಖನಗಳ ಮೇಲೆ ಇರಲಿ.
- ◆ ಪ್ರಕಟ ಲೇಖನಗಳಲ್ಲಿ ನಮೂದಿಸಿದ ವಿಷಯಗಳಿಗೆ ಲೇಖನರೇ ಒವಾಬ್ಬಾರರು.

ಪರಿವಿಡಿ

ಬೈಜ್ಞಾನಿಕ ಗುಣದ ಅಪರೂಪದ ಮಿಶ್ರಣ : ಚಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಚೀನುತ್ಪಂಪ.....	01
ಪ್ರೇ.ಕೆ.ಹೋಟಿಕಲ್, ರೂಪಾ ಹಾವರಗಿ ಮತ್ತು ಸಂಗಮೇಶ.ಎಸ್.ಹಕ್ಕಲಪ್ಪನಪರ	
ಬೈಜ್ಞಾನಿಕ ಆಗರ – ಬೆಟ್ಟದ ನೆಲ್ಲಿಯ ಸುಧಾರಿತ ಬೇಸಾಯ ಕ್ರಮಗಳು	04
ರಾಜೇಂದ್ರ ಬಿ.ಎನ್., ಸತೀಶ್.ಆರ್. ಪಾಟೀಲ್ ಮತ್ತು ಮೋಹನ್ ಆರ್.ದಂಡಗಿ	
ಮೋಗೆಕಾಯಿ (ಸಾಂಭಾರು ಸೌತೆಕಾಯಿ) ಯಿಂದ ತಯಾರಿಸ ಬಹುದಾದ ವಿವಿಧ ಮೊಲ್ಯುವರ್ಡಿತ ಪದಾರ್ಥಗಳು	09
ಬುವೆನೆಶ್ವರಿ ಜಿ., ವಸಂತ ಎಂ. ಗಾಂಗೇರ್ ಮತ್ತು ಎಹ್.ಬಿ. ಮಾಡಲಗೇರಿ	
ಸಂರಕ್ಷಿತ ವಾತಾವರಣದಲ್ಲಿ ಡೋಣಿ ಮೆಣಸಿನಕಾಯಿ ಬೆಳಿ	15
ರಾಜೇಂದ್ರ ಬಿ.ಎನ್., ಪಾಟೀಲ್ ಎಸ್. ಆರ್. ಮತ್ತು ಪ್ರಸನ್ನ ಸಾವಿರೆ	
ದವನ.....	20
ಪ್ರಸನ್ನ ಸಾವಿರೆ, ಸಂಗಮೇಶ. ಹಕ್ಕಲಪ್ಪನಪರ ಮತ್ತು ರಾಜೇಂದ್ರ ಬಿ.ಎನ್.	
ಕಾಫಿಯ ಬಿಳಿ ಕಾಂಡಕೊರಕ ಮತ್ತು ಅದರ ನಿರ್ವಹಣೆ	23
ಡಿ. ಜೆಮ್ಮೂ ನಾಯಕ್	
ಸೀತಾಫಲ – ಒಣ ಬೇಸಾಯ ತೋಟಗಾರಿಕೆಗೆ ಸೂಕ್ತ.....	26
ರಾಜೇಂದ್ರ ಬಿ.ಎನ್., ಎಸ್.ಆರ್. ಪಾಟೀಲ್ ಮತ್ತು ಬಿ.ಬಿ. ಪಾಟೀಲ್	
ತರಕಾರಿ ಬೆಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಸಸ್ಯ ಪ್ರಯೋಧಕಗಳ ಉಪಯೋಗ	30
ವಿಜಯಕುಮಾರ ರಾಠೋದ, ರಮೇಂದ್ರ ಮುಲಗೆ ಹಾಗೂ ವೀ.ಡಿ. ಗ್ರಿ.	

ಜೈಷಧಿ ಗುಣದ ಅಪರೂಪದ ಮಿಶ್ರಣ : ಚಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಜೀನುತ್ಪಾದ

ಪ್ರ್ಯಾ. ಕೆ. ಕೋಟಿಕಲ್ಲ, ರೂಪಾ ಹಾವರಗಿ ಮತ್ತು ಸಂಗಮೇಶ ಎಸ್. ಹಕ್ಕಳಪ್ಪನವರ
ತೋಟಗಾರಿಕಾ ವಿಜ್ಞಾನಗಳ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಬಾಗಲಕೋಟಿ-587 102

ಭೂಮಿಯ ಮೇಲೆ ಕೆಡಲಾರದಂತ ತಿನಿಸು ಅಂದರೆ ಅದು ಜೀನುತ್ಪಾದ. ಜೀನುತ್ಪಾದ ತನ್ನ ಮಹತ್ವವನ್ನು ಅನಾದಿಕಾಲದಿಂದಲೂ ಉಳಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದೆ, ಎಷ್ಟೇ ದಿವಸವಿದ್ದರೂ ಜೀನು ಜೀನಾಗಿಯೇ ಇರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಜೀನುತ್ಪಾದವನ್ನು ತಂಪಾದ ಕತ್ತಲೆ ಇರುವ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಕಾಲದವರೆಗೆ ಶೇಖರಿಸಿಟ್ಟರೆ ಅದು ಗಟ್ಟಿಯಾಗುತ್ತದೆ, ಹೀಗೆ ಗಟ್ಟಿಯಾದಾಗ ಕುದಿಯುವ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಜೀನುತ್ಪಾದ ಬಾಟಲಿಯ ಮುಚ್ಚೆವನ್ನು ಸಡಿಲುಮಾಡಿ ಇಟ್ಟು ಅದನ್ನು ಕರಗಲು ಬಿಡಬೇಕು. ಆಗ ಅದು ತನ್ನ ಮೊದಲಿನ ರೂಪದ ಹದಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಫನೀಕೃತ ಜೀನುತ್ಪಾದವನ್ನು ಕುದಿಸಬಾರದು ಅಥವಾ ಅದನ್ನು ಮೃಕ್ಷೋವೇವೋನಲ್ಲಿ ಕೂಡಾ ಇಡಬಾರದು. ಅದನ್ನು ಕುದಿಸಿದರೆ ಅದರಲ್ಲಿರುವ ಕಿಳ್ಳಿಗಳು (enzymes) ನಾಶವಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತವೆ. ಹೀಗಾಗೆ ಅದು ತನ್ನ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ.

ಚಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಜೀನುತ್ಪಾದ : ಚಕ್ಕೆ ಒಂದು ಮಸಾಲೆ ಪದಾರ್ಥ ಜೈಷಧಿ ಕಂಪನಿಗಳು ಚಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಜೀನುತ್ಪಾದವನ್ನು ಸುತ್ತಮುತ್ತಲು ಜನರಿಗೆ ಸಿಗಬಾರದು ಎಂದು ಆಶಿಸುತ್ತಾರೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಚಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಜೀನುತ್ಪಾದ ಮಿಶ್ರಣ ಯಾವಡೇ ತರಹದ ರೋಗಗಳನ್ನು ವಾಸಿಮಾಡುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಜೈಷಧಿಗಳ ಉಪಯೋಗವೇ ಇಲ್ಲದಾಗುತ್ತದೆ. ಜೀನುತ್ಪಾದ ಜಗತ್ತಿನ ಎಲ್ಲಾ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಸಿಗುತ್ತದೆ. ಇವತ್ತಿಗೂ ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳು ಜೀನುತ್ಪಾದವನ್ನು ಎಲ್ಲ ರೋಗಗಳಿಗೂ “ರಾಮಬಾಣ” ಎಂದು ನಂಬಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ಜೀನುತ್ಪಾದವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುವದರಿಂದ ಯಾವಡೇ ತರಹದ ಅಡ್ಡ ಪರಿಣಾಮಗಳು ಇಲ್ಲ, ಅದನ್ನು ಯಾವುದೇ ಭಯವಿಲ್ಲದೆ ಎಲ್ಲ ತೆರಹದ ರೋಗಗಳ ಉಪಶಂಕನಕ್ಕೆ ಉಪಯೋಗಿಸಬಹುದು.

ಇವತ್ತಿನ ವಿಜ್ಞಾನ ಒಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳುವ ಪ್ರಕಾರ ಜೀನುತ್ಪಾದವನ್ನು ಸರಿಯಾದ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ, ಮಾತ್ರ ಅಥವಾ

ತೋಟದಿಂದ ನೇರವಾಗಿ
ದೊರೆಯುವ ಚಕ್ಕೆ

ತೋಟದಿಂದ ಜೀನುನೋಜಳ
ಮುಖಾಂತರ ದೊರೆಯುವ ಜೀನು

ಜೈಷಧಿಯ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಸೇವಿಸಿದರೆ ಡ್ಯೂಯಾಬಿಟಿಸ್ ರೋಗಿಗಳಿಗೆ ಯಾವುದೆ ಹಾನಿ ಇಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ದೇಶಿಯ ಜ್ಞಾನದ ತಳಹದಿಯ ಮೇಲೆ ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳು ಸಂಶೋಧಿಸಿ “ವೀಕ್ಷಿ ವಲ್ಲ್‌ ನ್ಯಾಜ್” ಎಂಬ ಕೆನಡಾ ದೇಶದ ಪತ್ರಿಕೆಯೊಂದರಲ್ಲಿ ದಿನಾಂಕ: 17.01.1995 ರಲ್ಲಿಯೇ ಜೀನುತ್ಪಾದ ಮತ್ತು ಚಕ್ಕೆಯನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಹಲವಾರು ರೋಗಗಳನ್ನು ವಾಸಿ ಮಾಡಬಹುದು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ಲೇಖನ ಪ್ರಕಟಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಹೃದಯ ರೋಗಗಳು (Heart Disease): ವಿದೇಶಿ ಆಹಾರ ಪದ್ಧತಿಯುಳ್ಳವರು ಜಾಮ್ ಮತ್ತು ಜೀಲೀಯ ಬದಲಾಗಿ, ಜೀನುತ್ಪಾದ ಮತ್ತು ಚಕ್ಕೆಯನ್ನು ಹೇಸ್ಟ್ ಮಾಡಿ ಬ್ರೈಡ್‌ಗೆ ಹಚ್ಚಿ ಬೆಳಗಿನ ಉಪಹಾರ ಮಾಡಬಹುದಾಗಿದೆ. ಹೀಗೆ ದಿನಾಲು ಇದನ್ನು ತಿನ್ನುವದರಿಂದ ಕೊಳ್ಳಿನಾಂಶ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿ ಹೃದಯಾಫಾತದ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ದೂರ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಈಗಾಗಲೇ ಒಂದು ಬಾರಿ ಹೃದಯಾಫಾತ ಅನುಭವಿಸಿರುವ ರೋಗಿಗಳು ಕೂಡಾ ಇದನ್ನು ತಿನ್ನಬಹುದು. ಇದರಿಂದ ಪುರನಾವರ್ತನೆ ಆಗುವ ಆಫಾತವನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಬಹುದು. ಚಕ್ಕೆ ಹಾಗೂ ಜೀನಿನ ಮಿಶ್ರಣವನ್ನು ದಿನಾಲು ಉಪಯೋಗಿಸುವದರಿಂದ ಉಸಿರಾಟದ ತೊಂದರೆಯು ನಿವಾರಣೆಯಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಹೃದಯ ಬಡಿತಕ್ಕ ಶಕ್ತಿ ತುಂಬಾತ್ಮದೆ. ಅಮೇರಿಕಾ ಮತ್ತು ಕೆನಡಾ ದೇಶದ ಹಲವಾರು ನಸಿಂಗ್ ಹೋಮೋಗಳಲ್ಲಿ ಈ ತರಹದ

ಉಪಚಾರವನ್ನು ರೋಗಿಗಳಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ಪರಿಣಾಮ ಹಾಡಾ ಆಗಿದೆ. ವಯಸ್ಸು ಹೆಚ್ಚಾದಾಗ ನರನಾಡಿಗಳು ತಮ್ಮ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತವೆ. ಜೀನುತ್ಪಂಪು ಮತ್ತು ಚಕ್ಕೆಯನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುವದರಿಂದ ನರನಾಡಿಗಳ ಶಕ್ತಿಯು ಮರುಕಳಿಸುತ್ತದೆ.

ಸಂಧಿವಾತ (Arthritis): ಸಂಧಿವಾತ ಇರುವ ರೋಗಿಗಳು ದಿನಾಲು ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಮತ್ತು ರಾತ್ರಿ ಒಂದು ಲೋಟು ಬಿಸಿ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಎರಡು ಸ್ಟ್ರೋಂ ಚಹಾ ಚಮಚ ಜೀನುತ್ಪಂಪು ಮತ್ತು ಒಂದು ಸ್ಟ್ರೋಂ ಚಹಾ ಚಮಚ ಚಕ್ಕೆ ಪುಡಿಯನ್ನು ಮಿಶ್ರಣ ಮಾಡಿ ಸೇವಿಸಬೇಕು. ಇದನ್ನು ದಿನಾಲು ಸೇವಿಸಿದರೆ ದೀಘ್ರ್ಯಾಕಾಲದ ಸಂಧಿವಾತ ಹಾಡಾ ವಾಸಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಇತ್ತೀಚಿನ ಸಂಶೋಧನೆಯ ಪ್ರಕಾರ “ಕೊಪೆನ್ಸು ಹೆಗ್ನಾ” ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದಲ್ಲಿ ವೈದ್ಯರು 200 ರೋಗಿಗಳಿಗೆ ಒಂದು ಚಹ ಚಮಚ ಜೀನುತ್ಪಂಪು ಮತ್ತು ಅರ್ಥ ಚಹ ಚಮಚ ಚಕ್ಕೆ ಪುಡಿಯನ್ನು ಬೆಳಗಿನ ಉಪಾಹಾರದ ಮೊದಲೇ ಕೊಟ್ಟರು. ಅಷ್ಟ ಜನರಲ್ಲಿ 73 ರೋಗಿಗಳು ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ಸಂಧಿವಾತದಿಂದ ಮುಕ್ತರಾದರು ಮತ್ತು ಒಂದು ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಯಾರಿಗೆ ನಡೆದಾಡುವದಕ್ಕೆ ಕಷ್ಟ ಅನಿಸುತ್ತಿತ್ತೋ ಅವರೆಲ್ಲ ನೋವಿಲ್ಲದೆ ನಡೆದಾಡುವದಕ್ಕೆ ಶುರುಮಾಡಿದರಂತೆ!

ಮೂತ್ರಕೋಶ ಪ್ರಮಾತ್ರತೆ (Bladder Infection): ಎರಡು ಚಹ ಚಮಚ ಚಕ್ಕೆ ಪುಡಿ ಮತ್ತು ಒಂದು ಚಹ ಚಮಚ ಜೀನುತ್ಪಂಪು ಕಾಯಿಸಿ ಆರಿಸಿದ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಹಾಕಿ ಕುಡಿಯಬೇಕು. ಇದನ್ನು ಕುಡಿಯುವದರಿಂದ ಮೂತ್ರ ಕೋಶದಲ್ಲಿರುವ ರೋಗಾಣಗಳು ನಾಶವಾಗುತ್ತವೆ ಮತ್ತು ಯಾವಡೇ ರೀತಿಯ ಮೂತ್ರ ಕೋಶದ ರೋಗ ಬರಲಾರದಂತೆ ತಡೆಗಟ್ಟುತ್ತದೆ.

ಕೊಬ್ಬಿನಾಂಶ (Cholesterol): ಎರಡು ಚಹ ಚಮಚ ಜೀನುತ್ಪಂಪು ಮತ್ತು ಮೂರು ಚಹ ಚಮಚ ಚಕ್ಕೆ ಪುಡಿಯನ್ನು 16 ಬೈನ್ಸ್ ಚಹದ ಡಿಕಾಕ್ಸನಲ್ಲಿ ಮಿಶ್ರಣ ಮಾಡಿ ಕೊಬ್ಬಿನಾಂಶ ಇರುವ ರೋಗಿಗಳಿಗೆ ಹೊಡುವುದರಿಂದ ರಕ್ತದಲ್ಲಿರುವ ಕೊಬ್ಬಿನಾಂಶ ಎರಡು ತಾಸಿನಲ್ಲಿ ಶೇಕಡಾ 10 ರಷ್ಟು ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಸಂಧಿವಾತವಿರುವ ರೋಗಿಗಳಿಗೆ ಹೊಡುವ ಮಿಶ್ರಣವನ್ನು ದಿನಕ್ಕೆ ಮೂರು ಬಾರಿ

ಸೇವಿಸುವದರಿಂದ ದೀಘ್ರ್ಯಾಕಾಲದ ಕೊಬ್ಬಿನಾಂಶ ವಾಸಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಉಂಟಿದ ಜೊತೆಗೆ ದಿನಾಲು ಜೀನುತ್ಪಂಪನ್ನು ಸೇವಿಸಿದರೆ ಕೊಬ್ಬಿನಾಂಶದ ಶೊಂದರೆಗಳು ದೂರವಾಗುತ್ತವೆ.

ನೆಗಡಿ (Colds): ಸಾಮಾನ್ಯ ಮತ್ತು ಅತಿಯಾದ ನೆಗಡಿಯಿಂದ ಬಳಲುತ್ತಿರುವ ರೋಗಿಗಳು ಮೂರು ದಿನಗಳಕಾಲ ಪ್ರತಿ ನಿತ್ಯ ಒಂದು ಚಮಚ ಬೆಳ್ಳಗೆ ಮಾಡಿದ ಜೀನುತ್ಪಂಪು ಮತ್ತು 1/4 ಚಮಚ ಚಕ್ಕೆ ಪುಡಿಯನ್ನು ಸೇವಿಸುವದರಿಂದ ದೀಘ್ರ್ಯಾಕಾಲದ, ನೆಗಡಿ ವುತ್ತು ಸೈನೋಸಿಟಿಸ್ ವಾಸಿಯಾಗುತ್ತದೆ.

ಹೊಟ್ಟಿ ನೋಪು (Upset Stomach / Stomach Ache):

ಜೀನುತ್ಪಂಪು ಮತ್ತು ಚಕ್ಕೆ ಪುಡಿಯ, ಮಿಶ್ರಣ ಸೇವನೆ ಮಾಡುವದರಿಂದ ಹೊಟ್ಟಿ ನೋಪು ಮತ್ತು ಹೊಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿರುವ ಹುಣ್ಣಿಗಳನ್ನು (ಅಲ್ಲ್ರಾಗಳನ್ನು) ಪೂರ್ತಿಗೆ ಶಿಶು ಮಾಡಬಹುದಾಗಿದೆ.

ಉಬ್ಬಳಿಕೆ ಗಾಸ್ (Gas Trouble): ಭಾರತ ವುತ್ತು ಜಪಾನಿನಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಸಂಶೋಧನೆ ಪ್ರಕಾರ ಜೀನುತ್ಪಂಪವನ್ನು ಚಕ್ಕೆಯ ಪುಡಿಯಾಂದಿಗೆ ಸೇವಿಸುವದರಿಂದ ಗಾಸ್‌ಫ್ರೆಶ್ ಶೊಂದರೆ ನಿವಾರಣೆಯಾಗುತ್ತದೆ.

ರೋಗ ನಿರೋಧಕತೆ (Immune System): ದಿನಾಲು ಜೀನುತ್ಪಂಪು ವುತ್ತು ಚಕ್ಕೆ ಪುಡಿಯನ್ನು ಸೇವನೆ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ನಮ್ಮ ದೇಹವನ್ನು ಬ್ಯಾಕ್ಟೆರಿಯಾ ಮತ್ತು ವೈರಾಗ್ಯಾಲಿಂದ ರಕ್ಷಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳು ಜೀನುತ್ಪಂಪದಲ್ಲಿ ಏಟ್ಯಾಮಿನ್ ಮತ್ತು ಕೆಬ್ಬಿನಾಂಶ ಬಹಳ ಇರುವುದನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿದ್ದಾರೆ. ಸತತವಾಗಿ ಜೀನುತ್ಪಂಪವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುವದರಿಂದ ಬಿಳಿ ರಕ್ತ ಕಣಗಳು ಬಲವರ್ಧನೆಗೊಂಡು ರೋಗ ನಿರೋಧಕ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ವೃದ್ಧಿಸುತ್ತದೆ.

ಅಜೀಂಟ (Indigestion): ಎರಡು ಚಹ ಚಮಚ ಜೀನುತ್ಪಂಪದ ಜೊತೆಗೆ ಒಂದು ಬಿಟ್ಟಿಕೆ ಚಕ್ಕೆ ಪುಡಿಯನ್ನು ಉಂಟಿದ ಮುಂಚೆ ಸೇವಿಸುವುದರಿಂದ ಎಸಿಡಿಟಿ ಮತ್ತು ಅಜೀಂಟೆಯ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ವಾಸಿ ಮಾಡುತ್ತದೆ.

ಶೀತಜ್ಞರ (Influenza): ಸ್ವೇನ್ ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳ ಮುರಾವೆ ಪ್ರಕಾರ ಜೇನುತುಪ್ಪದಲ್ಲಿ ನೈಸರ್ಗಿಕ ಪರಾಥರಗಳು ಇರುವುದರಿಂದ ಶೀತಜ್ಞರದ ಕ್ರಿಮಿಕೆಟಗಳನ್ನು ಕೊಂಡು ಹಾಕುತ್ತವೆ ಮತ್ತು ರೋಗಿಯನ್ನು ಘೂರ್ಣಿ ರೋಗಿಂದ ಕಾಪಾಡುತ್ತದೆ. ಜೊತೆಗೆ ಚಕ್ಕೆ ಸೇರಿದರೆ ಪರಿಣಾಮ ತೀವ್ರವಾಗುತ್ತದೆ.

ದೀಘಾಂತುಷ್ಯ (Longevity): ಮನುಷ್ಯನು ತನ್ನ ಆಯುಷವನ್ನು ವೃದ್ಧಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಯಾವಾಗಲು ಜೇನುತುಪ್ಪದ ಜೊತೆಗೆ ಚಕ್ಕೆ ಮುಡಿಯನ್ನು ಸೇವಿಸಬೇಕು. ನಾಲ್ಕು ಚಮಚ ಜೇನುತುಪ್ಪ ಒಂದು ಚಮಚ ಚಕ್ಕೆ ಮುಡಿ ಮತ್ತು 3 ಲೋಟ ನೀರು ಹಾಕಿ ಚಹಾ ಕುದಿಸಿದ ಹಾಗೆ ಕುದಿಸಬೇಕು. ಅದನ್ನು ದಿನಕ್ಕೆ 3 ರಿಂದ 4 ಬಾರಿ 1/4 ಲೋಟದಪ್ಪ ಮುಡಿಯಬೇಕು. ಅದರಿಂದ ಚಮಚವು ತಾಜಾ ಹಾಗೂ ಮೃದುವಾಗಿ ಇರುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಆಯುಷವನ್ನು ವೃದ್ಧಿಸುತ್ತದೆ.

ಮೊಡವೆ (Pimple): ಮೂರು ಚಹ ಚಮಚ ಜೇನುತುಪ್ಪ ಮತ್ತು ಒಂದು ಚಹಚಮಚ ಚಕ್ಕೆ ಮುಡಿಯನ್ನು ಪೇಸ್ಪ್ ಮಾಡಿ ರಾತ್ರಿ ಮಲಗುವ ಮೊದಲು ಮೊಡವೆಗಳಿಗೆ ಹಚ್ಚಿ ಬೆಳಗ್ಗೆ ಬೆಳ್ಳಿಗಿನ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಮುಖಿವನ್ನು ತೊಳೆಯಬೇಕು. ಇದನ್ನು ದಿನಾಲು ಎರಡು ವಾರದವರೆಗೆ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಮೊಡವೆಗಳನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಉಪಚರಿಸಬಹುದಿದೆ.

ಚಮಚದ ಪ್ರಮಾತ್ಮತೆ (Skin Infection): ಜೇನುತುಪ್ಪ ಮತ್ತು ಚಕ್ಕೆ ಮುಡಿಯನ್ನು ಸಮಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಗಾಯದ ಮೇಲೆ ಹಚ್ಚುವುದರಿಂದ ಗಾಯ ವಾಸಿಯಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಎಲ್ಲ ತರಹದ ಚಮಚ ರೋಗಿಂದ ದೂರವಿಡಲು ಇದು ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತದೆ.

ತೂಕ ಇಲಿಸುವದು (Weight loss): ಶರೀರದ ತೂಕ ನಿರ್ಯಂತ್ರಿಸಲು ದಿನಾಲು ಬೆಳಗ್ಗೆ ಉಪಹಾರಕ್ಕೆ ಒಂದುವರೆಗಂಟೆ ಮುಂಂಚೆ ಅಥವಾ ಖಾಲಿ ಹೊಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ರಾತ್ರಿ ಮಲಗುವ ಮುನ್ನ ಜೇನುತುಪ್ಪ ಮತ್ತು ಚಕ್ಕೆ

ಮುಡಿಯನ್ನು ಒಂದು ಕಪ್ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಕುದಿಸಿ ಸೇವಿಸಬೇಕು. ಇದನ್ನು ದಿನಾಲು ಕುಡಿಯುವದರಿಂದ ಬಹಳ ಕೊಳ್ಳಿರುವ ಮನುಷ್ಯನ ಶೂಕ ಕೂಡಾ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಕೊಬ್ಬಿನಾಂಶವನ್ನು ದೇಹದಲ್ಲಿ ಉಳಿಸಿ ಕೊಡುವದಿಲ್ಲ.

ಕ್ಯಾನ್ಸರ್ (Cancer): ಇತ್ತೀಚಿನ ಸಂಶೋಧನೆಯ ಪ್ರಕಾರ ಆಸ್ತೀಲಿಯಾದಲ್ಲಿ ಚಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಜೇನಿನ ಮಿಶ್ರಣದ ಉಪಯೋಗದಿಂದ ಹೊಟ್ಟೆ ಮತ್ತು ಎಲುಬು ಕ್ಯಾನ್ಸರ್ ಉಪಚರಿಸಿದ ವರದಿಯಾಗಿದೆ. ಕ್ಯಾನ್ಸರ್ ಇರುವ ರೋಗಿಗಳಿಗೆ ದಿನಾಲು ಒಂದು ಚಹ ಚಮಚ ಜೇನುತುಪ್ಪ ಮತ್ತು ಒಂದು ಚಹಚಮಚ ಚಕ್ಕೆ ಮುಡಿಯನ್ನು ದಿನಕ್ಕೆ ಮೂರು ಬಾರಿ ಒಂದು ಶಿಂಗಳವರೆಗೆ ಕೊಡುವುದರಿಂದ ಕ್ಯಾನ್ಸರ್ನ ಉಪಚಾರ ಮಾಡಬಹುದು.

ಆಯಾಸ (Fatigue) : ದೇಹದ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ವೃದ್ಧಿಸಲು ಜೇನುತುಪ್ಪ ಬಹಳ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಿಂದು ತೀಳಿದು ಬಂದಿದೆ. ಸಂಶೋಧಯೋಂದರ ಪ್ರಕಾರ ಅಥರ ಚಮಚ ಜೇನುತುಪ್ಪವನ್ನು ಒಂದು ಗ್ಲೂಸ್ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಒಂದು ಚಿಟಕೆ ಚಕ್ಕೆ ಮುಡಿಯೋಂದಿಗೆ ದಿನಾಲು ಬೆಳಗ್ಗೆ ಮತ್ತು ಮಧ್ಯಾಹ್ನ 3.00 ಫಂಟೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ದೇಹದ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಒಂದು ವಾರದಲ್ಲಿ ವೃದ್ಧಿ ಮಾಡುತ್ತದೆ.

ಬಾಯಿಯ ದುರ್ಗಂಧ (Bad Breath): ದೃಢಿಣಿ ಅಮೇರಿಕಾ ಜನರು ಬೆಳಗ್ಗೆ ಒಂದು ಚಹಚಮಚ ಜೇನುತುಪ್ಪ ಮತ್ತು ಚಕ್ಕೆ ಮುಡಿಯನ್ನು ಹಾಕಿದ ಬಿಸಿ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಬಾಯಿಯನ್ನು ಮುಕ್ಕಳಿಸುತ್ತಾರೆ. ಹಾಗಾಗಿ ಅವರು ದಿನವಿಡಿ ಬಾಯಿಯ ವಾಸನೆಯಿಂದ ದೂರ ಇರುತ್ತಾರೆ. ಅವರು ಹಲ್ಲು ಉಜ್ಜವ ಪೇಸ್ಪ್ ಹಾಗೂ ಬ್ರೂ ಉಪಯೋಗಿಸುವದಿಲ್ಲವಂತೆ!

ಕಿವುಡುತನ (Hearing Loss): ದಿನಾಲು ಬೆಳಗ್ಗೆ ಜೇನುತುಪ್ಪ ಮತ್ತು ಚಕ್ಕೆ ಮುಡಿಯನ್ನು ಸಮಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಸೇವಿಸಿದರೆ ಕಿವುಡುತನ ನಿವಾರಣೆ ಆಗುತ್ತದೆ.

(ಎವಿಧ ಮೂಲಗಳಿಂದ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿದ ಮಾಹಿತಿ)

****

జైషథిగళ ఆగర బెట్టడ నెల్లయి సుధాలిత బేనాయి త్రమగళు

ರಾಜೀವ್ ದ್ವಿ.ಎನ್., ಸತೀಶ್ ಆರ್. ಪಾಟೀಲ್ ಮತ್ತು ಮೋಹನ್ ಆರ್.ದಂಡಗಿ ಶೋಟಗಾರಿಕಾ ವಿಜ್ಞಾನಗಳ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಬಾಗಲಕೋಟೆ-587 102

ಪರಿಚಯ

బెట్టడ నేల్లి గిడవు యుహోర్చియేసి కుటుంబక్కె సేరిద్దు, “సి” జీవసత్తుద ఆగరవాగిద్దు ఇదు సదా హసిరాగిరువ గిడగళ జాతిగె సేరిద. సస్యశాస్తీయవాగి ఇదన్న ఎంబ్లిక అఫిసినాలిస్ ఎందు కేరెయివరు. బెట్టడ నేల్లియన్న హిందియల్లి “ఆమ్ల” అథవా “ఆమ్లుస్”, హాగూ ఆంగ్ల భాషేయల్లి “జాండియన్ గూసాబర్రి” ఎందు కరెయలాగుత్తిద. హణ్ణుగళు గడుసాద తిళియింద కూడిద్ద మత్తు హణ్ణియాగిరువుదరింద తాజా హణ్ణుగళన్న సేవిసలు లుత్తమవాగిరువుదిల్ల. ఆదరే నేల్లికాయియుల్లి విశేషవాద పోణకాంతగళిరువదర జొతేగే హలవారు జైషధీయ గుణగళన్న హోందిద. ఆద్దరింద ఇదన్న “అమృతాఫల” ఎందు సవ కరెయుతారే. హణ్ణ హలవారు విధదల్లి బళసల్పుడుత్తిద. లుప్పిన కాయి, మురచ్చు, క్యాండి, బిప్ప మత్త శక్తివధకగళన్న తయారిసలు నేల్లికాయియన్న బళసుతారే.

ನೆಲ್ಲಿಯಲ್ಲಿರುವ ಪೌಟಿಕ ಹಾಗೂ ವೈದ್ಯಕೀಯ ಗುಣಗಳನ್ನಾಧರಿಸಿ, ವಿವಿಧ ಉತ್ಪನ್ನಗಳಾದ ಅಹಾರ ಪದಾರ್ಥಗಳು, ಕಾಂತಿವರ್ದಕಗಳು ಹಾಗೂ ಆಯುರ್ವೇದ ಜೈವಧಿಗಳ ತಯಾರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಹಚ್ಚಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ.

ಸೇವಿಸುವುದರಿಂದ ಅಸ್ತಮಾ, ಕ್ಷಯ, ರಕ್ತಸ್ತಾವ, ಗಂಟಲು ರೋಗ, ಸ್ವಾರ್ಥ, ಮಧುಮೇಹ, ನೆನಪಿನಶಕ್ತಿ ಕುಂದುವಿಕೆ, ಕ್ಷಾನ್ಸ್ರೋ, ನರದೊಬ್ಬಲ್, ಕೆಮ್ಮು, ನೆಗಡಿ, ಶೊದಲ ನೆರೆತ ಇತ್ಯಾದಿ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಬಹುದಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಒಂದು ಟೇಬಲ್ ಚರ್ಚ ನೆಲ್ಲಿ ರಸವನ್ನು ಒಂದು ಬಟ್ಟಲು ಹಾಗಲಕಾಯಿ ರಸದೊಡನೆ ಮಿಶ್ರಣ ಮಾಡಿ, ಕೆಲವು ತಿಂಗಳುಗಳವರೆಗೆ ಪ್ರತಿ ದಿನ ಬೆಳಿಗೆ ಸೇವಿಸುವುದರಿಂದ ದೇಹದಲ್ಲಿಯ ಸ್ವಾಖಾವಿಕ ಇನ್ಸ್ಟಲಿನ್ ಉತ್ಪಾದನೆಯನ್ನು ಪಚೋದಿಸೆಬಹುದು.

ಉಗಮ ಹಾಗೂ ಹಂಚಿಕೆ

ಭಾರತ, ಶ್ರೀಲಂಕಾ, ಕ್ಯಾಬಿ, ಹವಾಯ್‌, ಪ್ರೇಸಿಡಾರ್‌, ಪಾಕಿಸ್ತಾನ, ಮಲೆಶಿಯಾ, ಚೈನಾ, ಪನಾಮಾ ಮತ್ತು ಇತರೆ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ನೆಲ್ಲಿ ಮರಗಳು ಪ್ರಾಕೃತಿಕವಾಗಿ ಬೆಳೆದಿರುವುದು ಕಂಡು ಬಂದಿರುತ್ತದೆ. ಭಾರತ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಉತ್ತರ ಪ್ರದೇಶ ಮತ್ತು ಹಿಮಾಚಲ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಕುಮೇಣ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ, ಗುಜರಾತ್, ರಾಜಾಸ್ಥಾನ್, ಅಂದ್ರಪ್ರದೇಶ, ಕರ್ನಾಟಕ, ತಮಿಳುನಾಡು, ಹರಿಯಾಣ ಹಾಗೂ ಪಂಜಾಬ್ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಈ

ಮತ್ತು ಏಪ್ರಿಲ್ ತಿಂಗಳುಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಬೀಜಗಳನ್ನು ಏರು ಸಸಿ ಮಡಿಗಳಲ್ಲಿ ಬಿತ್ತನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಬಿತ್ತನೆ ಮಾಡಿದ ಬೀಜಗಳು ಎರಡು ವಾರಗಳಲ್ಲಿ ಮೊಳಕೆ ಒಡೆಯುತ್ತವೆ. ಈ ಸಸಿಗಳು ಸುಮಾರು 10 ಸೆಂ.ಮೀ. ಎತ್ತರಕ್ಕೆ ಬಂದ ಕೂಡಲೇ (ಬಿತ್ತನೆಯಿಂದ 35-40 ದಿನಗಳಾದ ನಂತರ) ಮೂರು ದಿನಗಳ ಕಾಲ ನೆರಳಿನಲ್ಲಿಟ್ಟು ನಂತರ ನಾಟಿ ಮಾಡಬೇಕು.

ಕಣ್ಣ ಕಸಿ ವಿಧಾನ

ಕಣ್ಣ ಕಸಿ ಮಾಡಲು 6 ರಿಂದ 10 ತಿಂಗಳ ಸಸಿಗಳನ್ನು ಬೇರು ಸಸ್ಯಗಳಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ. ರೋಗ-ರುಜಿನಗಳಿಲ್ಲದ ಉತ್ತಮ ಇಳುವರಿ ನೀಡುವ, ತಾಯಿ ಗಿಡಗಳಿಂದ ಕಸಿ ಕಾಂಡವನ್ನು(ಸಯಾನ್) ಆರಿಸಬೇಕು. ಉತ್ತರ ಭಾರತದ ವಾತಾವರಣದಲ್ಲಿ ಮಧ್ಯ ಮೇಲೆ ನಿಂದ ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್‌ನಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದಂತಹ ಪ್ರಾಚ್ / ಉಂಗುರ ಕಣ್ಣ ಕಸಿ ಶೇ. 60 ರಿಂದ 90 ಭಾಗ ಘಲಪ್ರದವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ದಸ್ತಿಣ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಹಸಿರು ಮನೆಗಳ ಸಹಾಯದಿಂದ ನೆಲ್ಲಿ ಸಸ್ಯಾಭಿವೃದ್ಧಿಯನ್ನು ವರ್ಷದಲ್ಲಿ 8 ರಿಂದ 10 ತಿಂಗಳ ಕಾಲ ಮಾಡಬಹುದಾಗಿದೆ. ಇದಲ್ಲದೆ ಕಣ್ಣ ಕಸಿ ವಿಧಾನ, ವಿನೀರ್ ಮತ್ತು ಮೆದು ಕಾಂಡ ಕಸಿ ವಿಧಾನಗಳಲ್ಲಿ ಶೇ.70 ರಷ್ಟು ಯಶಸ್ವಿ ಕಂಡು ಬಂದಿದೆ.

ನಾಟಿ ಮಾಡುವುದು

ಜುಲೈ, ಆಗಸ್ಟ್ ಅಥವಾ ಫೆಬ್ರುವರಿ ತಿಂಗಳುಗಳಲ್ಲಿ ಕಸಿ ಕಟ್ಟಿದ ಅಥವಾ ಕಣ್ಣ ಹಾಕಿದ ಗಿಡಗಳನ್ನು $6 \times 6/6 \times 4$ ಮೀ. ಅಂತರದಲ್ಲಿ ನೆಡಬೇಕು. ಈ ಗಿಡಗಳನ್ನು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಚೌಕಾಕಾರದಲ್ಲಿ ನೆಡಬಹುದಾಗಿದ್ದು, ಈ ವಿನ್ಯಾಸದಲ್ಲಿ ಗಿಡದಿಂದ ಗಿಡ ಹಾಗೂ ಸಾಲಿನಿಂದ ಸಾಲಿನ ಅಂತರ ಒಂದೇ ಇರುತ್ತದೆ.

ಚಾಟನಿ (ಟ್ರೈನಿಂಗ್ ಮತ್ತು ಮೂನಿಂಗ್)

ನೆಲ್ಲಿ ಗಿಡವನ್ನು ಮಧ್ಯಮ ಎತ್ತರ ಬರುವ ಹಾಗೆ ಬೇಕೆಸಬೇಕು. ನೆಲ್ಲಿಯ ಗಿಡಗಳಿಗೆ ಉತ್ತಮವಾದ ಹಂದರ ಹೊಂದಲು ಎಳೆ ಗಿಡಗಳನ್ನು ನೆಲಮಟ್ಟಿದಂದ 0.75 ರಿಂದ

1 ಮೀಟರ್ ಎತ್ತರದವರೆಗೆ ನೇರವಾಗಿ ಬೆಳೆಯಲು ಬಿಟ್ಟು ನಂತರ ಕವಲೊಡೆಯಲು ಅನುವಮಾಡಿಕೊಡುವುದು. ಮಾಡಿಪ್ಪೇಡ್ ಸೆಂಟ್ರುಲ್ ಲೀಡರ್ ಪದ್ಧತಿಯಂತೆ ಗಿಡಗಳಿಗೆ ಆಕಾರ ಕೊಡಬೇಕು. ಗಿಡಗಳ ಪ್ರಥಮ ಹಂತದ ಬೆಳವಣಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಅಗಲವಾದ ಕೋನಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ 2 ರಿಂದ 4 ಕವಲುಗಳನ್ನು ಏರುಧ್ವ ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯುವಂತೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು. ಬೆಂಡವಾದ ಕವಲುಗಳನ್ನು ಕ್ರಮವಾಗಿ ಜಿಪ್ಪಟಿ ಹಾಕಬೇಕು. ಒಣಿದ, ಸತ್ತ, ಮುರಿದ, ರೋಗ ಪೀಡಿತ, ಅಂಕು ಹೊಂಕಾದ ಕವಲುಗಳನ್ನು ಹಾಗೂ ಬೇರು ಸಸ್ಯದಿಂದ ಬೆಳೆಯುವ ಜಿಗುರು ಕವಲುಗಳನ್ನು ಕ್ರಮವಾಗಿ ತೆಗೆದು ಹಾಕಬೇಕು.

ಗೊಬ್ಬರ

ನೆಲ್ಲಿ ಗಿಡಗಳ ಗೊಬ್ಬರದ ಪ್ರಮಾಣವು ಮುಖ್ಯವಾದ ಮಣಿನ ಮೋಷಕಾಂಶಗಳ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಗಿಡದ ವಯಸ್ಸು ಹಾಗೂ ಉತ್ತಾದನೆಯ ಮೇಲೆ ಅವಲಂಬನೆಯಾಗಿದೆ. ನೆಲ್ಲಿ ಗಿಡಕ್ಕೆ ಬೇಕಾಗುವ ಸಾವಯವ ಗೊಬ್ಬರ ಮತ್ತು ರಸಗೊಬ್ಬರದ ಪ್ರಮಾಣವನ್ನು ಕೋಷ್ಟಕ (1) ರಲ್ಲಿ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ.

ಜನವರಿ ಹಾಗೂ ಫೆಬ್ರುವರಿ ತಿಂಗಳುಗಳಲ್ಲಿ ಹೂ ಬಿಡುವುದಕ್ಕೆ ಮೊದಲು ಕೊಟ್ಟಿಗೆ ಗೊಬ್ಬರವನ್ನು ಮಾರ್ಣ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ, ಸಾರಜನಕ ಅರ್ಥ ಪ್ರಮಾಣ ಹಾಗೂ ರಂಜಕ ಮತ್ತು ಮೊಟ್ಟಾಣ್ಯಾನ್ನು ಮಾರ್ಣ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಕೊಡಬೇಕು. ಉಳಿದ ಅರ್ಥ ಭಾಗ ಸಾರಜನಕವನ್ನು ಜುಲೈ ಹಾಗೂ ಆಗಸ್ಟ್ ತಿಂಗಳುಗಳಲ್ಲಿ ಕೊಡಬೇಕು.

ಸೋಡಿಯಂ ಅಂಶವಿರುವ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ರಾಸಾಯನಿಕ ಗೊಬ್ಬರದ ಜೊತೆ 100 ಗ್ರಾಂ ನಷ್ಟು ಬೋರಾಕ್, ಜಿಂಕ್ ಸಲ್ಫೇಟ್ ಮತ್ತು ಕಾಪರ್ ಸಲ್ಫೇಟ್ ಕೊಟ್ಟಲ್ಲಿ ಗಿಡಗಳು ಸಧ್ಯಾಧವಾಗಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತವೆ ಹಾಗೂ ಶೇ.0.4 ರಷ್ಟು ಬೋರಾಕ್ ಮತ್ತು ಜಿಂಕ್ ಸಲ್ಫೇಟ್, ಕಾಪರ್ ಸಲ್ಫೇಟನ್ನು ಸುಳ್ಳಿದ ಜೊತೆಗೆ ಸಿಂಪರಣೆ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಕಾಯಿ ಉದುರುವುದನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿ, ಕಾಯಿಯ ಗುಣಮಟ್ಟವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಬಹುದು.

ಸಾಮಧ್ಯ ನಿರ್ದರ್ಶನ ಮಾಡುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ. ಕಾಯಿಗಳು ಮಾಡಿದ ನಂತರವೇ ಕೊಯ್ಯು ಮಾಡಬೇಕು. ಆದರೆ ಕೊಯ್ಯು ತಡಮಾಡಿದಲ್ಲಿ ಮುಂದಿನ ಇಳುವರಿಗೆ ಹಾನಿಯಾಗುವ ಸಾಧ್ಯತೆಗಳಿವೆ. ಕಾಯಿಗಳನ್ನು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಕೈಯಿಂದಲೇ ಕೊಯ್ಯು ಮಾಡಲಾಗುವುದು. ಜನ್ಮಾಗಿ ಬಲಿತು ಬೆಳೆದ 10 ವರ್ಷದ ಒಂದು ಮರದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 50-70

ಕಿ.ಗ್ರಾಂ. ನೆಲ್ಲಿಕಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಯ್ಯು ಮಾಡಬಹುದಾಗಿದೆ. ಸರಾಸರಿ ಒಂದು ನೆಲ್ಲಿಕಾಯಿಯ ಶೂಕರ 60-70 ಗ್ರಾಂ. ನಷ್ಟಿರುತ್ತದೆ ಹಾಗೂ 1 ಕಿ.ಗ್ರಾಂ. ಶೂಕರದಲ್ಲಿ 15-20 ಕಾಯಿಗಳಿರುತ್ತವೆ. ಒಮ್ಮೆ ನಾಟಮಾಡಿದರೆ ಈ ಬೆಳೆಯು ಸುಮಾರು 70 ವರ್ಷಗಳವರೆಗೆ ಇಳುವರಿ ಕೊಡುತ್ತದೆ.

ಬೆಣ್ಣದ ನೆಲ್ಲಿ ಬೇಸಾಯದ ವಿಚ್ಯಾ-ಆದಾಯ

ಕ್ರಮ	ವಿವರ	ವೆಚ್ಚೆ (ರೂ)
ಸಂಖ್ಯೆ		(ಪ್ರತಿ ಎಕರೆಗೆ)/ವರ್ಷಕ್ಕೆ
ಎ ವಿಚ್ಯಾ- ವೆಚ್ಚೆ		
1	ಭೂಮಿ ಸಿದ್ಧತೆ, ಗುಂಡಿ ತೆಗೆಯುವುದು	2,000=00
2	ಸಸಿಗಳು	5,000=00
3	ನಾಟಿ	800=00
4	ಗೊಬ್ಬರ ಮತ್ತು ನೀರಾವರಿ (5 ವರ್ಷಗಳ ವರೆಗೆ)	40,000=00
5	ಅಂತರ ಬೇಸಾಯ ಮತ್ತು ಕಳೆ ನಿರ್ವಹಣೆ,	1,500=00
6	ಕೊಯ್ಯು ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕರಣೆ	2,000=00
7	ಮುತ್ತಿತರೆ	5,000=00
	ಒಟ್ಟು (ಎ)	56,300=00
ಬಿ ಇಳುವರಿ ಮತ್ತು ಆದಾಯ		
1	ಕಾಯಿಗಳು (5 ವರ್ಷದ ನಂತರ)	8,000 ಕಿ.ಗ್ರಾಂ
2	ಬೆಲೆ (ತಾಜಾ ಕಾಯಿ)	20 ಕಿ.ಗ್ರಾಂ
	ಒಟ್ಟು ಆದಾಯ (ಬಿ)	1,60,000=00
	ನಿಷ್ಠಾ ಆದಾಯ (ಬಿ-ಎ)	1,03,700=00

ಸೂಚನೆ : ನೆಲ್ಲಿಕಾಯಿ ಬೇಸಾಯ ಕೈಗೊಳ್ಳಲು ರ್ಯಾತರು ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳಿದಿರಬೇಕು

****

ಮೊಗ್ಗೆಕಾಯಿ (ನಾಂಬಾರು ಸೌತೆಕಾಯಿ) ಯಂತ ತಯಾರಿಸುವ ಪದ್ದತಿ

ಭುವನೇಶ್ವರಿ ಜಿ., ವಸಂತ ಎಂ. ಗಾಂಗೇರ್ ಮತ್ತು ಎಮ್. ಬಿ. ಮಾಡಲಗೇರಿ
ತೋಟಗಾರಿಕಾ ಮಹಾವಿದ್ಯಾಲಯ, ಬಾಗಲಕೋಟಿ-587 102

ಮೊಗ್ಗೆಕಾಯಿ ಕುಪುಂಬಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ತರಕಾರಿಯಾಗಿದ್ದು ಮರಳು ಮಿಶ್ರಿತ, ಸುಣ್ಣ ಹಾಗೂ ಜೋಳು ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ನೀರು ಬಸಿಯಂತಹ ಮಣಿನಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯಲು ಹೆಚ್ಚು ಸೂಕ್ತ. ಇದನ್ನು ಹಲವಾರು ಹೆಸರುಗಳಿಂದ ಅಂದರೆ ಸಾಂಬಾರು ಸೌತೆ, ಓರಿಯಂಟಲ್ ಉಪಿನಕಾಯಿ ಸೌತೆ, ದೋಸೆಕಾಯಿ ಹಾಗೂ ಮಂಗಳೂರು ಸೌತೆ ಎಂತಲೂ ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಮೊಗ್ಗೆಕಾಯಿಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಕಾರವಾರ, ಶಿರಸಿ, ಮಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದ್ದು ಸಾಂಬಾರಿನಲ್ಲಿ ತರಕಾರಿಯಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇದು ಎಳೆಕಾಯಿಯಾಗಿದ್ದಾಗ ಉಪಿನಕಾಯಿಗೆ ಬಳಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಹಣ್ಣಾದ ಮೊಗ್ಗೆಕಾಯಿಗಳನ್ನು ಬೇಯಿಸದೇ ಸುಣ್ಣ ಹೋಳುಗಳನ್ನು ಸಲಾಡ್ ಮತ್ತು ಸೂಪ್ ಮಾಡುವಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಾರೆ. ಹಣ್ಣಾದ ಮೊಗ್ಗೆಕಾಯಿ ಉಪಿನಕಾಯಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಸೂಕ್ತವಲ್ಲ. ಆದರೆ ಹಣ್ಣಾದ ನಂತರ ಕ್ಯಾನ್ಸರ್ ತಡೆಗಟ್ಟಿದ್ದ ಅಂಶನ್ನು ($3\text{-methylthiopropionic acid ethyl ester}$) ಹೊಂದಿರುವುದರಿಂದ ಅವುಗಳನ್ನು ಕ್ಯಾನ್ಸರ್ ತಡೆಗಟ್ಟಲು ಉಪಯೋಗಿಸಬಹುದು. ಇದರ ಬೀಜದಲ್ಲಿ ಶೇಕಡಾ 12.5 ರಿಂದ 39.1 ರಷ್ಟು ಎಣ್ಣೆ ಇದ್ದು ಇದನ್ನು ಅಡುಗೆಯಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ. ಮೊಗ್ಗೆಕಾಯಿಯನ್ನು ಕಾಂತಿವರ್ಧಕ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು

(Cleanser/ moisturizer) ತಯಾರಿಸುವಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ಸುಟ್ಟಿಗಾಯಂಗಳಿಗೆ ಪ್ರಥಮ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ನೀಡುವಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇದರ ಬೀಜವನ್ನು ಅರೆದು ಮಡಿ ಮಾಡಿ ನೀರಿನ ಜೊತೆಗೆ ಕುಡಿದರೆ ಜಂತುಮಳುವಿನ ಬಾಧೆಯನ್ನು ಹೊಗಲಾಡಿಸಬಹುದು. ಆದರೆ ಇದಕ್ಕೆ ಸಂಭಂದಿಸಿದ ಮೊಲ್ಯುವರ್ಧಿತ ಪದಾರ್ಥಗಳ ಮಾಹಿತಿ ಲಭ್ಯತೆ ಕಡಿಮೆ ಇರುವುದರಿಂದ ಈ ಲೇಖನದಲ್ಲಿ ಮೊಗ್ಗೆಕಾಯಿ ಯಿಂದ ತಯಾರಿಸಬಹುದಾದ ಪದಾರ್ಥಗಳ ಮೇಲೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಒತ್ತು ನೀಡಲಾಗಿದೆ.

1. ಮೊಗ್ಗೆಕಾಯಿ ಕಡುಬು

ಬೇಕಾಗುವ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳು

ಮೊಗ್ಗೆಕಾಯಿ : 1 ಕೆಜಿ ಇಡ್ಲಿ ರವಾ : ಹದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾಗುವಪ್ಪು ಬೆಲ್ಲ : 1/2 ಕೆಜಿ ಏಲಕ್ಕಿ: 2-3

ತೆಂಗಿನಕಾಯಿ: 1

ತಯಾರಿಸುವ ವಿಧಾನ

- ಮೊಗ್ಗೆಕಾಯಿ, ತೆಂಗಿನಕಾಯಿ, ಏಲಕ್ಕಿ ಮತ್ತು ಬೆಲ್ಲವನ್ನು ಮಿಶ್ರಿಯಲ್ಲಿ ನುಣ್ಣಿಗೆ ರುಬ್ಬಿಬೇಕು.
- ರುಬ್ಬಿದ ಮಿಶ್ರಣಕ್ಕೆ ತೊಳೆದ ಇಡ್ಲಿ ರವೆ ಇಡ್ಲಿ ಹಿಟ್ಟಿನ ಹದಕ್ಕೆ ಬರುವ ತನಕ ಹಾಕಿ ಜೆನ್ನಾಗಿ ಮಿಶ್ರಣ ಮಾಡಿ ನಂತರ ತಟ್ಟೆ ಇಡ್ಲಿ ಮಾಡುವ ಕುಕ್ಕರಿನಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟು 20 ನಿಮಿಷ ಹಬೆಯಲ್ಲಿ ಬೇಯಿಸಬೇಕು.
- ಕೆಳಗಿಳಿ, ಸಮನಾಗಿ ಕತ್ತಲಿಸಿ ತುಪ್ಪದ ಜೊತೆ ತಿನ್ನಬೇಕು.

2. ಮೊಗ್ಗೆಕಾಯಿ ದೋಸೆ

ಬೇಕಾಗುವ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳು

ಅಕ್ಕಿ : 1 ಕೆಜಿ ಮೊಗ್ಗೆಕಾಯಿ : 1/2 ಕೆಜಿ
ತೆಂಗಿನಕಾಯಿ : 1/2 ಗಿಟಗು, ಜೀರಿಗೆ : ಸ್ವಲ್ಪ

ಉಪ್ಪು : ರುಚಿಗೆ ತಕ್ಕಷ್ಟು ಎಣ್ಣೆ : ಬೇಯಿಸಲು
ತಯಾರಿಸುವ ವಿಧಾನ

1. ಹಿಂದಿನ ದಿನವೇ ಅಕ್ಷಯನ್ನು ನೆನೆ ಹಾಕಬೇಕು
2. ಮರುದಿನ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಮೊಗ್ಗೆಕಾಯಿಯ ಸಿಪ್ಪೆ ಮತ್ತು ಬೀಜ ತೆಗೆದು ಸಣ್ಣ ಹೊಳೆಗಳಾಗಿ ಕತ್ತರಿಸಿ, ನೆನೆಸಿದ ಅಕ್ಷೆ, ತೆಂಗಿನಕಾಯಿ ಸೇರಿಸಿ ಮುಕ್ಕಿಯಲ್ಲಿ ರುಬ್ಬಬೇಕು
3. ನಂತರ ಮೇಲಿನ ಮಿಶ್ರಣಕ್ಕೆ ಜೀರಿಗೆ ಮತ್ತು ರುಚಿಗೆ ತಕ್ಕಷ್ಟು ಉಪ್ಪನ್ನು ಹಾಕಿ ದೋಸೆ ಕಾವಲಿನಲ್ಲಿ ದೋಸೆ ಮಾಡಬೇಕು.

3. ಮೊಗ್ಗೆಕಾಯಿ ಉಪ್ಪಿನಕಾಯಿ

ಬೇಕಾಗುವ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳು

ಮೊಗ್ಗೆಕಾಯಿ	: 1 ಕೆಜಿ	ಉಪ್ಪು	: 1/4 ಕೆಜಿ
ಖಾರದ ಪುಡಿ	: 200 ಗ್ರಾಂ	ಇಂಗ್ಸು	: ಸ್ಪ್ಲಿ

ತಯಾರಿಸುವ ವಿಧಾನ

1. ಮೊಗ್ಗೆಕಾಯಿ ಸಿಪ್ಪೆ ತೆಗೆದು ಸಣ್ಣ ಹೊಳೆಗಳಾಗಿ ಕತ್ತರಿಸಬೇಕು.
2. ನಂತರ ಇದಕ್ಕೆ ಉಪ್ಪು, ಖಾರದ ಪುಡಿ, ಇಂಗ್ಸು ಬೆರೆಸಿ ಪ್ಲಾಸ್ಟಿಕ್ ಕವರ ಮೇಲೆ 8-10 ದಿನ ಬಿಸಿಲಿನಲ್ಲಿ ಒಣಿಸಬೇಕು. ನಂತರ ಪ್ಲಾಸ್ಟಿಕ್ ಡಬ್ಬದಲ್ಲಿ ತುಂಬಿ ಶೇವಿರಿಸಿಡಬೇಕು.

4. ಮೊಗ್ಗೆಕಾಯಿ ಇಡ್ಲಿ

ಬೇಕಾಗುವ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳು

ಇಡ್ಲಿರವಾ	: 1 ಕಿ.ಗ್ರಾಂ	ಮೊಗ್ಗೆಕಾಯಿ	: 1 ಕಿ.ಗ್ರಾಂ
ತೆಂಗಿನಕಾಯಿ	: 1	ಉಪ್ಪು	: ರುಚಿಗೆ ತಕ್ಕಷ್ಟು
ಮೆಣಸಿನಕಾಯಿ	: 1-2	ಹಸಿ ಬಟಾಣೆ	: ಸ್ಪ್ಲಿ

ಸೋಡಾಪುಡಿ

ತಯಾರಿಸುವ ವಿಧಾನ

1. ಮೊಗ್ಗೆಕಾಯಿಯ ಸಿಪ್ಪೆ ಮತ್ತು ಬೀಜಗಳನ್ನು ಬೇರ್ಪಡಿಸಿ ಕೊಬ್ಬರಿ ಮಣೆಯಿಂದ ತುರಿಯಬೇಕು.
2. ತೆಂಗಿನಕಾಯಿಯನ್ನು ಕೊಬ್ಬರಿ ಮಣೆಯಿಂದ ತುರಿಯಬೇಕು.
3. ಇಡ್ಲಿ ರವಾವನ್ನು ನೀರಿನಿಂದ ತೊಳೆದು ಇದಕ್ಕೆ ಮೊಗ್ಗೆಕಾಯಿ ತುರಿ, ತೆಂಗಿನಕಾಯಿ ತುರಿ, ಉಪ್ಪು ಹೆಚ್ಚಿದ ಮೆಣಸಿನಕಾಯಿ, ಹಸಿ ಬಟಾಣೆ ಮತ್ತು

ಸೋಡಾಪುಡಿಯನ್ನು ಬೆರಿಸಿ ಇಡ್ಲಿ ಕುಕ್ಕರಿನಲ್ಲಿ 15-20 ನಿಮಿಷ ಬೇಯಿಸಬೇಕು.

5. ಮೊಗ್ಗೆಕಾಯಿ ಬಟ್ಟಿ

ತಯಾರಿಸುವ ವಿಧಾನ

ಮೊಗ್ಗೆಕಾಯಿ : 500 ಗ್ರಾಂ ಶೇಂಗಾ : 200 ಗ್ರಾಂ

ತೆಂಗಿನಕಾಯಿ : 200ಗ್ರಾಂ ಹಸಿ ಮೆಣಸಿನಕಾಯಿ : 5-6

ಕೊತ್ತಂಬರಿ ಸೊಪ್ಪು : 1 ಗೊಂಜಲು

ಉಪ್ಪು : ರುಚಿಗೆ ತಕ್ಕಷ್ಟು ಜೀರಿಗೆ : ಸ್ಪ್ಲಿ

ತಯಾರಿಸುವ ವಿಧಾನ

1. ಹಸಿಮೆಣಸಿನಕಾಯಿ ಮತ್ತು ಶೇಂಗಾವನ್ನು ಬೇರೆ ಬೇರೆಯಾಗಿ ಹರಿಯಿರಿ
2. ತೆಂಗಿನಕಾಯಿಯನ್ನು ತುರಿದು, ಮೊಗ್ಗೆಕಾಯಿಯ ಬೀಜ ವಾತ್ತು ಮೇಲಿನ ಸಿಪ್ಪೆಯನ್ನು ತೆಗೆದು ಸಣ್ಣ ಹೊಳೆಗಳಾಗಿ ಕತ್ತರಿಸಿ
3. ನಂತರ ಮೇಲಿನ ತೆಂಗಿನ ಕಾಯಿ ತುರಿಗೆ, ಮೊಗ್ಗೆಕಾಯಿ ಹರಿದು ಹಸಿಮೆಣಸಿನಕಾಯಿಯನ್ನು ಶೇಂಗಾ, ಉಪ್ಪು ಮತ್ತು ಜೀರಿಗೆಯನ್ನು ಸೇರಿಸಿ ಮುಕ್ಕರಿನಲ್ಲಿ ರುಬ್ಬಿದರೆ ಚಟ್ಟಿ ತಯಾರಿ!

6. ಮೊಗ್ಗೆಕಾಯಿ ಬಜಿ

ಬೇಕಾಗುವ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳು

ಮೊಗ್ಗೆಕಾಯಿ : 500 ಗ್ರಾಂ ಕಡ್ಡೆಹಿಟ್ಟು : 250 ಗ್ರಾಂ

ಜೀರಿಗೆ: ಸ್ಪ್ಲಿ ಅಜ್ವಾನ : ಸ್ಪ್ಲಿ

ಉಪ್ಪು : ರುಚಿಗೆ ತಕ್ಕಷ್ಟು ಎಣ್ಣೆ : ಕರಿಯಲು

ಅಕ್ಷೆ ಹಿಟ್ಟು : ಸ್ಪ್ಲಿ ಸೋಡಾಪುಡಿ : ಸ್ಪ್ಲಿ

ತಯಾರಿಸುವ ವಿಧಾನ

- ❖ ಮೊಗ್ಗೆಕಾಯಿಯ ಸಿಪ್ಪೆ ಮತ್ತು ಬೀಜವನ್ನು ಬೇರ್ಪಡಿಸಿ ತೆಳುವಾಗಿ ಕತ್ತರಿಸಿ
- ❖ ಕಡ್ಡೆಹಿಟ್ಟಿಗೆ ಜೀರಿಗೆ, ಅಜ್ವಾನ, ಉಪ್ಪು, ಅಕ್ಷೆ ಹಿಟ್ಟು, ಸೋಡಾಪುಡಿ ಮತ್ತು ಸ್ಪ್ಲಿ ಕಾಯ್ದು ಎಣ್ಣೆ ಹಾಕಿ ಬಜಿ ಹಿಟ್ಟಿನ ಹದಕ್ಕೆ ಕಲಸಿರಿ.
- ❖ ಕತ್ತರಿಸಿದ ಮೊಗ್ಗೆಕಾಯಿಯನ್ನು ಈ ಮಿಶ್ರಣದಲ್ಲಿ ಅದ್ದಿ ಕಾಯ್ದು ಎಣ್ಣೆಯಲ್ಲಿ ಕರಿಯಿರಿ.

7. ಮೊಗ್ಗೆ ಕಾಯಿ ತಂಬುಳಿ ಬೇಕಾಗುವ ಪದಾರ್ಥಗಳು

ಮೊಗ್ಗೆಕಾಯಿ : 250 ಗ್ರಾಂ

ತೆಂಗಿನಕಾಯಿ ತುರಿ : 100 ಗ್ರಾಂ

ಹಸಿಮೆಣಸಿನಕಾಯಿ : 2-3

ಉಪ್ಪು : ರುಚಿಗೆ ತಕ್ಕುಮ್ಮು

ಕರಿಬೇವು : ಸ್ವಲ್ಪ ಸಾಸಿವೆ : ಸ್ವಲ್ಪ

ಇಂಗು : 1 ಚಿಟಕಿ ಎಣ್ಣೆ : ಸ್ವಲ್ಪ

ತಯಾರಿಸುವ ವಿಧಾನ

- ❖ ಮೊಗ್ಗೆಕಾಯಿಯನ್ನು ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಹೊಳೆಗಳಾಗಿ ಕತ್ತರಿಸಿ
- ❖ ಹಸಿಮೆಣಸಿನಕಾಯಿಯನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಎಣ್ಣೆ ಹಾಕಿ ಹುರಿಯಿರಿ
- ❖ ತೆಂಗಿನಕಾಯಿ ತುರಿ, ಮೆಣಸಿನಕಾಯಿ, ಉಪ್ಪು ಹಾಕಿ ಮುಕ್ಕರಿನಲ್ಲಿ ನುಣ್ಣಗೆ ರುಬ್ಬಿ
- ❖ ನಂತರ ಸ್ವಲ್ಪ ಮೊಗ್ಗೆಕಾಯಿಯನ್ನು ಹಾಕಿ ಒಂದು ಸುತ್ತು ಮುಕ್ಕರಿನಲ್ಲಿ ತಿರುವಿರಿ
- ❖ ಇಂಗು, ಸಾಸಿವೆ ಮತ್ತು ಕರಿಬೇವಿನ ಒಗ್ಗರಣ ಹಾಕಿ.

8. ಮೊಗ್ಗೆಕಾಯಿ ಪಡೆ

ಬೇಕಾಗುವ ಪದಾರ್ಥಗಳು

ಮೊಗ್ಗೆಕಾಯಿ : 500 ಗ್ರಾಂ

ಉದ್ದಿನಬೇಳೆ : 500 ಗ್ರಾಂ ಶುಂಠಿ : 10 ಗ್ರಾಂ

ಹಸಿಮೆಣಸಿನಕಾಯಿ : 5-6

ಜೀರಿಗೆ : ಸ್ವಲ್ಪ ಉಪ್ಪು : ರುಚಿಗೆ ತಕ್ಕುಮ್ಮು

ಎಣ್ಣೆ : ಕರಿಯಲು

ತಯಾರಿಸುವ ವಿಧಾನ

- ಉದ್ದಿನಬೇಳೆಯನ್ನು ಒಂದು ರಾತ್ರಿ ನೆನೆಹಾಕಿ
- ಶುಂಠಿ, ಮೆಣಸಿನಕಾಯಿ, ಜೀರಿಗೆ ಹಾಕಿ ರುಬ್ಬಿ
- ಮೊಗ್ಗೆಕಾಯಿ ಸಿಪ್ಪೆಯನ್ನು ತೆಗೆದು ಕೊಬ್ಬರಿ ಮಣಣಲ್ಲಿ ಹರಚಿ, ನೀರಿನ ಅಂಶವನ್ನು ತೆಗೆಯಿರಿ.

- ಉದ್ದಿನ ಬೇಳೆ ಮಿಶ್ರಣಕ್ಕೆ ತುರಿದ ಮೊಗ್ಗೆಕಾಯಿಯನ್ನು ಹಾಕಿ

- ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಉಂಡಂಡೆಗಳನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿ ಕಾಯ್ದು ಎಣ್ಣೆಯಲ್ಲಿ ಕರಿಯಿರಿ

9. ಮೊಗ್ಗೆಕಾಯಿ ಗುಳಂಬಾ

ಬೇಕಾಗುವ ಪದಾರ್ಥಗಳು

ಮೊಗ್ಗೆಕಾಯಿ : 500 ಗ್ರಾಂ ಸಕ್ಕರೆ : 250 ಗ್ರಾಂ

ವಲಕ್ಕೆ : 2 ಹಳದಿ ಬಣ್ಣಿ : ಸ್ವಲ್ಪ

ತಯಾರಿಸುವ ವಿಧಾನ

- ಮೊಗ್ಗೆಕಾಯಿಯ ಮೇಲಿನ ಸಿಪ್ಪೆಯನ್ನು ತೆಗೆದು ತುರಿಯುವ ಮಣಣೆಯಲ್ಲಿ ತುರಿಯಿರಿ

- ಮೊಗ್ಗೆಕಾಯಿ ತುರಿ ಮತ್ತು ಸಕ್ಕರೆಯನ್ನು ಬೆರೆಸಿ ಒಲೆಯ ಮೇಲಿಟ್ಟು ಸಣ್ಣ ಉರಿಯಲ್ಲಿ ನೀರಿನ ಅಂಶ ಹೋಗಿ ಅಳತೆಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಬರುವವರೆಗೆ ಬಿಸಿಮಾಡಿ

- ನಂತರ ಕೆಳಗಿಳಿಸಿ ಬಣ್ಣಿ ಮತ್ತು ವಲಕ್ಕೆ ಮಡಿಯನ್ನು ಬೆರೆಸಿ.

10. ಮೊಗ್ಗೆಕಾಯಿ ಜಾಮ್

ಬೇಕಾಗುವ ಪದಾರ್ಥಗಳು

ಮೊಗ್ಗೆಕಾಯಿ : 500 ಗ್ರಾಂ ಸಕ್ಕರೆ : 250 ಗ್ರಾಂ

ನಿಂಬೆ ಉಪ್ಪು : 5 ಗ್ರಾಂ ಕೆಂಪು ಬಣ್ಣಿ : ಸ್ವಲ್ಪ

ತಯಾರಿಸುವ ವಿಧಾನ

- ಮೊಗ್ಗೆಕಾಯಿಯನ್ನು ತೊಳೆದು ಮೇಲಿನ ಸಿಪ್ಪೆ ಮತ್ತು ಬಿಜಗಳನ್ನು ಬೇಪ್ರಾಡಿಸಿ ಕುಕ್ಕರಿನಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟು ಹತ್ತು ನಿಮಿಷ ಬೇಯಿಸಿ

- ನಂತರ ಇದನ್ನು ಮುಕ್ಕರಿನಲ್ಲಿ ನುಣ್ಣಗೆ ರುಬ್ಬಿ

- ರುಬ್ಬಿದ ಮಗ್ಗೆಕಾಯಿಗೆ ಸಕ್ಕರೆ ಹಾಕಿ ಒಲೆಯ ಮೇಲಿಟ್ಟು ಜಾಮ್ ನ ಹದಕ್ಕೆ ಬರುವವರೆಗೆ ಕೈಯಾಡಿಸಿ.

- ನಂತರ ನಿಂಬೆ ಉಪ್ಪನ್ನು ಹಾಕಿ

- ನಂತರ ಒಲೆಯಿಂದ ಪಾತ್ರೆಯನ್ನು ಕೆಳಗಿಳಿಸಿ ಕೆಂಪು ಬಣ್ಣಿವನ್ನು ಹಾಕಿ ಸರಿಯಾಗಿ ಮಿಶ್ರಣ ಮಾಡಿ

11. ಮೊಗ್ಗೆಕಾಯಿ ಗಾರಿಗೆ

ಬೇಕಾಗುವ ಪದಾರ್ಥಗಳು

ಮೊಗ್ಗೆಕಾಯಿ : 300 ಗ್ರಾಂ ಗೋಧಿ ಹಿಟ್ಟು : 200 ಗ್ರಾಂ
ಬೆಳ್ಳು : 500 ಗ್ರಾಂ ತೆಂಗಿನಕಾಯಿ : 1
ಎಲಕ್ಕಿ : 3 ಎಣ್ಣೆ : ಕರಿಯಲು

ತಯಾರಿಸುವ ವಿಧಾನ

- ಮೊಗ್ಗೆಕಾಯಿಯನ್ನು ತೊಳೆದು ಮೇಲಿನ ಸಿಪ್ಪೆಯನ್ನು ಹಾಗೂ ಬೀಜವನ್ನು ಬೇರೆಡಿಸಿ.
- ನಂತರ ಇದನ್ನು ಕುಕ್ಕರಿನಲ್ಲಿ ಬೇಯಿಸಿ.
- ಬೇಯಿಸಿದ ಮೊಗ್ಗೆಕಾಯಿ, ತೆಂಗಿನಕಾಯಿ, ಬೆಳ್ಳು ಮತ್ತು ಎಲಕ್ಕಿಯನ್ನು ಹಾಕಿ ಮಿಕ್ಕರಿನಲ್ಲಿ ನುಣ್ಣಿಗೆ ರುಬ್ಬಿ.
- ರುಬ್ಬಿದ ಮಿಶ್ರಣಕ್ಕೆ ಗೋಧಿಹಿಟ್ಟನ್ನು (ಗಾರಿಗೆ ಹದಕ್ಕೆ) ಬೆರೆಸಿ, ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಉಂಡೆಗಳನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿ ಎಣ್ಣೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಂಪಗಾಗುವವರೆಗೆ ಕರಿಯಿರಿ.

12. ಮೊಗ್ಗೆಕಾಯಿ ಉಪ್ಪಿನಕಾಯಿ

ಬೇಕಾಗುವ ಪದಾರ್ಥಗಳು

ಮೊಗ್ಗೆಕಾಯಿ : 1 ಕೆ.ಗ್ರಾಂ ಉಪ್ಪು : 400 ಗ್ರಾಂ
ಹಸಿಮೊಸಿನಕಾಯಿ : 100 ಗ್ರಾಂ ಸಾಸಿವೆ : 100 ಗ್ರಾಂ
ಇಂಗು : ಸ್ವಲ್ಪ ಮೆಂತ್ಯೆ : 100 ಗ್ರಾಂ
ಸಕ್ಕರೆ : 100 ಗ್ರಾಂ

ತಯಾರಿಸುವ ವಿಧಾನ

- ಮೊಗ್ಗೆಕಾಯಿಯನ್ನು ತೊಳೆದು ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಹೊಳೆಗಳಾಗಿ ಕತ್ತರಿಸಿ ಉಪ್ಪನ್ನು ಬೆರೆಸಿ ಗಾಜಿನ ಡಬ್ಬುದಲ್ಲಿ ಹಾಕಿ ಒಂದು ದಿನ ಹಾಗೇ ಬಿಡಬೇಕು.
- ಮರುದಿನ ಸಾಸಿವೆ ಮತ್ತು ಮೆಂತ್ಯೆಯನ್ನು ಬಿಸಿ ಮಾಡಿ ಮಿಕ್ಕರಿನಲ್ಲಿ ಪುಡಿ ವೂಡಿ ನಂತರ ಮೊಸಿನಕಾಯಿಯನ್ನು ಹಾಕಿ ಒಂದು ಸುತ್ತು ಮಿಕ್ಕರಿನಲ್ಲಿ ರುಬ್ಬಬೇಕು.
- ಮೊಗ್ಗೆಕಾಯಿಗೆ ಮೇಲಿನ ಸಾಸಿವೆ ಮುಡಿ, ಸಕ್ಕರೆ ಮತ್ತು ಇಂಗನ್ನು ಬೆರೆಸಿ ಗಾಳಿಯಾಡದ ಡಬ್ಬುದಲ್ಲಿ ತೋವಿಸಿದೆಬೇಕು.

13. ಮೊಗ್ಗೆಕಾಯಿ ಸ್ವಾಷ್ಣ್ಣೋ

ಬೇಕಾಗುವ ಪದಾರ್ಥಗಳು

ಮೊಗ್ಗೆಕಾಯಿ : 200 ಗ್ರಾಂ ಸಕ್ಕರೆ : 150 ಗ್ರಾಂ
ನಿಂಬೆ ಉಪ್ಪು : 5 ಗ್ರಾಂ ಹಳದಿ ಬಣ್ಣಿ : ಸ್ವಲ್ಪ
ನೀರು : 500 ಮೀ. ಲೀ

ತಯಾರಿಸುವ ವಿಧಾನ

- ಮೊಗ್ಗೆಕಾಯಿಯನ್ನು ತೊಳೆದು ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಹೊಳೆಗಳಾಗಿ ಕತ್ತರಿಸಿ ಮಿಕ್ಕರಿನಲ್ಲಿ ನುಣ್ಣಿಗೆ ರುಬ್ಬಿ.
- ಸ್ವಲ್ಪ ನೀರಿಗೆ ಸಕ್ಕರೆಯನ್ನು ಬೆರೆಸಿ ಪಾಕವನ್ನು ತಯಾರಿಸಿ ಸೋಸಬೇಕು.
- ಸಕ್ಕರೆ ಪಾಕಕ್ಕೆ ರುಬ್ಬಿದ ಮೊಗ್ಗೆಕಾಯಿಯನ್ನು ಹಾಕಿ ಒಂದೆರಡು ಕುದಿ ಬರುವವರೆಗೂ ಕುದಿಸಿ ನಂತರ ನಿಂಬೆ ಉಪ್ಪನ್ನು ಬೆರೆಸಬೇಕು.
- ಒಲೆಯಿಂದ ಕೆಳಗಿಳಿಸಿದ ಮೇಲೆ ಹಳದಿ ಬಣ್ಣಿವನ್ನು ಹಾಕಿ ಸರಿಯಾಗಿ ಮಿಶ್ರಣ ಮಾಡಿ
- ಈಗ ಸ್ವಾಷ್ಣ್ಣೋ ರೆಡಿ. ಇದಕ್ಕೆ ನೀರನ್ನು ಮಿಶ್ರಣ ಮಾಡಿ ಕುಡಿಯಬಹುದಾಗಿದೆ.

14. ಮೊಗ್ಗೆಕಾಯಿ ಜ್ಯೋಷ್ಣೋ

ಬೇಕಾಗುವ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳು

ಮೊಗ್ಗೆಕಾಯಿ : 1 ಕೆ.ಗ್ರಾಂ ಉಪ್ಪು : ರುಚಿಗೆ ತಕ್ಕಂತೆ
ಜೀರಿಗೆ ಮುಡಿ : ಸ್ವಲ್ಪ ನಿಂಬೆ ಉಪ್ಪು : ಸ್ವಲ್ಪ
ಎಲಕ್ಕಿ : ಸ್ವಲ್ಪ

ತಯಾರಿಸುವ ವಿಧಾನ

- ಮೊಗ್ಗೆಕಾಯಿಯನ್ನು ನೀರಿನಿಂದ ತೊಳೆದು ಮೇಲಿನ ಸಿಪ್ಪೆ ಮತ್ತು ಬೀಜಗಳನ್ನು ಬೇರೆಡಿಸಿ, ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಹೊಳೆಗಳಾಗಿ ಕತ್ತರಿಸಿ ಮಿಕ್ಕರಿನಲ್ಲಿ ರುಬ್ಬಬೇಕು.
- ಮೇಲಿನ ಮೊಗ್ಗೆಕಾಯಿಗೆ ಜೀರಿಗೆ ಮುಡಿ, ನಿಂಬೆ ಉಪ್ಪು, ಎಲಕ್ಕಿ ಮತ್ತು ಉಪ್ಪನ್ನು ಬೆರೆಸಿ ಸ್ವಲ್ಪ ನೀರನ್ನು ಬೆರೆಸಿ ಕುಡಿಯಿರಿ.

15. ಮೊಗ್ಗೆಕಾಯಿ ಸಾಸ್

ಬೇಕಾಗುವ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳು

ಮೊಗ್ಗೆಕಾಯಿ : 3 ಕೆ.ಗ್ರಾಂ ಉಪ್ಪು : 70 ಗ್ರಾಂ

ಜೀರಿಗೆ : 0.85 ಗ್ರಾಂ	ದಾಲ್ನಿನ್ : 1 ಗ್ರಾಂ
ಎಲಕ್ಕಿ : 0.85 ಗ್ರಾಂ	ಕುರುತ್ತಿ : 15 ಗ್ರಾಂ
ಬೆಳ್ಳಳಿ : 2 ಗ್ರಾಂ	ಮೆಣಸು : 0.85 ಗ್ರಾಂ
ಸಕ್ಕರೆ : 200 ಗ್ರಾಂ	ಖಾರದ ಪುಡಿ : 2 ಗ್ರಾಂ
ಚಾಪತ್ತಿ : 0.5 ಗ್ರಾಂ	ಲವಂಗ : 0.85 ಗ್ರಾಂ
ಬಿಳಿ ವಿನೆಗರ್ : 60 ಮಿ. ಲೀ	

ತಯಾರಿಸುವ ವಿಧಾನ

- ♦ ಎಲ್ಲಾ ಮುಸಾಲೆ ಸಾಮಾನುಗಳನ್ನು ಮಿಸ್ಕರಿನಲ್ಲಿ ಹಾಕಿ ಪುಡಿ ಮಾಡಬೇಕು.
- ♦ ಕುರುತ್ತಿಯನ್ನು ಸಣ್ಣಗೆ ಕತ್ತರಿಸಿ, ಬೆಳ್ಳಳಿಯನ್ನು ಜಜ್ಜಿ ಮುಸಾಲೆ ಜೊತೆ ಬರೆಸಿ ಮುಸ್ಲಿನ್ ಬಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಗಂಟು ಕಟ್ಟಬೇಕು.
- ♦ ಮೋಗ್ಗೆಕಾಯಿಯನ್ನು ನೀರಿನಿಂದ ತೊಳೆದು ಮೇಲಿನ ಸಿಪ್ಪೆ ಮತ್ತು ಬೀಜಗಳನ್ನು ಬೇರೆಪ್ರದಿಸಿ, ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಹೊಳೆಗಳಾಗಿ ಕತ್ತರಿಸಿ ಮಿಸ್ಕರಿನಲ್ಲಿ ರುಬ್ಬಬೇಕು.
- ♦ ರುಬ್ಬಿದ ಮೋಗ್ಗೆಕಾಯಿಗೆ ಮುಸಾಲೆ ಗಂಟನ್ನು ಹಾಕಿ ಸಾಸ್ ಹದಕ್ಕೆ ಬರುವವರೆಗೂ ಒಲೆಯ ಮೇಲಿಟ್ಟು ಕುದಿಸಬೇಕು.
- ♦ ನಂತರ ಮುಸಾಲೆ ಗಂಟನ್ನು ಹೊರತೆಗೆದು ಉಪ್ಪು, ಸಕ್ಕರೆ, ಖಾರದ ಪುಡಿ, ವಿನೆಗರ್ ಬರೆಸಿ ಸ್ಪ್ಲಿಟ್ ಕುದಿಸಬೇಕು.
- ♦ ನಂತರ ಒಲೆಯಿಂದ ಕೆಳಗಿಳಿಸಿ ಇದಕ್ಕೆ ಸ್ಪ್ಲಿಟ್ ಕೆಂಪುಬಣ್ಣವನ್ನು ಹಾಕಿ ಮಿಶ್ರಣ ವರಾಡಿ ಗಾಳಿಯಾಡದ ಡಬ್ಬುದಲ್ಲಿ ಶೇಖರಿಸಿದಬೇಕು.

16. ಮೋಗ್ಗೆಕಾಯಿ ಬಾರ್

ಬೇಕಾಗುವ ಪದಾರ್ಥಗಳು

ಮೋಗ್ಗೆಕಾಯಿ ತಿರುಳು : 1 ಕಿ. ಗ್ರಾಂ

ನಿಂಬೆ ಉಪ್ಪು : 1 ಟೀ ಚಮಚ ಸಕ್ಕರೆ : 300 ಗ್ರಾಂ

ತಯಾರಿಸುವ ವಿಧಾನ

- ♦ ಸಕ್ಕರೆ ಮತ್ತು ನಿಂಬೆ ಉಪ್ಪನ್ನು ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಕರಗಿಸಿ.
- ♦ ಮೇಲಿನ ಮಿಶ್ರಣಕ್ಕೆ ಮುಗ್ಗೆಕಾಯಿ ತಿರುಳನ್ನು ಬರೆಸಿ.
- ♦ ಮಿಶ್ರಣವನ್ನು 65 ಡಿಗ್ರಿ ಸೆ. ಬಿಸಿಮಾಡಿ

- ♦ ತ್ರೇಗಳಿಗೆ ತುಪ್ಪ ಅಥವಾ ಎಣ್ಣೆಯನ್ನು ಸವರಿ ಮೇಲಿನ ಮಿಶ್ರಣವನ್ನು ಹಾಕಬೇಕು.
- ♦ ಇದನ್ನು 60 ಡಿಗ್ರಿ ಸೆ. ನಲ್ಲಿ ಒಣಗಿಸಿ
- ♦ ಇದೇ ತೆರನಾಗಿ 4-6 ಪದರು ಬರುವವರೆಗೆ ಮಾಡಿ
- ♦ ಸಮನಾಗಿ ಕತ್ತರಿಸಿ, ಪ್ರ್ಯಾಕ್ ಮಾಡಿ.

17. ಮೋಗ್ಗೆಕಾಯಿ ಟಾಫಿ

ಬೇಕಾಗುವ ಪದಾರ್ಥಗಳು

ಮೋಗ್ಗೆಕಾಯಿ ತಿರುಳು : 1 ಕಿ.ಗ್ರಾಂ

ಹಾಲಿನ ಪುಡಿ : 100 ಗ್ರಾಂ

ಸಕ್ಕರೆ : 500 ಗ್ರಾಂ ಬೆಣ್ಣೆ : 100 ಗ್ರಾಂ

ಗ್ಲೂಕೋಸ್ : 125 ಗ್ರಾಂ

ತಯಾರಿಸುವ ವಿಧಾನ

- ♦ ಮೋಗ್ಗೆಕಾಯಿಯನ್ನು ನೀರಿನಿಂದ ತೊಳೆದು ಮೇಲಿನ ಸಿಪ್ಪೆ ಮತ್ತು ಬೀಜಗಳನ್ನು ಬೇರೆಪ್ರದಿಸಿ ಮಿಸ್ಕಿಯಲ್ಲಿ ಹಾಕಿ ತಿರುಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.
- ♦ ಸಕ್ಕರೆ, ಗ್ಲೂಕೋಸ್, ಬೆಣ್ಣೆ ಮತ್ತು ಹಾಲಿನ ಪುಡಿಯನ್ನು ಮೋಗ್ಗೆಕಾಯಿ ತಿರುಳಿಗೆ ಬರೆಸಬೇಕು.
- ♦ ಇದನ್ನು ಸ್ಪ್ಲಿಟ್ ಗಟ್ಟಿಯಾಗುವವರೆಗೆ ಬಿಸಿ ಮಾಡಿ.
- ♦ ನಂತರ ಎಣ್ಣೆ ಸವರಿದ ತ್ರೇ ಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಕಿ 60 ಡಿಗ್ರಿ ಸೆ. ನಲ್ಲಿ 5 % ತೇವಾಂಶ ಇರುವವರೆಗೆ ಒಣಗಿಸಿದಬೇಕು.
- ♦ ತಣ್ಣಾದ ಮೇಲೆ ಕತ್ತರಿಸಿ, ಪ್ರ್ಯಾಕ್ ಮಾಡಿ.

18. ಮೋಗ್ಗೆಕಾಯಿ ಕಾಯಿರಸ

ಬೇಕಾಗುವ ಪದಾರ್ಥಗಳು

ಮೋಗ್ಗೆಕಾಯಿ : 200ಗ್ರಾಂ ಬೀನ್ಸ್ : 100ಗ್ರಾಂ

ಗಜ್ಜರಿ : 100ಗ್ರಾಂ ಆಲೂಗಡ್ಡೆ : 100ಗ್ರಾಂ

ಎಣ್ಣೆ : 20ಗ್ರಾಂ ಕಡಲೆಕಾಳು : 50ಗ್ರಾಂ

ಬೆಳ್ಳಿ : ಸ್ಪ್ಲಿಟ್ ಮಣಸೆಹಣ್ಣು : ಸ್ಪ್ಲಿಟ್

ಒಣಮೆಣಸಿನಕಾಯಿ : 10

ಉಪ್ಪು : ರುಚಿಗೆ ತಕ್ಕಂತ್ವ ಸಾಸಿವೆ : ಸ್ವಲ್ಪ
ಜೀರಿಗೆ : ಸ್ವಲ್ಪ ಎಣ್ಣೆ : 2 ಟೀ ಚಮಚ

ಉಪ್ಪು : ರುಚಿಗೆ ತಕ್ಕಂತ್ವ
ತಯಾರಿಸುವ ವಿಧಾನ

- ♦ ಎಳ್ಳು ಮತ್ತು ಕಡಲೆಕಾಳುಗಳನ್ನು ಹರಿಯಬೇಕು.
- ♦ ಎಲಾಲ್ ತರಕಾರಿಗಳನ್ನು ಸಣ್ಣದಾಗಿ ಕತ್ತರಿಸಿ ಬೇಯಿಸಬೇಕು.
- ♦ ಹುರಿದ ಎಳ್ಳು, ಕಡಲೆಕಾಳು ವುತ್ತು ಮೆಣಸಿನಕಾಲಿಯಂತಹನ್ನು ಮಿಶ್ರಿಸಲ್ಪಿನ ನುಣ್ಣಗೆ ರುಬ್ಬಬೇಕು.
- ♦ ಬೇಯಿಸಿದ ತರಕಾರಿಯ ಜೊತೆಗೆ ರುಬ್ಬಿದ ಮಿಶ್ರಣವನ್ನು ಬರೆಸಿ, ಒಗ್ಗರಣ ಹಾಕಬೇಕು.

19. ಮೋಗೆಕಾಯಿ ಕ್ಷಾಂಡಿ

ಬೇಕಾಗುವ ಪದಾರ್ಥಗಳು

ಮೋಗೆಕಾಯಿ : 500 ಗ್ರಾಂ

ಸಕ್ಕರೆ : 200 ಗ್ರಾಂ ಬಣ್ಣ : ಸ್ವಲ್ಪ

ನಿಂಬೆ ಉಪ್ಪು : 10 ಗ್ರಾಂ

ತಯಾರಿಸುವ ವಿಧಾನ

- ♦ ಮೋಗೆಕಾಯಿ ಸಿಪ್ಪೆ ಮತ್ತು ಬೀಜಗಳನ್ನು ತೆಗೆದು ಸಮಾನ ಹೋಳುಗಳನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕು.
- ♦ ಸಕ್ಕರೆ ಮತ್ತು ಬಣ್ಣ ಹಾಕಿ 5 ನಿಮಿಷ ಕುದಿಸಿ ನಂತರ 4 ಗಂಟೆ ತಣ್ಣಾಗಲು ಬಿಡಬೇಕು.
- ♦ ನಂತರ ಸಕ್ಕರೆ ಮತ್ತು ನಿಂಬೆ ಉಪ್ಪನ್ನು ಹಾಕಿ 5 ನಿಮಿಷ ಕುದಿಸಿ 4 ಗಂಟೆ ತಣ್ಣಾಗಲು ಬಿಡಬೇಕು.
- ♦ ಮೇಲೆ ತಿಳಿಸಿದ ಎರಡು ಸ್ವರ್ಪೋ ಗಳನ್ನು ಇನ್ನೂ

ಎರಡು ಬಾರಿ ಮಾಡಿ (ಸಕ್ಕರೆ ಪಾಕ ಸ್ವಲ್ಪ ಗಟ್ಟಿಯಾಗುವವರೆಗೆ).

- ♦ ಸಿರಪ್ಪನ್ನು ಸೊಂಸಿ, ನಂತರ ತುಂಡುಗಳನ್ನು ತಣ್ಣನೆ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ತೊಳೆಯಬೇಕು.
- ♦ ತುಂಡುಗಳನ್ನು 50 ಡಿಗ್ರಿ ಸೆ. ಶಾಲಿದಲ್ಲಿ 30 ನಿಮಿಷ ಒಣಗಿಸಬೇಕು.
- ♦ ಸ್ವಜ್ಞವಾದ ಒಣಗಿದ ಡಬ್ಬಿಯಲ್ಲಿ ಶೇಖರಿಸಿಡಬೇಕು.

20. ಮೋಗೆಕಾಯಿ ಸಾಂಭಾರು

ಬೇಕಾಗುವ ಪದಾರ್ಥಗಳು

ಮೋಗೆಕಾಯಿ	:	500 ಗ್ರಾಂ
ತೊಗರಿ ಬೇಳೆ	:	200 ಗ್ರಾಂ

ಸಾಸಿವೆ	:	ಸ್ವಲ್ಪ
--------	---	--------

ಜೀರಿಗೆ	:	ಸ್ವಲ್ಪ
--------	---	--------

ಖಾರದ ಪುಡಿ	:	3 ಟೀ ಚಮಚ
-----------	---	----------

ಎಣ್ಣೆ	:	ಒಗ್ಗರಣಿಗೆ
-------	---	-----------

ಕರಿಬೇವು	:	ಸ್ವಲ್ಪ
---------	---	--------

ಕೊತ್ತುಂಬರಿ ಸೊಮ್ಮೆ	:	ಸ್ವಲ್ಪ
-------------------	---	--------

ಉಪ್ಪು	:	ರುಚಿಗೆ ತಕ್ಕಂತ್ವ
-------	---	-----------------

ಸಾಂಭಾರ ಪುಡಿ	:	2 ಟೀ ಚಮಚ
-------------	---	----------

ಹೊಸೆ ಹಣ್ಣು	:	ಸ್ವಲ್ಪ
------------	---	--------

ತಯಾರಿಸುವ ವಿಧಾನ

- ♦ ಮೋಗೆಕಾಯಿಯ ಬೀಜಗಳನ್ನು ಬೇಪ್ರದಿಸಿ ಸಣ್ಣ ಹೋಳುಗಳಾಗಿ ಕತ್ತರಿಸಿ, ನಂತರ ತೊಗರಿಬೇಳೆಯ ಜೂತೆ ಕುಕ್ಕರಿನಲ್ಲಿ ಬೇಯಿಸಬೇಕು.
- ♦ ಬೆಂದ ತೊಗರಿಬೇಳೆ ಮತ್ತು ಮೋಗೆಕಾಯಿಗೆ ಎಲ್ಲಾ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಹಾಕಿ ಒಗ್ಗರಣ ಕೊಡಬೇಕು.

*****

ನಂರಕ್ಕಿತ ವಾತಾವರಣದಲ್ಲಿ ಡೋಣಿ ಮೆಣಸಿನಕಾಯಿ ಬೆಳೆ

ରାଜେନ୍ଦ୍ର ବି. ଏନ୍ୟ., ପାଟୀଲ ଏବୀ. ଆର୍. ମତ୍ତୁ ପ୍ରେସ୍ନ ଶାଖରେ
ତୋଟିଗାରିକେ ବିଜ୍ଞାନଗଳ ବିଶ୍ୱିଦାଲଯ, ବାଗଲକୋଟେ - 587 102

ಡೊಣ್ಣ ಮೇಣಸಿನಕಾಯಿ ಒಂದು ಜನಪ್ರಿಯ ತರಕಾರಿಯಾಗಿದ್ದು, ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಈ ಬೆಳೆಯನ್ನು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಬಣ್ಣದ ತೆಳಿಗಳನ್ನು ನಗರ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಸುತ್ತಮುತ್ತ ರೈತರು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಬೆಳೆಯಲಾರಂಭಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇಂದು ನಗರಗಳಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ಹೋಟೆಲುಗಳು ಹಾಗೂ ಆಹಾರ ಮಳಿಗೆಗಳಲ್ಲಿ ಹೊಸಮಾದರಿಯ ತಿನಿಸುಗಳಾದ ಪಿರುಬಾ, ಬಗರ್ ರೋ ರೋಲ್, ಸಲಾಡ್ ಹಾಗೂ ಇತರ ತಿನಿಸುಗಳು ಹೆಚ್ಚು ಜನಪ್ರಿಯವಾಗುತ್ತಿವೆ, ಏಕೆಂದರೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಖಾರದ ಅಂಶ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಇದಲ್ಲದೆ, ತಾಜಾ ಹಾಗೂ ಸಂಸ್ಕರಿಸಿದ ಬಣ್ಣದ ಡೊಣ್ಣ ಮೇಣಸಿನಕಾಯಿಯನ್ನು ವಿಶೇಶಗಳಾಗೂ ರಥ್ಮು ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ದೇಹದ ಪೋಷಣೆಗೆ ಬೇಕಾದ 'ಎ' ಮತ್ತು 'ಸಿ' ಅನ್ನಾಂಗ ಹಾಗೂ ಲವಣಾಂಶಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಬೆಳೆಯುವ ಪದ್ಧತಿಯಿಂದ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಒಂದೇ ಬೆಳೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿ (ಹಸಿರು ತೆಳಿಗಳು) ಎಕರೆಗೆ 10 ರಿಂದ 15 ಟನ್ ಇಳುವರಿ ಪಡೆಯಬಹುದು. ರಸ್ತೆತ ವಾತಾವರಣದಲ್ಲಿ (ಹಸಿರುಮನೆ/ನೆರೆಳುಮನೆ) ಬೆಳೆದಾಗ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಎರಡು ಬೆಳೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿ ಎಕರೆಗೆ 55

ರಿಂದ 65 ಟನ್ ಇಳುವರಿ ಪಡೆಯಬಹುದಲ್ಲದೆ ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಗುಣಮಟ್ಟದ ಫಸಲನ್ನು ಪಡೆಯಬಹುದು.

ಬೆಳೆ ಬಯಸುವ ವಾತಾವರಣ:

ಇದು ತಂಪು ವಾತಾವರಣವನ್ನು ಬಯಸುವ ಬೆಳೆ. ಆದ್ದರಿಂದಲೇ ಇದನ್ನು ಹೊರವಾತಾವರಣದಲ್ಲಿ ಚೆಳಿಗಾಲದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಾರೆ. ಹಗಲಿನ ಉಷ್ಣಾಂಶ 30 ಡಿಗ್ರಿ ಸೆಲ್ಸಿಯಸ್ ಮತ್ತು ರಾತ್ರಿಯ ಉಷ್ಣಾಂಶ 20 ಡಿಗ್ರಿ ಸೆಲ್ಸಿಯಸ್ ಇದಕ್ಕೆ ಸೂಕ್ತ. ವಾತಾವರಣದ ರಕ್ಷಣೆಯಲ್ಲಿ ವರ್ಷಣ ಪೂರ್ತಿ ಬೆಳೆಯಲು ಹಸಿರುಮನೆ ಅಥವಾ ನೆರಳುಮನೆಯಲ್ಲಿ ಬೇಸಾಯ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ವರ್ಷಣದಲ್ಲಿನ ಹೊದಲನೇಯ ಬೆಳೆಗೆ (ಮಾರ್ಚ್-ಅಗಸ್ಟ್) ಸ್ವಲ್ಪ ಎಚ್ಚರ ವಹಿಸಬೇಕು. ಅಂದರೆ, ಆರಂಭಿಕ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಉಷ್ಣಾಂಶ ತಗ್ಗಿಸಲು ಫಾಗಿಂಗ್ (ಸಿಂಚನ) ಮೂಲಕ ವಾತಾವರಣದ ತೇವಾಂಶವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ನೆರಳುಮನೆಯಲ್ಲಿ ಕೊಲ್ಲಿನ ಕೊನೆಯ ಹಂತವು ಮೇಳಿಗಾಲದಲ್ಲಿ ಸಿಗುವುದರಿಂದ ನೀರು ನಿಲ್ಲಿದ ಹಾಗೆ ಎಚ್ಚರ ವಹಿಸಬೇಕು ಮತ್ತು ಸರಿಯಾದ ಸಸ್ಯ ಸಂರಕ್ಷಣೆ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಹಸಿರುಮನೆ ನಿರ್ಮಿಸಲು ಬಹುಕರ್ಮಾನ (ಮೂರು) ದಿಂದ ಹೊಡಿದ 35 ರಿಂದ 40 ಮೀ ಉದ್ದ ಹಾಗೂ 30 ಮೀ ಅಗಲ ಮತ್ತು ಬದಿಯ ಎತ್ತರ ಕೆನಿಷ್ಟೆ 3 ಮೀ. ಗಳಿರಬೇಕು. ಸುತ್ತ ಹಾಗೂ ಮೇಲೆ ನೈಸರ್ಗಿಕ ಗವಾಸ್ತಿ (ವೆಂಟಲೇಶನ್) ಗಳಿರಬೇಕು. ಒಳಗೆ ಶೇ.50 ನೆರಳು ಪರದೆ (ಸರಿಸಲುಬರ ಬಹುದಾದ) ಹೊಂದಿದ್ದು ಅದರ ಕೆಳಗೆ ಫಾಗಿಂಗ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಿರಬೇಕು. ನೆರಳುಮನೆಯಾದರೆ 40 ಮೀ. ಅಗಲ ಹಾಗೂ 3 ಮೀ. ಎತ್ತರವಿರಬೇಕು ಮೆಲ್ಲದೆ ಶೇ.50 ರ ನೆರಳು ಪರದೆ ಹಾಗೂ ಸುತ್ತ 40 ಮೆಟ್ರೋಯಿಫ್ತು ನೈಲಾನ್ ಪರದೆ ಹಾಕಬೇಕು. ತೇವಾಂಶ ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ಒಳಗಡೆ ಫಾಗಿಂಗ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇರಬೇಕು.

ಸಂರಕ್ಷಿತ ವಾತಾವರಣಕ್ಕೆ ಸೂಕ್ತ ತಳಗಳು:

ರಕ್ಷಿತ ವಾತಾವರಣದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯಲು ಅನಿಧಿ-ಷ್ಟ್ (ಎತ್ತರ) ಬೆಳೆವಣಿಗೆಯುಳ್ಳ ಸಂಕರಣ ತಳಿಗಳು ಯೋಗ್ಯವಾಗಿರುತ್ತವೆ. ಈ ತಳಿಗಳು 3 ಮೀ. ಎತ್ತರದವರೆಗೆ ಬೆಳೆಯುವುದರಿಂದ ಹಸಿರುಮನೆಯ ಎತ್ತರದ ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಬಣ್ಣದ ಸಂಕರಣ ತಳಿಗಳಾದ ಒರಾಬಲ್ಲಿ (ಹಳದಿ), ಬಾಂಬಿ (ಕೆಂಪು), ಅಟಲಾಸ್ (ಕೆಂಪು) ಮತ್ತು ಬಾಕ್ಸರ್ (ಕಿತ್ತಲ್ಲಿ) ತಳಿಗಳು ಹಾಗೂ ಹಸಿರು ತಳಿಯಾದ ಇಂಡ್ರ ಮತ್ತು ಗ್ರೀನ್‌ಗೋಲ್ಡ್ ಸೂಕ್ತವಾಗಿವೆ. ಹಸಿರು ತಳಿಂಗೂದ ಇಂಡ್ರ, ಎಂಎಂಗ್‌ವಾದರೂ ರಕ್ಷಿತವಾತಾವರಣದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯಲು ಸದ್ಯದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಅಷ್ಟೂಂದು ಲಾಭದಾಯಕವಲ್ಲ.

ಸಸಿ ತಯಾರಿಕೆ :

ಇದರ ಸಸಿಗಳನ್ನು ಸಹ ರಕ್ಷಿತವಾತಾವರಣದಲ್ಲಿಯೇ ಬಹಳ ವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾಗಿ ತಯಾರಿಸಬೇಕು ಸುತ್ತಲೂ ನೈಲಾನ ಪರದೆಯುಳ್ಳ ನೆರಳುಮನೆಯಲ್ಲಿ ನೆಲಮಟ್ಟಿದಿಂದ ಒಂದು ಮೀಟರ ಎತ್ತರ ಹಾಗೂ ಅಗಲವಾದ ಪಾಲಿಟನ್‌ಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿ, ಅದರೊಳಗೆ ಪ್ಲಾಸ್ಟಿಕ್ ಟ್ರೇ ಗೆಳೆಗೆ ಬೀಜಹಾಕಿ ಸಸಿ ತಯಾರಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಒಟ್ಟು 35 ರಿಂದ 40 ದಿನಗಳ ಕಾಲಾವಧಿ ಬೇಕು. ಉತ್ತಮಗುಣಮಟ್ಟದ ಸಸಿಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸಲು ಈ ಕೆಳಗೆ ತಿಳಿಸಿದ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸಬೇಕು.

1. ನಿಜೀವಿಕರಿಸದ (ಸೈರ್ಲೈಸ್) ರಂಜಕಾಂಶಯುಕ್ತ ತೆಂಗಿನನಾರಿನ ಪುಡಿಯನ್ನು (ಕೊಕೊಪೀಟ್) 98 ಗುಣಿಗಳುಳ್ಳ ಸಸಿ ತಯಾರಿಕೆ ತಟ್ಟಿಗೆ (ಮೌರ್ ಟ್ರೇ) ಒತ್ತಿ ತುಂಬಬೇಕು ನಂತರ ಶೇ. 0.3 ರ ತಾಮ್ರದ ಆಕ್ಸಿಕೆಲ್ಲರ್ಡ್ ದ್ರಾವಣವನ್ನು ಸುರಿಯಬೇಕು.
2. ಬೀಜವನ್ನು ಗುಣಿಸೊಂದರಂತೆ ಅಧ್ರ ಸೆಂ. ಮೀ. ಆಳದಲ್ಲಿ ಬಿತ್ತನೆ ಮಾಡಿ ತೆಳುವಾಗಿ ಎರೆಗೊಬ್ಬರ ಮತ್ತು ಮರಳಿನಿಂದ ಮುಚ್ಚಿ ಸ್ಪ್ಲಿ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ನೀರನ್ನು ಸಿಂಪಡಿಸಿ ಪಾಲಿಟನ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಇಡಬೇಕು. ಅಧವಾ ಒಂದರ ಮೇಲೊಂದರಂತೆ 10–15 ಟ್ರೇ ಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟು ಕಟ್ಟು ಬಣ್ಣದ ಪ್ಲಾಸ್ಟಿಕ್ ಹಾಳೆಯನ್ನು

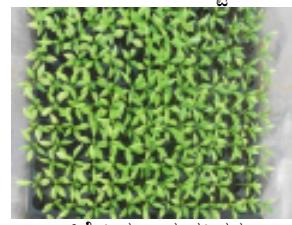
ಕೊಕೊ ಪೀಟ್

ಸಸಿ ತಯಾರಿಕೆ ತಟ್ಟೆ

ಕಟ್ಟು ಬಣ್ಣದ ಪ್ಲಾಸ್ಟಿಕ್ ಹಾಳೆ

ನಾಟಗೆ ಸಿದ್ಧವಾದ ಸಸಿಗಳು

ಹೊದಿಸಿದಬೇಕು, ನಂತರ 4 ದಿನ ಬಿಟ್ಟು ಪ್ಲಾಸ್ಟಿಕ್ ಹಾಳೆ ತೆಗೆದು ಪ್ರತಿ ಟ್ರೇ ಗಳನ್ನು ಹರಡಿ ಇಡಬೇಕು.

3. ಪ್ರತಿದಿನ ಹದವರಿತು ನೀರುಹಾಕಬೇಕು. ಸಸಿಕೊಳೆರೋಗ ಬಂದಲ್ಲಿ ತಾಮ್ರದ ಆಕ್ಸಿಕೆಲ್ಲರ್ಡ್‌ನ (3 ಗ್ರಾಂ ಪ್ರತಿ ಲೀಟರಿಗೆ) ದ್ರಾವಣವನ್ನು ಸುರಿಯಬೇಕು. ಕೇಟಗ್‌ಳಿಂದ ರಕ್ಷಿಸಲು ಜಮಿಡಾಕೆಲ್ಲೇಟ್ರಿಡ್‌ನ್ನು (0.3 ಮೀ.ಲೀ.ಪ್ರತಿ ಲೀಟರಿಗೆ) ದ್ರಾವಣವನ್ನು ಸುರಿಯಬೇಕು. ಕೇಟಗ್‌ಳಿಂದ ರಕ್ಷಿಸಲು ಜಮಿಡಾಕೆಲ್ಲೇಟ್ರಿಡ್‌ನ್ನು (0.3 ಮೀ.ಲೀ. ಪ್ರತಿ ಲೀಟರಿಗೆ ಸಿಂಪಡಿಸಬೇಕು.
4. ಮೊಳಕೆ ಬಂದ 15 ದಿನಗಳ ನಂತರ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಕರಗುವ 19:19:19 ರ ರಸಗೊಬ್ಬರವನ್ನು ಲೀಟರಿಗೆ ಒಂದು ಗ್ರಾಂ ಕಲಿಸಿ ಸಿಂಪಡಿಸಬೇಕು.
5. 35–40 ದಿನಕ್ಕೆ ಸಸಿಗಳು ನಾಟಗೆ ಸಿದ್ಧವಾಗುತ್ತವೆ. ಸಸಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆಯುವ ಒಂದು ವಾರ ಮೊದಲು ನೀರನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಕೊಟ್ಟು ಗಿಡಗ್‌ಳನ್ನು ಗಡಸುಗೊಳಿಸಬೇಕು.

ಸಸಿ ತಯಾರು ಮಾಡುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿದ್ದರೆ ಅಧವಾ ಸಸಿಗಳ ಅವಶ್ಯಕತೆ ತುಂಬಾಗಿದ್ದರೆ, ಖಾಸಗಿ ತರಕಾರಿ ನಸರಿಯಿಂದಲೂ ಕೊಳ್ಳಬಹುದು, ಬೆಂಗಳೂರು, ಕೋಲಾರ ಹಾಗೂ ಬೆಳಗಾವಿ ಸುತ್ತಮುತ್ತ ಕೆಲವು ತರಕಾರಿ

ನಸರಿಗಳಿವೆ, ಇವರುಗಳು ಒಹಳ ಅಚ್ಚುಕಟ್ಟಾಗಿ ಮತ್ತು ವೃತ್ತಿಪರತೆಯಿಂದ ಸಸಿಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸುತ್ತಾರೆ. ನಮಗೆ ಬೇಕಾದ ತಳಿಯ ಬೀಜವನ್ನು ಮೊದಲೇ ಕೊಟ್ಟು ಸಹ ಸಸಿ ತಯಾರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು.

ಬೆಳೆಯುವ ಮಾಧ್ಯಮ ಹಾಗೂ ರೋಗಾನು ಮಾಡುವಿಕೆ:

ಮೊದಲು ಭೂಮಿಯನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಅಗೆದು ಕಲ್ಲು ಕಸ ಆರಿಸಿ ಸಮತಟ್ಟಾಗಿ ಅಂದರೆ, ಒಂದು ಕಡೆ ಸ್ಪಲ್ ಇಳಿಜಾರದಲ್ಲಿ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಸಿದ್ದ್ಯಗೊಳಿಸಬೇಕು. ಇದಕ್ಕೆ ಮರಳು ಮಿಶ್ರಿತ ಗೋದುಮಣಿ ಮತ್ತು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕೊಳೆತ ಕೊಟ್ಟಿಗೆ ಗೊಬ್ಬರವನ್ನು ಸಮ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಬೆರೆಸಬೇಕು. ಅಂಟುಮಣ್ಣಾದರೆ ಜೊತೆಗೆ ಮರಳು, ಕಾಯಿನಾರಿನಪ್ಪಡಿ ಮತ್ತು ಭತ್ತದ ಹೊಟ್ಟನ್ನು ಸ್ಪಲ್ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಮಿಶ್ರಣ ಮಾಡುವದು ಸೂಕ್ತ. ನಂತರ ಸರಿಯಾಗಿ ಮಿಶ್ರಣಮಾಡಿ ಶೇ. 2 ರ ಫಾರ್ಮಾಟ್ ಲ್ಯಾಫ್‌ಡ್ರೋ ದ್ರಾವಣದಿಂದ ಉಪಚರಿಸಬೇಕು (ಮೈಕ್ರೋಮಿಗೇಶನ್). ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಸಿಗುವ ಶೇ. 33 ರ ಫಾರ್ಮಾಲ್ಯಾಫ್‌ಡ್ರೋನ್ ಒಂದು ಲೀಟರ್ ನೀರಿಗೆ 50-60 ಮೀ.ಲಿ. ಹಾಕಬೇಕು. ಇಂತಹ ಮಿಶ್ರಣವನ್ನು ಪ್ರತಿ ಚ.ಮೀ. ಗೆ 4 ಲೀ ನಂತರ ಸುರಿದು ತಕ್ಷಣ ಪ್ಲಾಸ್ಟಿಕ್ ಹಾಳೆಯಿಂದ ಮುಚ್ಚಬೇಕು. ನಂತರ 3-4 ದಿವಸ ಬಿಟ್ಟು ಹಾಳೆಯನ್ನು ತೆಗೆದು 2-3 ಬಾರಿ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಅಗೆದು ಗಾಳಿಯಾಡಲು ಬಿಡಬೇಕು.

ಮಡಿ ತಯಾರಿ ಹಾಗೂ ಹೊದಿಕೆ:

ಚೆನ್ನಾಗಿ ಅಗೆದು ಹದಮಾಡಿದ ಮಾಧ್ಯಮದಿಂದ 3 ಅಡಿ ಅಗಲದ, ಅಧ್ಯಾತ್ಮಾ ಎತ್ತರದ ಮಡಿಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸಬೇಕು. ಇಂತಹ ಮಡಿಗಳ ಮಧ್ಯ ಒಂದೂವರೆ ಅಡಿ ಅಂತರವಿರಬೇಕು. ಮೂಲಗೊಬ್ಬರವಾಗಿ ಮಡಿಗಳಿಗೆ ಪ್ರತಿ ಚ.ಮೀ.ಗೆ 50 ಗ್ರಾಂ ಕ್ಯಾಲ್ಸಿಯಂ ನೈಟ್ರಿಟ್, 100 ಗ್ರಾಂ. ಡಿ.ಎ.ಆಿ, 150 ಗ್ರಾಂ ಸಿಂಗಲ್ ಸೂಪರ್ ಫಾಸ್ಟ್, 200 ಗ್ರಾಂ ಬೇವಿನ ಹಿಂಡಿ ಮತ್ತು 500 ಗ್ರಾಂ ಎರೆಹುಗೊಬ್ಬರವನ್ನು ಮಿಶ್ರಣಮಾಡಿ ಮನಃ ಮಡಿಗಳನ್ನು ಸಮತಟ್ಟಾಗಿಸಿ ನೀರಿನಿಂದ ಚೆನ್ನಾಗಿ ತೋಯಿಸಬೇಕು ರಕ್ಖಿತವಾತಾವರಣದ ಬೇಸಾಯಕ್ಕೆ ಹನಿ-ನೀರಾವರಿ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಅಳವಡಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕೆ

ಮಡಿಗಳಿಗೂಂದರಂತೆ 16 ಎಂ.ಎಂ. ಲ್ಯಾಟರಲ್ (ಪ್ರತಿ 30 ಸೆ.ಮೀ.ಗೆ ಒಂದರಂತೆ ಗಂಟೆಗೆ 2 ಲೀ ನೀರನ್ನು ಹೊರಸೂಸುವ ಗುಂಡಿ ಹೊಂದಿದ) ಕೊಳವೆಯನ್ನು ಹಾಕಬೇಕು. ಮಲ್ಟಿಗ್ (ಮಣ್ಣ ಹೊದಿಕೆ) ಮಾಡುವುದು ಒಹಳ ಪ್ರೀರ್ಥೋಜನ್ ಕಾರಿ ಇದು ತೇವಾಂಶ ಕಾಪಾಡುವುದಲ್ಲದೆ ಕಳೆಯನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಣದಲ್ಲಿದ್ದುತ್ತದೆ ಹಾಗೂ ಪರೋಕ್ಷವಾಗಿ ಸ್ಪಳ್ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ರೋಗ ಕೀಟಗಳನ್ನು ತಡೆಯುತ್ತದೆ (ಬುಡಕಲ್ಲಿ ಕಳೆ ಬರದಿರುವುದು ಹಾಗೂ ನೀರು ನಿಲ್ಲದಿರುವುದರಿಂದ). ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಲಭ್ಯವಿರುವ 4 ಅಡಿ ಅಗಲದ, 400 ಮೀ ಉದ್ದ್ವಿದ್ದ ಮೇಲೆ ಬಿಳಿ ಕೆಳಗೆ ಕಪ್ಪು ಬಣ್ಣದ ಪ್ಲಾಸ್ಟಿಕ್ ಹಾಳೆಯನ್ನು (30 ಮೈಕ್ರೋಮೀಟರ್ ದಪ್ಪದ) ಏರುಮಡಿಗಳ ಮೇಲೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಎಳೆದುಹಾಕಿ ಸುತ್ತಲೂ ಮಣ್ಣನಿಂದ ಮುಚ್ಚಬೇಕು. ಹನಿನೀರಾವರಿಯ ಕೊಳವೆಯನ್ನು ಮೊದಲೆ ಮಡಿಯ ಮೇಲೆ ಹಾಕಿ ಅದು ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿರುವಂತೆ ಎಚ್ಚರವಹಿಸಬೇಕು.

ನಾಟಿ

ಚೆನ್ನಾಗಿ ಬೆಳೆದ 35 ರಿಂದ 40 ದಿವಸದ ಅವಧಿಯ ಸಸಿಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಬೇಕು. ಸಸಿ ಇರುವ ತ್ರೀ ಗಳನ್ನು ನಾಟಿಗಿಂತ ಮೊದಲು ಶೇ.0.2 ರ ಬಾವಿಸ್ಟಿನ್ ದ್ರಾವಣ ಮತ್ತು ಶೇ. 2 ರ ಸೂಪರ್ ಫಾಸ್ಟ್ ದ್ರಾವಣದಲ್ಲಿ ಏರಡು ನಿಮಿಷ ಅಧಿ ತೆಗೆಯಬೇಕು. ಸಾಯಂಕಾಲ ನಾಟಿಗೆ ಸೂಕ್ತವಾದ ಸಮಯ. ನಾಟಿಯನ್ನು ಏರುಮಡಿಯ ಮೇಲೆ ಜೋಡಿಸಾಲು ಪದ್ಧತಿಯಲ್ಲಿ ವಿವಿಧ ಅಂತರದಲ್ಲಿ ಮಾಡಬಹುದು, ಹಸಿರುಮನೆಯಾದರೆ 45 x 30 ಸೆ.ಮೀ.

ಅಂತರದಲ್ಲಿ ನೆರಳುಮನೆಯಾದರೆ 45×45 ಸೆ.ಮೀ. ಅಂತರದಲ್ಲಿ ನಾಟಿ ಮಾಡುವದು ಸೂಕ್ತ. ನಾಟಿಯ ಮೊದಲು ಮಾಡಿಯ ಮೇಲೆ ಹಾಕಿದ ಪ್ಲಾಸ್ಟಿಕ್ ಹಾಳೆಯ ಮೇಲೆ ನಾಟಿಯ ಅಂತರವನ್ನು ಗುರುತುಪಡಿಸಿ 5 ಸೆ.ಮೀ. ವ್ಯಾಸದ ರಂಧ್ರಗಳನ್ನು ಮಾಡಿರಬೇಕು. ಈ ರಂಧ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಸಸಿಯನ್ನು 2 ಸೆ.ಮೀ. ಆಳದಲ್ಲಿ ನಾಟಿಮಾಡಬೇಕು. ನಂತರ ಜ್ಯೇಷ್ಠ ಶಿಲೀಂದ್ರನಾಶಕವಾದ ತ್ರೈಕೋಡಮಾರ್ ಮಾಡಿಯನ್ನು ಲೀಟರಿಗೆ 10 ಗ್ರಾಂ ಹಾಕಿ ಪ್ರತಿ ಗಿಡಕ್ಕೆ 30-40 ಮೀ.ಲೀ. ಬುಡಕ್ಕೆ ಸುರಿಯಬೇಕು. ನಾಟಿ ಮಾಡಿದ ಕೊಡಲೇ ಮತ್ತೆ ನಂತರದ 10 ದಿವಸದವರೆಗೆ ತೆಳುವಾಗಿ ಜರಿಬಾಯಿಯಿಂದ ಪ್ರತಿ ಗಿಡಕ್ಕೂ ನೀರನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು. ಬೇಸಿಗೆಯಲ್ಲಿ ನಾಟಿಮಾಡಿದಾಗ ಫಾಗರ್‌ನಿಂದ ತೇವಾಂಶವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಬೇಕು.

ಹನಿ ನೀರಾವರಿ ಮತ್ತು ರಸಾಯನಿ:

ನಾಟಿ ಮಾಡಿದ 10 ದಿವಸದಿಂದ ನೀರನ್ನು ಹನಿ ನೀರಾವರಿ ಪಡ್ಡಿಯಿಂದ ಕೊಡಬೇಕು ಹವಾಗುಣಕ್ಕನುಗುಣವಾಗಿ ದಿನಾಲು ನೀರನ್ನು ಅಥವಾ ಗಂಟೆಯಿಂದ ಒಂದು ಗಂಟೆಯವರೆಗೆ ಕೊಡಬೇಕು. ಆರಂಭಿಕ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಬುಡದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ತೇವಾಂಶ ವಿಲ್ಲದಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಗಿಡ ಸಾಯುವುದು ಕಂಡು ಬಂದರೆ ಶೇ. 0.2 ರ ಕಾರ್ಬಿಂಡ್ಯೂಜಿಮ್ ಅಥವಾ ಶೇ. 0.3 ರ ಕಾಪರ್ ಆಕ್ಸಿಕ್ಲೋರೈಡ್ ಬುಡಕ್ಕೆ ಸುರಿಯಬೇಕು. ನಾಟಿ ಮಾಡಿದ 15 ನೇ ದಿನದಿಂದ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಕರಗುವ ರಸಗೊಬ್ಬರವನ್ನು ಹನಿ ನೀರಾವರಿ ಮೂಲಕ (ಫೆರ್ಗೆಶನ್) ಪ್ರತಿ ಎರಡು ದಿನಕ್ಕೂ ಮೊದಲು 15 ದಿನ ಸಾರಂ:ಮೂ, 2:4:1 ರ ಪ್ರಮಾಣದ ರಸಗೊಬ್ಬರವನ್ನು. ನಂತರದ 30 ದಿವಸ 1:0.5:2 ರ ಪ್ರಮಾಣದ, ಹಾಗೂ ನಂತರದ 90 ದಿವಸ 1:0.5:6 ಪ್ರಮಾಣದ ಜೊತೆಗೆ ಕ್ಯಾಲ್ಬಿಯಂ ನೈಟ್ರೇಟ್ ಮತ್ತು ಮ್ಯಾಗ್ನೆಸಿಯಂ ನೈಟ್ರೇಟ್ ಗೊಬ್ಬರವನ್ನು 1:0.5 ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಹೊಡಬೇಕು. ಇದಲ್ಲದೆ, ವಾರಕ್ಕೂ ಮೊದಲು ಸೂಕ್ತ ಮೊಇಷಿಕಾಂಶಗಳನ್ನು ಸಿಂಪರಣೆಮಾಡಬೇಕು.

ಕೊಂಬೆ ಮತ್ತು ಮೊಗ್ಗು ತೆಗೆಯುವದು ಹಾಗೂ ದಾರಕಟ್ಟಿವದು:

ಇದೊಂದು ವಿಶೇಷ ಚಟುವಟಿಕೆ. ನಾಟಿಮಾಡಿದ 15 ದಿವಸಗಳ ನಂತರ ಪ್ರತಿ ವಾರಕ್ಕೂ ಮೊಗ್ಗನ್ನು ಜಿವೆಟುತ್ತಿರಬೇಕು. ಮೊದಲು ಗಿಡದಿಂದ 2 ರಿಂದ 3 ಕವಲುಗಳು ಟಿಸಿಲೊಡೆಯುತ್ತವೆ. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಬಲಿಪ್ಪವಾದ ಎರಡನ್ನು ಬೆಳೆಯಲು ಬಿಟ್ಟು ಕ್ಷೇಣವಾದ ಒಂದು ಕವಲನ್ನು ಜಿವೆಟಿ ತೆಗೆಯಬೇಕು. ಬೆಳೆಯಲು ಬಿಟ್ಟು 2 ಕವಲುಗಳಿಂದ ಮತ್ತು ಎರಡೆರಡು ಕವಲುಗಳು ಬರುತ್ತವೆ. ಒಟ್ಟು ಈ ನಾಲ್ಕು ಕವಲುಗಳು ಮುಂದೆ ಮನಃ ಎರಡೆರಡು ಹೊಸಕವಲುಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತದೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಬಲಿಪ್ಪವಾದ ಕವಲನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಇನ್ನೊಂದು ಕ್ಷೇಣವಾದ ಕವಲನ್ನು ಜಿವೆಟಿ ತೆಗೆಯಬೇಕು. ಒಟ್ಟನಲ್ಲಿ ಹೊಸೆಯವರೆಗೂ ಗಿಡದಲ್ಲಿ ಯಾವಾಗಲೂ 4 ಕೊಂಬೆಗಳು ಮಾತ್ರ ಇರುವಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವದು ಸೂಕ್ತ. ಅದೇ ರೀತಿ ನಾಟಿ ಮಾಡಿದ ಒಂದು ತಿಂಗಳವರೆಗೆ ಬರುವ ಹೂ ಮತ್ತು ಮೊಗ್ಗಳನ್ನು ನಿರಂತರವಾಗಿ ತೆಗೆಯುತ್ತಿರಬೇಕು. ಗಿಡಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕೊಂಬೆಗೂ ಒಂದು ಪ್ಲಾಸ್ಟಿಕ್ ದಾರಕಟ್ಟಿ ಅದನ್ನು ಮೇಲೆ ಎಳೆದಿರುವ ತಂತಿಗೆ (8 ರಿಂದ 10 ಅಡಿ ಎತ್ತರಕ್ಕೆ) ಕಟ್ಟಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಗಿಡ ನಾಟಿಮಾಡಿದ 6 ವಾರದ ನಂತರ ಮೊದಲು ಕವಲೊಡೆದ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಒಂದು ದಾರವನ್ನು ಕಟ್ಟಿ ಮೇಲಿನ ತಂತಿಗೆ ಕಟ್ಟಬೇಕು. ನಂತರ ಎರಡುವಾರದ ಅಂತರದಲ್ಲಿ ಮನಃ 3 ದಾರಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕೊಂಬೆಗೂ ಕಟ್ಟಿ ಸುತ್ತಿ ಮೇಲೆ ಕಟ್ಟಬೇಕು ಮತ್ತು ಮೊದಲು ಕಟ್ಟಿದ ದಾರವನ್ನು ನಾಲ್ಕನೆಯ ಕವಲಿಗೆ ಸುತ್ತಿಬಿಡಬೇಕು. ದಾರವನ್ನು ಕವಲಿಗೆ ಸುತ್ತುವಾಗ ಹೂ, ಮೊಗ್ಗು ಮತ್ತು ಸಣ್ಣಕಾಯಿಗಳು ಉದರದ ಹಾಗೆ ಎಚ್ಚರವಹಿಸಬೇಕು.

ಕೊಯ್ಲು ಮತ್ತು ಇಳುವರಿ:

ನಾಟಮಾಡಿದ 70 ದಿವಸದಿಂದ ಆರಂಭಗೊಂಡು 180 ದಿವಸದವರೆಗೆ ಘಸಲು ಬರುತ್ತದೆ. ಹಸಿರುಕಾಯಿ ಬೇಕಾದರೆ (ಬಣ್ಣದ ತಳಿಗಳು ಮೊದಲು ಹಸಿರುಯಿದ್ದು ನಂತರ ಬಣ್ಣಕ್ಕೆ ತಿರುಗತ್ತಪೆ) 70 ನೇ ದಿನಕ್ಕೆ ಕೊಯ್ಲು ಮಾಡಬಹುದು. 80 ನೇ ದಿನದಿಂದ ಬಣ್ಣದ ಕಾಯಿಯನ್ನು ಪಡೆಯಬಹುದು ಮಾರುಕಟ್ಟೆಗನುಗುಣವಾಗಿ ಕಾಯಿಯ ಬಣ್ಣವು ಕಾಲು ಭಾಗದಿಂದ ಅಥವಾಗಕ್ಕೆ ತಿರುಗಿದಾಗ ಕೊಯ್ಲುಮಾಡಬೇಕು. ಪೂರ್ವ ಬಣ್ಣ ಬರುವಂತೆ ಗಡಿದಲ್ಲಿ ಬಿಡಬಾರದು. ಕೊಯ್ಲಿನ ತೀವ್ರತೆ ಮೊದಲನೆಯ ತಿಂಗಳು

ಪ್ರತಿ ದಿನ, ಎರಡನೇ ತಿಂಗಳು ಎರಡು ದಿನಕ್ಕೊಮ್ಮೆ ಮೂರನೇ ತಿಂಗಳು ವಾರಕ್ಕೆ ಎರಡು ಬಾರಿ ಇರುತ್ತದೆ. ಕಾಯಿಯನ್ನು ಗಿಡದಿಂದ ಪೂರ್ವ ತೊಟ್ಟು ಸಮೀತ ಕರೆಸಬಹುದು ಅಥವಾ ತೊಟ್ಟನ್ನು ಬೆರಳನಿಂದ ನಿಧಾನ ಮೇಲೆತ್ತಿ ತೆಗೆಯಬಹುದು. ಇಳುವರಿ ಪ್ರತಿ ಎಕರೆಗೆ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಎರಡು ಬೆಳೆಯಿಂದ 60 ರಿಂದ 65 ಟನ್ ಪಡೆಯಬಹುದು. (ನಾಟಯ ಅಂತರ 45 x 45 ಸೆ.ಮೀ, ಎಕರೆಗೆ 12,000 ಗಡಗಳು, ಪ್ರತಿ ಗಡದಿಂದ 2.5-2.75 ಕಿಲೋ x ವರ್ಷಕ್ಕೆ 2 ಬೆಳೆ) ಕಾಯಿಯ ಸರಾಸರಿ ತೂಕ ಮೊದಲು 200-250 ಗ್ರಾಂ ಇದ್ದರೆ ನಂತರ 125-150 ಗ್ರಾಂ ಇರುತ್ತದೆ.

ಸಸ್ಯ ಸಂರಕ್ಷಣೆ ಕ್ರಮಗಳು:

1. ಕೇಟಗಳ ನಿಯಂತ್ರಣಾ:

ಕ್ರ.ಸಂ	ಕೇಟಗಳು	ಹತೋಟಿ ಕ್ರಮಗಳು
1	ನುಸಿ (ಬಿಳಿ ಮತ್ತು ಹಳದಿ)	ವಟ್ಟಿಕೆಮೇಕ್ (0.4 ಮೀ.ಲಿ/ಲೀ)/ ಮಾಜಿಸ್ಟ್ರ್ (1.5 ಮೀ/ಲೀ)/ ಓಮ್ಯೆಟ್ (1.5 ಮೀ.ಲಿ/ಲೀ)/ಡ್ರೈಕೊಫಾಲ್ (2.5 ಮೀ.ಲಿ/ಲೀ)ಸಿಂಪರಣೆ
2	ಇತರೆ ರಸಹೀರುವ ಕೇಟಗಳು	ಇಮಿಡಾಕ್ಲೋಪಿಡ್ (0.5 ಮೀ.ಲಿ/ಲೀ)/ಮೆಟಾಸಿಸ್ಟ್ (2 ಮೀ.ಲಿ/ಲೀ)/ ಡ್ರೈಮಿಥೋಎಟ್ (1.7 ಮೀ.ಲಿ.ಲೀ)/ಅಸಿಟಾಮೊಪಿಡ್ (0.25 ಮೀ/ಲೀ)
3	ಕಾಯಿಕೊರೆವ ಮುಳು	ಮಿಥೋಮಿಲ್ (1 ಗ್ರಾಂ/ಲೀ) ಕ್ಲೈನಾಲ್‌ಫಾಸ್ (2 ಮೀ.ಲಿ/ಲೀ)/
4	ಬಸವನ ಮುಳು (ಸಸಿ ಹಂತದಲ್ಲಿ)	ಧೈಯೋಡಿಕಾಬ್ (1 ಗ್ರಾಂ/ಲೀ) ಮೆಟಾಲ್‌ಫೈಡ್/ಲಾಟಿನ ಹರಳು ಮಡಿಯ ಹತ್ತಿರ ಇಡುವುದು, ಅಥವಾ ರಾತ್ರಿ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಕೈಯಿಂದ ಆರಿಸುವದು.

2. ರೋಗಗಳ ನಿಯಂತ್ರಣಾ:

ಕ್ರ.ಸಂ.	ರೋಗಗಳು	ಹತೋಟಿ ಕ್ರಮಗಳು
1	ಸಸಿಸೊರಗನುವುದು	ಬಾವಿಸ್ನ್ (2 ಗ್ರಾ.0./ಲೀ)/ರಿಡೊಮಿಲ್ ಎಮ್.ಜೆಡ್ (2 ಗ್ರಾ.0.ಲೀ) ಬುಡಕ್ಕೆ ಸುರಿಯುವುದು.
2	ಬುಡಕೊಳೆಯುವುದು	ವಿಟಾವ್ಯಾಸ್ (2 ಗ್ರಾ.0.ಲೀ), ಬುಡಕ್ಕೆ ಸುರಿಯುವುದು
3	ಬೂದಿರೋಗ	ಟೋಪಾಸ್ (1 ಮೀ/ಲೀ)/ ಬೆಲೆಟಾನ್ (1 ಮೀ.ಲಿ.ಲೀ)/ಅಮಿಸ್ಟ್ರ್ (1 ಮೀ/ಲೀ)
4	ಹಣ್ಣಕೊಳೆರೋಗ	ರಿಡೋಮಿಲ್ ಎಂ.ಜೆಡ್ (2ಗ್ರಾ.0/ಲೀ)/ ಬೆನೆಮಿಲ್ (2ಗ್ರಾ.0/ಲೀ)/ ಕ್ಲೋರೋಥೆಲೋನಿಲ್ (ಕವಚ) (2 ಗ್ರಾ/ಲೀ)
5	ತುದಿ/ಎಲೆ ಕೊಳೆರೋಗ	ಮೆಲ್ಲಿಪಿಕೋನೋಜೋಲ್ (1ಮೀ.ಲಿ/ಲೀ)/ಟೋಪಾಸ್(1ಮೀ.ಲಿ/ಲೀ) ಬ್ಲೈಟಾಸ್ (3ಗ್ರಾ/ಲೀ)
6	ಬೃಷ್ಟಿರಿಯಲ್ ಬ್ಲೈಟ್	ಸ್ನೈಪ್‌ಮೆಲ್‌ಸ್ನೈಪ್‌ನ್ (0.5ಗ್ರಾ.0.ಲೀ)+ಕಾಪರ್ ಆಕ್ಸಿಕ್ಲೋರ್‌ಡ್ (3 ಗ್ರಾ/ಲೀ) ಸಿಂಪರಣೆ
7	ಎಲೆ ಮುದುಡುವ ರೋಗ	ವೈರಸ್ ರೋಗ ಹರಡುವ ರಸ ಹೀರುವ ಕೇಟಗಳ ಹತೋಟಿ.

ದವನ

ಪ್ರಸನ್ನ ಸಾಲಿರ್, ಸಂಗಮೇಶ.ಎಸ್. ಹಕ್ಕಳಪ್ಪನವರ ಮತ್ತು ರಾಜೀಂದ್ರ ಬಿ. ಎನ್.
ತೋಟಗಾರಿಕೆ ವಿಜಾಪುರ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಬಾಗಲಕೋಟ-587 102

ಸಂಸ್ಕೃತದಲ್ಲಿ “ದವನಂ” ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ “ದವನ” ಎಂದು ಕರೆಯಲ್ಪಡುವ ಈ ದವನವು ತನ್ನ ಸುಮಧುರ ವಾಸನೆಗೆ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ತನ್ನದೆಯಾದ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆಯನ್ನು ಪಡೆದಿದೆ. ಇದೊಂದು ವಾರ್ಷಿಕ ಸುಗಂಧ ಸಸ್ಯ. ಇದನ್ನು ದಕ್ಷಿಣ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಎಲೆ ಹಾಗೂ ಹೊಗಳಿಗೂ ಬೆಳೆಯುತ್ತಾರೆ. ಎಲೆಗಳನ್ನು ಹೊಮಾಲೆ ಹಾಗೂ ಹೊಗುಳಿ ತಯಾರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಾರೆ. ಎಲೆ ಮತ್ತು ಹೊಗಳು ತೈಲದ ಅಂಶವನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತವೆ.

ಉಪಯೋಗಗಳು:

ತೈಲವನ್ನು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಕಾಂತಿವರ್ಧಕ (Cosmetic) ಉದ್ದಿಮೆ, ಸ್ವಾದಯುಕ್ತ ಉತ್ತಮ ಬೆಲೆಯ ಪಾನೀಯಗಳ ಉದ್ದಿಮೆ, ಮಿಶಾಯಿ ತಯಾರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಸುಂಗಂಧ ದ್ರವ್ಯ ಉದ್ದಿಮೆಗಳಲ್ಲಿ ಬಳಸುತ್ತಾರೆ. ಎಲೆ ಮತ್ತು ಹೊಗಳು ವಿಶ್ವವಾದ ದ್ರವ್ಯವನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತವೆ. ಈ ದ್ರವ್ಯವು ಶೀಕ್ಷಣಾದ ಮತ್ತು ಮೃದುವಾದ ಸುವಾಸನೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ ಮತ್ತು ಈ ದ್ರವ್ಯವನ್ನು ಉಚ್ಚ ಮಟ್ಟದ ಸುಗಂಧ ದ್ರವ್ಯ ಮತ್ತು ಕಾಂತಿವರ್ಧಕಗಳ ತಯಾರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಯಶೇಷಿಸುತ್ತಾರೆ. ಈ ದ್ರವ್ಯದಲ್ಲಿನ ಈಸ್ಪರ್ಗಗಳೇ ಇದರ ಸುವಾಸನೆಗೆ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ.

ದವನದಲ್ಲಿ ದ್ರವ್ಯವು ಕಂಡು ಬಣ್ಣದ್ದಾಗಿದ್ದು ಅಂಶರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಉದ್ದಿಮೆಯಲ್ಲಿ ಅದರಲ್ಲಿ ಅಮೇರಿಕಾ ಮತ್ತು ಜಪಾನಾಗಳಲ್ಲಿ ಕೇಸಾಗಳ ತಯಾರಿಕೆಯಲ್ಲಿ, ಪಾನೀಯಗಳ ಉದ್ದಿಮೆಗಳಲ್ಲಿ ಹೇರಳವಾಗಿ ಬಳಸಲಾಗುತ್ತದೆ.

ದವನದ ಇತರ ಉಪಯೋಗಗಳು:

- ದವನದ ಸುಗಂಧವು ಮನಸ್ಸಿನ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸಲು ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತದೆ.
- ದವನದ ಇನ್ಸ್ಯೂಂದು ವಿಶೇಷತೆ ಏನೆಂದರೆ ದವನದ

ಸುಗಂಧ ದ್ರವ್ಯವನ್ನು ಬೇರೆ ಬೇರೆಯವರಿಗೆ ಹಚ್ಚಿದಾಗ, ಅದು ಬೇರೆ ಬೇರೆತೆರನಾಗಿಯೇ ವಾಸನೆಯನ್ನು ಬೀರುತ್ತದೆ.

- ಹಣ್ಣುಮಕ್ಕಳ ಮತುಜಕ್ಕೆ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿಗೆ ದವನ ಸಹಾಯಕಾರಿ.
- ಸುಕ್ಕಿಗಳಿದ, ಒಣಿಗಿದ, ಸೀಳಿದ ಚರ್ಮಕ್ಕೆ ಅಲ್ಲದೆ ಗಾಯಗಳಿಗೆ ದವನವು ದಿವ್ಯಾಷದಿ.
- ಭಾರತ ಮತ್ತು ಇರಾಕ ದೇಶದ ಸ್ನೇಹಿರ್ವಾಸ ಚಿಕಿತ್ಸೆಯಲ್ಲಿ ದವನವನ್ನು ಹೇರಳವಾಗಿ ಬಳಸುತ್ತಾರೆ.
- ದವನದ ತೈಲವನ್ನು ಜೀವಧರವಾಗಿ ಸೇವಿಸಿದಲ್ಲಿ ಸಕ್ಕರೆರೋಗ ನಿಯಂತ್ರಣಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತದೆ.

ಮಣಿ:

ದವನವನ್ನು ವಿವಿಧ ಮಣಿಗಳಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯ ಬಹುದಾದರೂ, ಹೇರಳವಾಗಿ ಸಾವಯವ ಪದಾರ್ಥವಿರುವ ಮರಳು ಮಿಶ್ರಿತ ಜೀಡಿಮಣಿನಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮವಾಗಿ ಬೆಳೆಯಬಹುದು. ಇದರೊಂದಿಗೆ ನೀರು ಬಸಿದುಹೋಗುವ ಮಣಿ ಉತ್ತಮ.

ವಾತಾವರಣ:

ದವನದ ಕೃಷಿಯಲ್ಲಿ ವಾತಾವರಣವು ಪ್ರಮುಖ

ಪಾತ್ರ ವಹಿಸುತ್ತವೆ. ದವನವನ್ನು ವರ್ಷದ ಎಲ್ಲಾ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಬೇಕೆಂಬಹುದು. ಆದರೆ ಜಳಿಗಾಲದಲ್ಲಿ ಬೇಕೆಂದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಎಲೆ ಮತ್ತು ಹಾಗಳಲ್ಲಿ ಅತೀ ಹೆಚ್ಚು ಎಣ್ಣೆಯನ್ನು ಪಡೆಯಬಹುದು.

ದವನವನ್ನು ನವೆಂಬರದ ಮೊದಲ ವಾರದಲ್ಲಿ ನಾಟಿ ಮಾಡಬೇಕು. ಸ್ವಲ್ಪ ಮಳೆ ಮತ್ತು ಮಂಜು ರಹಿತ ಮಧ್ಯಮ ಚೆಳಿಯು ದವನದ ಉತ್ತಮ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಹೆಚ್ಚು ಉಷ್ಣತೆ ಮತ್ತು ಬಿರುಸಿನ ಮಳೆ ಬೆಳವಣಿಗೆಯನ್ನು ಕುಂಠಿತಗೊಳಿಸುವುದಲ್ಲದೇ ಎಣ್ಣೆಯ ಪ್ರಮಾಣವನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಎಣ್ಣೆಯ ಇಳಿವರಿ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ.

ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಮತ್ತು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ:

ದವನವನ್ನು ಬೀಜದಿಂದ ಸಸ್ಯಾಭಿವೃದ್ಧಿ ವಾಡುತ್ತಾರೆ. ಬೀಜಗಳು ಬಹುಬೇಗನೇ ತನ್ನ ಜೀವಂತಿಕೆಯನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುವುದರಿಂದ ಉತ್ಪಾದಿಸಿದ ಬೀಜವನ್ನು ಸಂಗ್ರಹ ಮಾಡದೆ ಅದರ ನಂತರದ ಬೇಕೆಂದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗಿಸಬೇಕು. ಒಂದು ಹೆಕ್ಕೆರಿಗೆ ಆಗುವಷ್ಟು ಸಸಿಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸಲು 1.5 ಕಿ.ಗ್ರಾಂ. ಬೀಜವು ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಸಸಿಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸುವ ಮಾಡಿಯು 2 ಮೀ. ಉದ್ದ ಮತ್ತು 1 ಮೀ. ಅಗಲ ಇರಬೇಕು. ಇಂಥರೆ ಒಂದು ಸಸಿಮಾಡಿಯ ಮೇಲ್ಮೈ ಮಣಿ ಹೆಂಟಿಗಳಿಂದ ಮುಕ್ತವಾಗಿರಬೇಕು ಹಾಗೂ ಅದರ ಮೇಲೆ 10 ಕಿ.ಗ್ರಾಂ.

ದವನದಲ್ಲಿ ಸಸ್ಯ ಸಂರಕ್ಷಣಾ ಕ್ರಮಗಳು:

ಕೇಟಗಳು	ಹಾನಿಯ ಲಕ್ಷಣಗಳು	ನಿರ್ವಹಣಾ ಕ್ರಮಗಳು
1 ಇರುವೆಗಳು	ಇರುವೆಗಳು ಮಣಿನಲ್ಲಿ ಸೇರಿ ಗೂಡು ಕಟ್ಟುವುದರಿಂದ ಬೇರುಗಳಿಗೆ ತೊಂದರೆ ಆಗುತ್ತದೆ	ಶೇ. 5ರ ಮೆಲಾಧಿಯಾನ್ ಮಾಡಿಯನ್ನು ಪ್ರತಿ ಹೆಕ್ಕೆರಿಗೆ 25 ಕಿ. ಗ್ರಾಂ ನಂತಹ ಮಣಿಗೆ ಬೆರೆಸುವುದರಿಂದ ಇರುವೆಗಳನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸಬಹುದು.
ರೋಗಗಳು	ರೋಗದ ಲಕ್ಷಣಗಳು	ನಿರ್ವಹಣಾ ಕ್ರಮಗಳು
1 ಸಸಿ ಸಾಯವ	ರೋಗಕ್ಕೆ ತುತ್ತಾದ ಗಿಡದ ಬುಡವು ನೀರಿನಿಂದ ರೋಗ	ಶೇ. 0.1 ರ ಕಾರ್ಬನ್‌ಡೆಜೆಮ್ ಅಥವಾ ಶೇ. 0.3 ರ ತಾಪ್ರುದ ಅಕ್ಸಿಕ್ಲೋರ್‌ಡ್ ದ್ರಾವಣದಿಂದ ಗಿಡದ ಬೇರು ತೊಯ್ದುವಂತೆ ಉಪಚರಿಸಬೇಕು.

ಮಾಡಿದ ನಂತರ ಅನುಕೂಲಕ್ಕೆ ತಕ್ಷಂತೆ ಮಡಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. 3 ಮೀ. X 1.5 ಮೀ. ಅಳತೆಯ ಮಡಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ನಾಟಿ ಮಾಡುವುದು ಸೂಕ್ತ. ಮಡಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ ನಂತರ ಜೆನ್ನಾಗಿ ಕಳೆತ ಕೊಟ್ಟಿಗೆ ಗೊಬ್ಬರವನ್ನು ಅಥವಾ ಕಾಂಪೋಸ್ಟ್ ಗೊಬ್ಬರವನ್ನು ಮಣಿಗೆ ಬೆರೆಸಬೇಕು. ನಾಟಿ ಮಾಡುವ ಹಿಂದಿನ ದಿನದಂದು ಮಡಿಗಳಿಗೆ ನೀರುಣಿಸಬೇಕು. ಸಸಿಗಳನ್ನು 15 ಸೆ.ಮೀ. ಸಾಲಿನಿಂದ ಸಾಲಿಗೆ ಮತ್ತು 7.5 ಸೆ.ಮೀ. ಗಿಡದಿಂದ ಗಿಡದ ಅಂತರದಲ್ಲಿ ನಾಟಿ ಮಾಡಬೇಕು. ನಾಟಿ ಮಾಡಿದ ನಂತರ ಸ್ವಲ್ಪ ಮಟ್ಟಿಗೆ ನೀರು ಹಾಯಿಸಿ ತದನಂತರ ಸಸಿಗಳು ಸರಿಯಾಗಿ ಬೇರೂರುವವರೆಗೆ ದಿನವೂ ನೀರುಣಿಸಬೇಕು (10–12 ದಿನಗಳು). ತದನಂತರ 3 ರಿಂದ 4 ದಿನಕ್ಕೂಪ್ಯಂತ್ಯೇ ನೀರು ಹಾಯಿಸಬೇಕು. ನಾಟಿ ಮಾಡಿದ 30 ಮತ್ತು 60 ದಿನಗಳ ನಂತರ ಪ್ರತಿ ಲೀಟರ ನೀರಿಗೆ 300 ಮಿ.ಗ್ರಾ. ಜಿಬ್ಬರ್‌ಲಿಕ್ ಆಫ್ಲುವನ್ನು ಬೆರೆಸಿ ಸಿಂಪರಣೆ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಅಧಿಕ ಎಲೆ ಮತ್ತು ತೈಲದ ಇಳುವರಿ ಪಡೆಯಬಹುದು.

ಕಟಾವು:

ದವನವು ನಾಟಿಮಾಡಿದ 50 ರಿಂದ 55 ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಹೂ ಬಿಡುತ್ತದೆ. ಇದು ಮಾಚ್‌ನ 2 ನೇಯ ಅಥವಾ 3 ನೇಯ ವಾರದಲ್ಲಿ ಹೂ ಬಿಡಬಹುದು. ಎಣ್ಣೆಯು

ಇಳುವರಿಯು ಜಾಸ್ತಿ ಬರಲು ಗಿಡಗಳು ಪ್ರತೀಶತ 50 ರಷ್ಟು ಅಂದರೆ ಅರ್ಥದಷ್ಟು ಹೂ ಬಿಟ್ಟ ಮೇಲೆ ಭೂಮಿ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಇಡೀ ಗಿಡವನ್ನು ಕಟಾವು ಮಾಡಬೇಕು. ಈ ಅವಧಿಯು ನಾಟಿ ಮಾಡಿದ 60 ರಿಂದ 65 ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಅಂದರೆ ಫೆಬ್ರುವರಿ ತಿಂಗಳ ಹೊನೆಯ ವಾರ ಅಥವಾ ಮಾಚ್‌ ತಿಂಗಳ ಮೊದಲವಾರದಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತದೆ.

ಇಳುವರಿ:

ದ'ವ'ನ'ದ' ವಾಣಿಜ್ಯ ಭಾಗವೆಂದರೆ ಹೂಗಳನ್ನೊಳಗೊಂಡ ಇಡೀ ಗಿಡ. ಇದರ ಇಳುವರಿ ಪ್ರತಿ ಹಕ್ಕೇರಿಗೆ 12–13 ಟನ್ ಬರುತ್ತದೆ. ಇಡೀ ಗಿಡವನ್ನು 2–3 ದಿನಗಳವರೆಗೆ ನೆರಳಲ್ಲಿ ಒಣಗಿಸಿದಾಗ ಅದರಲ್ಲಿಯ ಎಣ್ಣೆಯ ಪ್ರಮಾಣವು ಪ್ರತೀಶತ 0.29 ಇರುತ್ತದೆ. ಒಟ್ಟನಲ್ಲಿ ಪ್ರತೀ ಹಕ್ಕೇರಿಗೆ ಸರಾಸರಿ 12–13 ಕಿ. ಗ್ರಾ. ನಷ್ಟ ಎಣ್ಣೆಯ ಇಳುವರಿ ಬರುತ್ತದೆ. ದವನದ ಉಳಿದ ಭಾಗಗಳಿಗಿಂತ ಹೂವಿನಲ್ಲಿಯೇ ಜಾಸ್ತಿ ಎಣ್ಣೆಯ ಪ್ರಮಾಣವಿರುತ್ತದೆ.

ದವನವನ್ನು ಬೇಸಾಯ ಮಾಡಲು ಇಜ್ಜೆಸುವ ರೈತರು, ಮೊದಲು ಅದರ ಮಾರಾಟದ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಅದನ್ನು ಖರೀದಿಸುವವರ ಭರವಸೆಯ ಮೇರೆಗೆ ಸೂಕ್ತ ಒಪ್ಪಂದ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬೆಳೆಯುವುದು ಒಳಿತು.

****

ಕಾಫಿಯ ಬಳಿ ಕಾಂಡಕೊರಕ ಮತ್ತು ಅದರ ನಿರ್ವಹಣೆ

ಡ. ಜಿಮ್ ನಾಯ್

ವಲಯ ತೋಟಗಾರಿಕಾ ಸಂಶೋಧನಾ ಕೇಂದ್ರ, ಮೂಡಿಗೆರೆ

“ಕಾಫಿ” ರಾಜ್ಯದ ಮಲೆನಾಡು ಭಾಗದ ಮುಖ್ಯ ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಬೆಳೆಯಾಗಿದ್ದು. ಈ ಬೆಳೆಯನ್ನು ರಾಜ್ಯದ ಘಟ್ಟ ಪ್ರದೇಶದ ಉತ್ತಮ ಮಳೆ ಬೀಳುವ ಗುಡ್ಪಪದೇಶದ ಚಿಕ್ಕವಾಗಳೂರು, ಕೊಡಗು, ಹಾಸನ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ. ಕಾಫಿಯು ಹೆಚ್ಚಿನದಾಗಿ ನೆರಳು ಅಪೇಕ್ಷಿಸುವ ಬೆಳೆಯಾಗಿದ್ದು, ಈ ಬೆಳೆಯಲ್ಲಿ ರೋಬಸ್ಟ್ ಅರೇಬಿಕಾ ಎಂದು ಎರಡು ಗುಂಪುಗಳಿದ್ದು, ಅದರಲ್ಲಿ ರೋಬಸ್ಟ್ ಅರೇಬಿಕಾಕ್ರಿಂಟ್ ಕಡಿಮೆ ನಿಗಾದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯಬಹುದಾಗಿದೆ. ಕಾಫಿ ಬೆಳೆಯು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 2.14 ಲಕ್ಷ ಹಕ್ಕೇರ್ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯಲಾಗುತ್ತದ್ದು, ಕನಾಟಕ ರಾಜ್ಯವು ಬೆಳೆ ಕ್ಷೇತ್ರ ಮತ್ತು ಉತ್ಪಾದನೆಯಲ್ಲಿ ಮೊದಲನೆ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿದ್ದು, ನಂತರದ ಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲಿ ಕೇರಳ ಮತ್ತು ತಮಿಳುನಾಡು ರಾಜ್ಯಗಳು ಬರುತ್ತವೆ. ಈ ಬೆಳೆಯಲ್ಲಿ ಉತ್ಪಾದನಾ ಮಟ್ಟ ದಿನದಿನೇ ಕುಂತತಗೊಳ್ಳುತ್ತದ್ದು. ಅದಕ್ಕೆ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ವಾತಾವರಣದಲ್ಲಿ ಏರುಪೋರು, ಕೇಟ ಹಾಗೂ ರೋಗದ ಬಾಧೆಗೆ ಕಾರಣವಾಗಿವೆ. ಈ ಬೆಳೆಗೆ ಸುಮಾರು 15–20 ಕೀಟಗಳು ಬಾಧಿಸುತ್ತಿದ್ದು, ಬೆಳೆಯ ಬೆಳೆವಳಿಗೆಯಂದ ಮುಂದೆ ಉತ್ಪಾದನೆ ಮತ್ತು ಸಂಗ್ರಹಣೆಯಲ್ಲಿ ಸಹ ಹೆಚ್ಚಿನ ಹಾನಿಯನ್ನುಂಟುಮಾಡುತ್ತವೆ. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯವೆಂದರೆ ಬಿಳಿಕಾಂಡ ಕೊರಕ, ಕಾಫಿ ಕಾಯಿಕೊರಕ, ಸಣ್ಣರಂದ್ರ ಕೊರಕ ಮತ್ತು ರಸ ಹಿಂಡುವ 4–5 ಕೀಟಗಳು ಹೆಚ್ಚಿನ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕಾಫಿ ಬೆಳೆಗೆ ಬಾಧೆಯಂಟು ಮಾಡುತ್ತಿರುತ್ತವೆ. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಬಿಳಿಕಾಂಡ ಕೊರಕ ಈ ಬೆಳೆಗೆ ಒಂದು ಮಾರಕ ಕೇಟವಾಗಿದ್ದು, ಅರೇಬಿಕಾ ಕಾಫಿಯಲ್ಲಿ ಇದು ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಹಾನಿಯಂಟುಮಾಡುತ್ತದೆ, ಇದರ ನಿರ್ವಹಣೆ ಬೇರೆ ಕೇಟ ರೋಗಗಳಂತೆ ಅಷ್ಟು ಸುಲಭವಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಈ ಕೇಟದ ಮರಿಹುಳು ಕಾಂಡಕೊರೆದು ಒಳಗೆ ಪ್ರವೇಶಿಸಿದರೆ ವುಂಂದೆ ಆ ಗಿಡವೇ ನಾಶವಾದಂತೆಯೇ, ಕಾರಣ ಅಂತಹ ಗಿಡಗಳನ್ನು ಉಳಿಸಲು ವುತ್ತು ಈ ಕೇಟ ನಿಂದುಂತ್ರಿಸಲು ಸಕಾಲದಲ್ಲಿ

ವುಂಂಜಾಗ್ರತೆಯಿಸಿ ಸೂಕ್ತ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಕೇಟದ ಜೀವನ ಚರಿತ್ರೆ, ವಾತಾವರಣದ ಪ್ರಭಾವ ಹಾಗೂ ನೈಸರ್ಗಿಕ ಶತ್ರುಗಳು ಮುಂತಾದವುಗಳನ್ನು ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿ ಗಮನಿಸಿ ಅದರ ನಿರ್ವಹಣಾ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಸೂಕ್ತ:

ಜೀವನ ಚರಿತ್ರೆ :

ಕಾಫಿಯ ಬಿಳಿಕಾಂಡ ಕೊರಕವು ದುಂಬಿಗಳ ಜಾತಿಗೆ ಸೇರಿದ ಕೇಟವಾಗಿದ್ದು, ವೈಜ್ಞಾನಿಕವಾಗಿ ಈ ಕೇಟವನ್ನು ಯೃಳೆಂಟ್‌ಕ್ರಿಸ್ಟ್ ಕ್ಲೌಡ್‌ಪ್ರೋ ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ.

ಹಕ್ಕೆ ಕೇಟ

ಬಾಧೆಗೊಳಗಾದ ಗಿಡ ಬುದ್ಧಿ ಸಮೇತ ಕೇಳುವುದು

ಕಾಂಡ ಕೊರೆಯುತ್ತಿರುವ ಮರಿ ಹಳ್ಳಿ

ಮೊಟ್ಟೆ

ಬಾಧೆಗೊಳಗಾದ ಗಿಡಗಳನ್ನು ನಾಶಪಡಿಸುವುದು

ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಕಾಫಿ ಬೋರ್ಡು ಮಳ್ಳು, ಕಾಫಿ ಬಿಳಿ ಮಳ್ಳು ಎಂದು ಕರೆಯಲಾರೆ. ಈ ಕೀಟವು ಉದ್ದನೆಯ ಮೀಸೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಇದು ಸರಾಂಭಿಸಿದೇ ವಂತಕ್ಕೆ ಸೇರಿರುತ್ತದೆ. ಪ್ರೌಢಕೀಟವು ಸುಮಾರು 1 ರಿಂದ 2 ಸೆ.ಎ. ಮೀ ಉದ್ದವಾಗಿದ್ದು ದೇಹವು ಕಪ್ಪಾಗಿ, ತಿಳಿ ಹಳದಿ ಅಥವಾ ಬಿಳಿ ಬಣ್ಣದಿಂದ ಕೂಡಿರುತ್ತದೆ. ರೆಕ್ಕೆ ಮೇಲೆ ಬಿಳಿ ಬಣ್ಣದ ನಾಲ್ಕು ಜೊತೆ ಪಟ್ಟೆಗಳು ಇರುವುದರಿಂದ ಗುರುತಿಸಲು ಸಹಾಯವಾಗುತ್ತದೆ.

ಹೆಚ್ಚಿನ ದುಂಬಿಂರೂ ಸಾವೋನ್ ವಾಗಿ ಬಿಸಿಲಿನಲ್ಲಿರುವ ಕಾಫಿ ಗಿಡದ ಬಿಸಿಲಿಗೆ ಚಾಚಿದ ಗಿಡಭಾಗಗಳ ಮೇಲೆ, ಮುಖ್ಯ ಕಾಂಡ ಮತ್ತು ದಪ್ಪವಾದ ರೆಂಬಗಳ ಮೇಲೆ ಸರಾಸರಿ 100–125 ಮೊಟ್ಟೆಗಳನ್ನು ಇಡುತ್ತದೆ. ಮೊಟ್ಟೆಗಳು 10–11 ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಒಡೆದು ಮರಿಗಳು 1–2 ತಿಂಗಳು ತೊಗಟೆಯನ್ನು ತಿನ್ನುತ್ತವೆ. ಈ ಬಾಧೆಗೆ ಒಳಗಾದ ತೊಗಟೆಗಳಲ್ಲಿ ಉಬ್ಬಿದ ವರ್ತುಲಾಕಾರದ ಸುತ್ತುಗಳು ಕಾಣಿಸುತ್ತವೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಮರಿಮಳ್ಳು ಬೆಳೆದಂತೆಲ್ಲಾ ಕಾಂಡದ ಒಳಭಾಗವನ್ನು ಸುರಂಗದ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಕೊರೆದು ಒಳಸೇರುತ್ತವೆ. ಇವುಗಳು ಕಾಂಡವನ್ನು ತಿನ್ನುತ್ತಾ ಕೊರೆಯುವಾಗ ತಾನು ಕೊರೆದ ಸುರಂಗವನ್ನು ಹಿಕ್ಕೆಯಿಂದ ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿ ಮುಚ್ಚುತ್ತವೆ. ಇದು ಬದು ಬಾರಿ ಮೊರೆ ಕಳಚಿ ಸುಮಾರು 10 ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ 1–2.5 ಸೆ.ಎ. ಉದ್ದವಾಗುತ್ತದೆ. ನಂತರ ಕೋಶಾವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ 30–35 ದಿನಗಳವರೆಗೆ ಇದ್ದು, ಪ್ರೌಢಕೀಟವಾಗಿ ಪರಿವರ್ತನೆ ಹೊಂದುತ್ತದೆ. ಪ್ರೌಢಕೀಟವು 5 ರಿಂದ 7 ದಿನಗಳವರೆಗೆ ಸುರಂಗದಲ್ಲಿಯೇ ಇದ್ದು ನಂತರ ಮರಿಹಳ್ಳು ಕೊರೆದಿರಿಸಿದ ರಂದ್ರದ ಮೂಲಕ ವೇ ಹೊರಬರುತ್ತದೆ. ಸುಮಾರು ೧೦ ದಿನ ವರ್ಷ ಕಾಲ ಜೀವನ ಚಕ್ರಮುಗಿಸಲು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಕತ್ತರಿಸಿದ ಕಾಂಡಗಳಲ್ಲಿ ಬೇಗ ಪ್ರೌಢಕೀಟವಾಗಿ ಹೊರಬರುವುದು ಉಂಟು.

ಬಾಧೆಯ ಲಕ್ಷಣ :

ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಕಾಂಡವನ್ನು ಕೊರೆಯುವುದರಿಂದ, ಗಿಡಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ನೀರು ಹಾಗೂ ಲವಣಾಂಶಗಳ ಸರಬರಾಜಿಗೆ ವ್ಯತ್ಯೇಯ ಉಂಟಾಗುವುದರಿಂದ ಗಿಡದ ಎಲೆಗಳು ಸಣ್ಣದಾಗಿ ಸೊರಗಲು ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುತ್ತವೆ.

ಮುಂದೆ ಕಾಫಿ ಬೆಳೆ ಇದ್ದರೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಭಾಗ ಜೊಳ್ಳಾಗಿ ಇಳುವರಿಯ ಮೇಲೆ ಪರಿಣಾಮ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ. ಹಾಗೆಯೆಂದು 10–15 ವರ್ಷದ ಗಿಡಗಳು ಬಾಧೆಗೆ ಒಳಗಾದರೆ ಒಂದೆರಡು ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಸಾಯುತ್ತವೆ. ಅರೇಬಿಕಾ ಜಾತಿಯ ಕಾಫಿ ಬೆಳೆಯು ಹೆಚ್ಚಿ ಹಾನಿಗೊಳಗಾಗುತ್ತದೆ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಇದರ ಎಲ್ಲಾ ಸಂಕರಣ ಶಳಿಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಹಾನಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ರೋಬಸ್ಟ್ ಕಾಫಿಯಲ್ಲಿ ಹಾನಿಯ ಪ್ರಮಾಣ ಕಡಿಮೆ ಅಥವಾ ಇಲ್ಲದೆ ಇರುತ್ತದೆ.

ಆಸರೆ ಸಸ್ಯಗಳು :

ಈ ಕೀಟವು ಅರೇಬಿಕಾ ಕಾಫಿ ಅಲ್ಲದೆ ಕೇಫಲ, ಮಲ್ಲಿಗೆ, ಕಲ್ಲಿಸಡ್ಡೆ, ತೇಗ/ಸಾಗುವಾನಿ, ಕಾಕ್ಕಿನಿಯಾ, ಇಕ್ಕೊರ್ರಾ ಮುಂತಾದ ಮರಗಳಲ್ಲಿ ಕಂಡು ಬರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಆಸರೆಯ ಸಸ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಮೂರ್ತಿ ಜೀವನ ಚರಿತ್ರೆ ಮುಗಿಸುವ ಸಾಧ್ಯತೆಗಳು ಕಡಿಮೆ.

ಕೀಟದ ಹಾರಾಟದ ತಿಂಗಳು:

ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಈ ಕೀಟವು ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಎರಡು ಬಾರಿ ಹೊರಬರುತ್ತದೆ. ಒಂದನೆಯದು ಬೇಸಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಅಲ್ಪಾವಧಿ-ಪ್ರಮೀಲೆ ಮೇ ತಿಂಗಳುಗಳಲ್ಲಿ, ಎರಡನೆಯದು ಚಳಿಗಾಲದಲ್ಲಿ, ದೀಪಾಲಿ-ಪ್ರಾರ್ಥಣೆಯಲ್ಲಿ ತಿಂಗಳು

ಸಮಗ್ರ ನಿರ್ವಹಣೆ :

1. ಈ ಕೀಟದ ಬೆಳವಣೆಗೆಯ ಮೇಲೆ ವಾತಾವರಣದ ಪ್ರಭಾವವು ವಿಶೇಷ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಬೀರುತ್ತದೆ. ಹೇಗೆಂದರೆ ಉತ್ತಮ ಬಿಸಿಲಿನ ವಾತಾವರಣದಲ್ಲಿ ಗಂಡುಹೆಚ್ಚಿನ ಸಂಯೋಜನೆ ಹೊಂದಿ ಮೊಟ್ಟೆ ಇಡಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸುತ್ತವೆ. ಉತ್ತಮ ತೇವಾಂಶ ಭರಿತ ಬಿಸಿಲಿನ ವಾತಾವರಣ ಸುದೀರ್ಘ ಹಗಲಿನಲ್ಲಿಯೂ ಕೀಟಗಳ ಚಟುವಟಿಕೆ ಹೆಚ್ಚು, ಹಾಗೆಯೇ ಕಾಫಿಯ ಗಿಡದ ಸುತ್ತಲಿನ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ವಾತಾವರಣವು ಅಷ್ಟು ಮುಖ್ಯ ಗಿಡವು ಹೆಚ್ಚು ಬಿಸಿಲಿನಲ್ಲಿದ್ದರೆ ಅಂದರೆ ನೆರಳು ಕಡಿಮೆಯಾದರೆ ಅಂತಹ ಗಿಡಗಳು ಈ ಕೀಟದ ಹಾವಳಿಗೆ ಬಲಿಯಾಗುತ್ತವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸಮತಟ್ಟಾದ ನೆರಳು ಮತ್ತು ವಾತಾವರಣ ಕಲ್ಪಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಕಾಂಡಕೊರಕದ ಹಾನಿಗೆ ಒಳಗಾದ ಗಿಡ ತೆಗೆದು ಹಾಕುವುದು:

ಬಾಧೆಗೆ ಒಳಗಾದ ಗಿಡದ ತೊಗಟೆ ಶಿಂದ ಮೇಲೆ ಆ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಉಂಗುರಾಕಾರದ, ಉಬ್ಬಿದ ಸುತ್ತಗಳು ಕಾಂಡಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತವೆ. ಜೊತೆಗೆ ಆರೋಗ್ಯಭರಿತ ಗಿಡದಿಂದ ಬೇಗ ಗುರುತಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಸೋರಗಿರುವ ಲಷ್ಣ ಕಂಡತಕ್ಕಣ ಅಂತಹ ಗಿಡಗಳನ್ನು ವೀಕ್ಷಿಸಿ ತೆಗೆದುಹಾಕಬೇಕು. ಕಡಿಮೆ ನೆರಳಿರುವ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ಹಿಂದಿನ ವರ್ಷ ಜಾಸ್ತಿ ಸಿಕ್ಕಿದ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಕೀಟದ ಬಾಧೆಯನ್ನು ಮೊದಲು ಮಡುಕಲು ಪ್ರಾರಂಬಿಸಿ ನಾಶಪಡಿಸಬೇಕು. ಕಾಂಡಕೊರಕದ ಬಾಧೀಗಾದ ಗಿಡಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ, ಬೇರು ಸಹಿತ ಕಿಟ್ಟು ನಾಶಪಡಿಸಬೇಕು. ಇಲ್ಲವಾದರೆ, 10-15 ದಿನಗಳ ಕಾಲ ಕೆರೆಯಲ್ಲಿ ಅಧವಾ ನೀರಿರುವ ಸಿಮುಂಟಿನ ಟ್ಯಾಂಕಿನಲ್ಲಿ, ಸಣ್ಣದಾಗಿ ನೀರಿರುವ ಹೊಂಡವಾದರೂ ಸರಿ, ಅದರಲ್ಲಿ ವುಂಳಿಗಿಸುವುದು, ಹೀಗೆ ವರಾಡುವುದರಿಂದ ಗಿಡಮೋಳಿರುವ ಕೀಟದ ಎಲ್ಲಾ ಹಂತಗಳೂ ಸಾಯುತ್ತವೆ, ನೀತರ ಸೌದೆ ಅಥವಾ ಉರುವಲಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸಬಹುದು ಅಧವಾ ಹೀಗೆ ಕತ್ತಿ ಗಿಡಗಳನ್ನು ಒಂದು ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಪರದೆಯ ಒಳಗೆ ಸಂಗೃಹಿಸಿ ಅದಮೋಳಗಿಂದ ಹೊರಬರುವ ದುಂಬಿಗಳನ್ನು ಸೆರೆಹಿಡಿದು, ಸಂಗೃಹಿಸಿ, ಸಂಹರಿಸಬಹುದು. ಅಂತಹ ಗಿಡಗಳನ್ನು ನಿಯಮಿತವಾಗಿ ತಿಂಗಳಿಗೊಮ್ಮೆ ಅಧವಾ 15 ದಿನಗಳಿಗೊಮ್ಮೆ, ಸಿಗಿದು ಒಳಗಿರುವ ಕೀಟದ ಹಂತ ಗಮನಿಸಿದರೆ, ಕಾಂಡಕೊರಕದ ಪ್ರೌಢಕೀಟ ಹೊರಬರುವ ಕಾಲವನ್ನು ತಿಳಿಯಬಹುದು. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ವರ್ಷದ ಎಲ್ಲಾ ಶಿಂಗಳಿನಲ್ಲಿಯೂ ಕಾಂಡಗಳ ಒಳಗೆ ಮಾರಿಹಾಳುಗಳು ಸಿಗುತ್ತವೆ. ಕೊಳಾವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿರುವ ಕಾಂಡಕೊರಕ ಸಿಕ್ಕಿದರೆ ಕೀಟಗಳು ಹೊರಬರುವ ಕಾಲವನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತವೆ. ಇದರಿಂದ ಜೀವಧಾರಜಾರದ ಕ್ರಮ ಅನುಸರಿಸಲು ಸಹಾಯ ವಾಗುತ್ತದೆ.

ಗಿಡದ ಹಸಿರಿನ ಭಾಗಕ್ಕೆ ಗಾಯ ಮಾಡದಂತೆ ವೇಲಿನ ಸಿಪ್ಪೆ ತೆಗೆಯಂತೆ ಕೊಗಟೆಗಳನ್ನು ಉಜ್ಜವಲ್ವರಿಂದ ಕೀಟಕ್ಕೆ ಮೊಟ್ಟೆಗಳನ್ನು ಇಡಲು ಅನುಕೂಲಕರ ಸ್ಥಳ ಸಂದುಗೊಂದಲ ಸಿಗುವುದಿಲ್ಲ. ಹೀಗಾಗಿ ಜಾಗೆಯ ಮಡುಕಾಟದಲ್ಲಿ ಮೊಟ್ಟೆ ಇಡುವ ಪ್ರಮಾಣವೂ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಮೊದಲೆ ಮೊಟ್ಟೆ ಇಟ್ಟಿದ್ದರೆ ತೊಗಟೆ ಉಜ್ಜವಲ್ವರಿಂದ ಮೊಟ್ಟೆ / ಮರಿಹುಳು

ನೆಲಕ್ಕೆ ಬೀಳುತ್ತದೆ. ಅನಂತರ ಅವು ನಡೆಯಲು ಕಾಲು ಇಲ್ಲದಿರುವುದರಿಂದ ಗಿಡಗಳಿಗೆ ಬರುವುದು ತಡೆದಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಬ್ಯಾಬ್ರೆಚ್ ಎನ್ನುವ ಪಕ್ಕಿಯು ಕೀಟಭಕ್ತಕ ಚಟುವಟಿಕೆ ಕಾಫಿ ತೊಟಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಕಂಡು ಬರುತ್ತಿದ್ದು ಇದು ಕಾಂಡಕೊರಕದ ಮರಿಹುಳುಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿ ತಿನ್ನುತ್ತದೆ. ಈ ಪಕ್ಕಿಯ ಸಂರಕ್ಷಣೆ ಅಗತ್ಯವಾಗಿದೆ.

ಕೀಟನಾಶಕದ ಸಿಂಪರಣೆ :

ಅ) ಕಾಫಿ ಕಾಂಡ ಕೊರಕದ ದುಂಬಿಯು ಬೆಳಕಿಗಾಗಲೀ, ಬಣಕ್ಕಾಗಲೀ ಯಾವುದೇ ರಾಸಾಯನಿಕದ ವಾಸನೆಗಾಗಲೀ ಆಕರ್ಷಿತವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದಾಗ್ಯಾ ಒಂದು ರಾಸಾಯನಿಕವನ್ನು ಪತ್ತೆ ಹಚ್ಚಲಾಗಿದ್ದು. ಅದನ್ನು ಮೋಹಕ ಬಲೆಯ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಬಳಸಿ ಪ್ರೌಢಕೀಟಗಳನ್ನು ಆಕರ್ಷಿಸಿ ನಾಶಪಡಿಸಲು ಸಹಕಾರಿಯಾಗಿದ್ದು, ಎರಗೆ ಕನಿಷ್ಠ 4-5 ರ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಮೋಹಕ ಬಲೆಗಳನ್ನು ಬಳಸಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿದ ದುಂಬಿಗಳನ್ನು ನಾಶಪಡಿಸಬಹುದು.

ಬೇವಿನ ಎಣ್ಣೆ ಮತ್ತು ಬೇವು ಮೂಲದ ಇತರೆ ಕೀಟನಾಶಕಗಳನ್ನು ಕಾಂಡಕ್ಕೆ ಸವರುವುದರಿಂದ ಕೀಟದ ಮೇಲೆ (ಕಾಫಿ ತೋಟದ ವಾತಾವರಣದಲ್ಲಿ) ಅಷ್ಟೇನು ಕೀಟನಾಶಕ ಶಕ್ತಿ ಬೀರುವುದಿಲ್ಲ. ಕಾರಣ ರಸಾಯನಿಕಗಳ ಉಪಯೋಗ ಅವಶ್ಯ. ಬಳಸುವುದರ ವುಖ್ಯ ಉದ್ದೇಶವೆಂದರೆ, ಕೀಟದ ಹಾರಾಟದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ, ಕಾಫಿಗಿಡಗಳಿಗೆ ಸಿಂಪಡಿಸಿದರೆ, ಪ್ರೌಢಕೀಟವು ಮೊಟ್ಟೆ ಇಡಲು ಬಂದಾಗ, ರಾಸಾಯನಿಕದ ಪ್ರಭಾವದಿಂದ ಸಾಯುತ್ತದೆ. ಅಂತಹೇ ಮೊಟ್ಟೆಗಳಿಧರೆ ಅಧವಾ ಮರಿಹುಳುಗಳಿಧರೆ ಎಲ್ಲವೂ ಸಾಯುತ್ತವೆ. ಕೀಟನಾಶಕ ಬಳಕೆಯ ಮೊದಲು ಯಾವ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಈ ಕೀಟ ಬಾಧೆಯ ಗಿಡಗಳು ಕಂಡುಬಂದಿದ್ದವು ಅಂಥಾ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ನೆರಳು ಕಡಿಮೆ ಇರುವ ಭಾಗ ಹಾಗೂ ತೋಟದ ಸುತ್ತಲೂ ಸಿಂಪರಣೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಈ ರೀತಿಯ ಬಳಕೆಗೆ ಕ್ಲೋರೋಪ್ರೇರಿಫಾಸ್ 3 ಮೀ. ಲೀ. ಅಧವಾ ಕಾಬೋಸಲ್ಪಾನ 2 ಮೀ.ಲೀ. ಜೊತೆಗೆ 1 ಮೀ. ಲೀ ನಂತಹ ಅಂಟುದ್ರಾವಣ ಪ್ರತಿ ಲೀಟರ್ ನೀರಿಗೆ ಬೆರೆಸಿ, ಗಿಡದ ಕಾಂಡ ಮತ್ತು ದಪ್ಪ ರಂಬಗೆ ಸಿಂಪಡಿಸಬೇಕು. ಇದೇ ಕೀಟನಾಶಕಗಳನ್ನು ಕಾಂಡದ ಮೇಲೆ ಸವರಲು ಸಹ ಉಪಯೋಗಿಸಬಹುದು.

ಸೀತಾಫಲ - ಒಣ ಬೆಳನಾಯ ತೊಳಣಿಗಾರಿಕೆಗೆ ಸೂಕ್ತ

ರಾಜೀಂದ್ರ ಬಿ. ಎನ್, ಎಸ್.ಆರ್. ಪಾಟೀಲ ಮತ್ತು ಬಿ.ಬಿ. ಪಾಟೀಲ
ತೊಳಣಿಗಾರಿಕಾ ವಿಜ್ಞಾನಗಳ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಬಾಗಲಕೋಟೆ-587 102

ಭಾರತ ದೇಶವು ವಿಶ್ವದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪ್ರಮುಖವಾದ ದೇಶವಾಗಿದ್ದ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಎರಡನೇ ಸಾಧಾನ ಪಡೆದಿರುವುದು ನಮಗೆಲ್ಲ ಗೊತ್ತಿರುವ ಸಂಗತಿ. ಆದರೆ, ಈ ಜನಸಂಖ್ಯೆಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಪೌಷ್ಟಿಕ ಆಹಾರ ಒದಗಿಸುವುದು ಒಂದು ಕಷ್ಟಕರವಾದ ಸಂಗತಿಯೇ ಹೌದು. ಹಾಗಂತೆ ನಾವು ಕ್ಯು ಕಟ್ಟಿ ಕೂಡುವ ಹಾಗೆ ಇಲ್ಲ. ಈ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ನಾವು ವಿಚಾರ ಮಾಡಿದಾಗ ಅತ್ಯಂತ ನವೀನ ಶಾಂತಿಕರೆಯ ವ್ಯವಸಾಯ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಪೌಷ್ಟಿಕತೆ ಎಂದರೆ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ನಮ್ಮ ಕೆಣ್ಣ ಮುಂದೆ ಬರುವುದು ಹಣ್ಣ ಮತ್ತು ತರಕಾರಿಗಳು. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ನೀರಿರುವ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ವ್ಯವಸಾಯ ಮಾಡುವುದು ಸುಲಭ. ಆದರೆ, ಕೆಲವು ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ನೀರಿನ ಲಭ್ಯತೆ ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ ಹಾಗೂ ಭೂಮಿಯ ಘರ್ಲವತ್ತೆಯೂ ಕೂಡಾ ತಕ್ಕುಮಟ್ಟಿಗಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಅಂತಹ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕಡಿಮೆ ನೀರನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಇಳುವರಿಯನ್ನು ಕೊಡುವಂತಹ ಹಣ್ಣಿನ ಬೆಳೆಗಳನ್ನು ಆಯ್ದು ಮಾಡುವುದು ಸೂಕ್ತ. ಅದರಲ್ಲಿ ಸೀತಾಫಲ, ಲಕ್ಷ್ಮಣಫಲ ಮತ್ತು ಅಟಿಮೋಯಾಗಳು ಬರನಿರೋಧಕ ಶಕ್ತಿ ಮತ್ತು ಗಡಸು ಗುಣಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದ ಬಹಳ ಜನಪ್ರಿಯವಾಗಿವೆ.

ಸೀತಾಫಲವು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಬೀಳು ಬಿಡ್ಡ ಜಮೀನು ಮತ್ತು ಹೊಲಗಳ ಬದುವಿನ ಮೇಲೆ ಬೆಳೆಯುವ ಹಣ್ಣಿನ ಬೆಳೆಯಾಗಿದ್ದ ಬೇರೆ ಹಣ್ಣಿನ ಬೆಳೆಗಳಿಗೆ ಹೋಲಿಸಿದರೆ ನೀರಿನ ಅವಶ್ಯಕತೆ ತುಂಬಾ ಕಡಿಮೆ. ಈ ಬೆಳೆಯ ವಾಡಿಗಳನ್ನು ಕೃಷಿಯ ತಾಜ್ಯಗಳಿಂದ ಹೊದಿಕೆ ಮಾಡುವದರಿಂದ (Mulching) ಬೇಸಿಗೆಯಲ್ಲಿ ನೀರಿನ ಅವಶ್ಯಕತೆಯನ್ನು ಸಾಧ್ಯವಾದಪ್ಪೆ ಕಡಿಮೆಮಾಡಬಹುದು. ಈ ಬೆಳೆಯನ್ನು ಬಿರುಸಾದ ಮರಳು ಮಿಶ್ರಿತ ಮಣ್ಣ ಬೆಟ್ಟಗುಡ್ಡದ ಇಳಿಜಾರು ಪ್ರದೇಶ ಮುಂತಾದ ಯಾವುದೇ ತರನಾದ ಮಣ್ಣನಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯಬಹುದಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಜವಳಿ ಭೂಮಿಗೆ ಈ ಬೆಳೆಯು ಸೂಕ್ತವಲ್ಲ.

ಉತ್ಪಾದನೆ:

ಸೀತಾಫಲವನ್ನು ವಿಶ್ವದಾದ್ಯಂತ ಬೆಳೆಯಲಾಗುತ್ತಿದ್ದು, ಅದರಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖವಾಗಿ ಬ್ರೆಜಿಲ್, ಆಸ್ಟ್ರೇಲಿಯಾ, ಮಯನಾಡ್, ಚಿಲಿ, ಈಜಿಪ್ತ, ಮೆಕ್ಸಿಕೋ, ಇಸ್ರೇಲ್, ಫಿಲಿಫ್ರೇನ್ಸ್, ಸ್ವೇನ್, ದಕ್ಷಿಣಾಫ್ರಿಕಾ, ಭಾರತ ಮತ್ತು ಶ್ರೀಲಂಕಾಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಬೆಳೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಸೀತಾಫಲದ ಉತ್ಪಾದನೆಯು ಸ್ವಲ್ಪ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿದ್ದು, ಅದರಲ್ಲಿ ಆಂಧ್ರಪ್ರದೇಶ, ಬಿಹಾರ, ಮಧ್ಯಪ್ರದೇಶ, ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ, ಉತ್ತರ ಪ್ರದೇಶ, ತಮಿಳುನಾಡು, ಅಸ್ಸಾಂ, ಕನಾಡ ಇತ್ಯಾದಿ ಹಾಗೂ ಓರಿಸ್ನಾ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಬೆಳೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ. ಸೀತಾಫಲ ಉತ್ಪಾದನೆಯಲ್ಲಿ ಆಂಧ್ರಪ್ರದೇಶವು ಮುಂಚೊಣಿಯಲ್ಲಿದೆ.

ಪೌಷ್ಟಿಕ ಪದಾರ್ಥಗಳು:

ಸೀತಾಫಲ ಹಣ್ಣು ತುಂಬಾ ಸಾಫಿಟ್‌ವಾದ ಹಣ್ಣುಗಳಲ್ಲಿಂದು. ಈ ಹಣ್ಣಿನಲ್ಲಿ ಮೃದುವಾದ ಸುವಾಸನೆ ಭರಿತ ಹಾಗೂ ರಸಭರಿತ ತಿರುಳು ಇರುತ್ತದೆ. ಪ್ರತಿ 100 ಗ್ರಾಂ ಸೀತಾಫಲದಲ್ಲಿ ದೊರೆಯುವ ಮೋಷಕಾಂಶಗಳಿಂದರೆ:

ಕಾರ್ಬೋಹೆಚ್‌ಟೋ-23.5 ಗ್ರಾಂ, ತೇವಾಂಶ-70.5%, ಮೊಲ್ಯೋ-1.6 ಗ್ರಾಂ, ಮಿನರಲ್-0.9 ಗ್ರಾಂ, ನಾರು-3.1 ಗ್ರಾಂ, ಕ್ಯಾಲ್ಸಿಯಂ-17 ಮಿ.ಗ್ರಾಂ, ರಂಜಕ-47 ಮಿ.ಗ್ರಾಂ, ಕಬ್ಜಿಣಾಂಶ-1.5 ಮಿ.ಗ್ರಾಂ ಮತ್ತು 'ಸಿ' ಜೀವಸತ್ಪ್-37 ಮಿ.ಗ್ರಾಂ.

ಉಪಯೋಗಗಳು:

ಸೀತಾಪುಲವನ್ನು ಹೆಚ್ಚೆನ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗಿಸುವದರ ಜೊತೆಗೆ, ಸಂಸ್ಕರಿಸಿದ ಜಾಮ್, ಜಲ್ಲಿಯಾಗಿ ಬಸ್ತ್ರೀಮ್ ತಯಾರಿಕೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಸಹ ಇದನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಹಣ್ಣು ಸ್ವಾದಿಪ್ಪವಾಗಿದ್ದು, ಎಲ್ಲರೂ ಇಷ್ಟಪಡುವಂಥಹ ಹಣ್ಣಾಗಿದೆ. ಆಯುರ್ವೇದ ಮತ್ತು ಯುನಾನಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಹಣ್ಣನ್ನು ಜೀವಧಿರೂಪದಲ್ಲಿ ಬಳಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಅದಲ್ಲದೆ ಇದರ ಬೀಜಗಳನ್ನು ಸಾಖಾನು ಮತ್ತು ಹೆಂಟ್ ಉದ್ದಮಗಳಲ್ಲಿ ಬಳಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಬೀಜದಲ್ಲಿ ನೈಟ್ರೋಜನ್ ಇರುವುದರಿಂದ ಗೊಬ್ಬರದಲ್ಲಿಯೂ ಉಪಯೋಗಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಸೀತಾಪುಲದ ಉಪಯೋಗಗಳು ಬರಿ ಹೆಚ್ಚೆಗೆ ಸೀಮಿತವಾಗದೆ ಗಿಡದ ಬೇರುಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವೊಂದು ಅಲ್ಲೂಲಾಯಿಡ್‌ಗಳು ಇರುವದರಿಂದ ಅತಿಸಾರ, ಖಿನ್ನತೆ ವುಂತಾದ ತೊಂದರೆಗಳನ್ನು ನಿವಾರಿಸಲು ಉಪಯೋಗಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಬೇರಿನಿಂದ ತಯಾರಿಸಿದ ಚಹಾ ಸೇವಿಸಿದಲ್ಲಿ ಜೀಜಾಂಗಂದ ತೊಂದರೆಗಳನ್ನು ನಿವಾರಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ. ಈ ಗಿಡದ ಎಲೆಗಳಲ್ಲಿರುವ ಅಲ್ಕಾಯಿಡ್‌ಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಹೃದಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ತೊಂದರೆಗಳನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸಬಹುದು.

ಈ ಜೀವಧಿಯ ಗುಣಗಳಲ್ಲದೇ ಬೇರು, ಕಾಂಡ, ಹಣ್ಣೆನ ಬೀಜ ಮತ್ತು ಎಲೆಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿ ತಯಾರಿಸಿದ ರಸವನ್ನು ಕೀಟನಾಶಕದಂತೆ ಉಪಯೋಗಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಎಲೆಗಳಲ್ಲಿರುವ ಅಲ್ಕಾಯಿಡ್‌ಗಳಿಂದಾಗಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಕಹಿಯಾಗಿರುವದರಿಂದ ದನಕರುಗಳು ಎಲೆಗಳನ್ನು ತಿನ್ನಲು ಇಷ್ಟಪಡುವುದಿಲ್ಲವಾದ್ದರಿಂದ ಗಿಡಗಳ ಸಂರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡಲು ಸಹಾಯಕವಾಗುತ್ತದೆ.

ತಳಿಗಳು:

ಸೀತಾಪುಲದ ಪ್ರಮುಖ ತಳಿಗಳಿಂದರೆ:

- ಕೆಂಪು ಸೀತಾಪುಲ:** ಈ ತಳಿಯೂ ಜಿಕ್ಕೆ ಎಲೆಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದು ದಟ್ಟ ಗುಲಾಬಿ ಪಣದ ತಿರುಳು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ.
- ಬಾಲನಗರ:** ಉತ್ತೇಷ್ಟ ಗುಣಮಟ್ಟದ ಹಣ್ಣಗಳನ್ನು ಕೊಡುವ ತಳಿ ಇದಾಗಿದೆ.
- ಮೆಮೋಫ್:** ಹಣ್ಣಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ತಿರುಳು ಮತ್ತು ಬೀಜ ಇರುತ್ತವೆ.
- ಚೆರ್ಮೋಯಾ:** ಇದು ಒಂದು ಉತ್ತೇಷ್ಟವಾದ, ಸೀತಾಪುಲ ಗುಂಪಿಗೆ ಸೇರಿದ ಹಣ್ಣು ಉಷ್ಣಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಸೂಕ್ತವಾದದ್ದು. ಹಣ್ಣೆನ ಗಾತ್ರ ದೊಡ್ಡದಾಗಿರುತ್ತದೆ.
- ಅಕಾಸಹನಾ:** ಇದು ಸಂಕರಣ ತಳಿಯಾಗಿದ್ದು, ಇದನ್ನು ಭಾರತೀಯ ತೊಟಗಾರಿಕೆ ಸಂಶೋಧನಾ ಕೇಂದ್ರ, ಬೆಂಗಳೂರಿನಿಂದ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್-ಅಕ್ಟೋಂಬರ್ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಕೊಲ್ಲಿಗೆ ಬರುವದು. ಈ ಹಣ್ಣೆನ ತಿರುಳು ರುಚಿಕರವಾಗಿದ್ದು, ಕಡಿಮೆ ಬೀಜಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ.

ಸಸ್ಯಾಭಿವೃದ್ಧಿ:

ಸೀತಾಪುಲ ಜಾತಿಯ ಗಿಡಗಳನ್ನು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಬೀಜಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿ ವಂಶಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ಬೀಜಗಳನ್ನು ನೇರವಾಗಿ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಪಾಲಿಧಿನ್ ಜೀಲಗಳಲ್ಲಿ ನಾಟಿ ಮಾಡುವ ಮುಖಾಂತರ ಸಸಿಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸಬಹುದಾಗಿದೆ. ಸಸಿ ಜೀಲಗಳಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಸಿದ ಸಸಿಗಳು ಸುಮಾರು 20–25 ಸೆ.ಮೀ. ಎತರವಾದಾಗ ಅವಗಳನ್ನು ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ನಾಟಿಮಾಡ ಬಹುದಾಗಿದೆ. ಜೂನ್-ಜುಲೈ ತಿಂಗಳಿಂದ ನಾಟಿಮಾಡುವುದು ಯೋಗ್ಯ, ಇದರಲ್ಲಿ ಮತ್ತೊಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ತಯಾರಿಸಿದ ಸಸಿಗಳು, ಅಂದರೆ ನೀಲಿಂಗನ ರೀತಿಯ ವಂಶಾಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಮೂಲಕ ಒಳ್ಳಿಯ ಗುಣಮಟ್ಟದ ಸಸಿಗಳನ್ನು ಪಡೆಯಬಹುದಾಗಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಸಾಮಿಪ್ಯ ಕಸಿ, ವೆಡ್ಡಗ್ರಾಫಿಂಗ್ ಮತ್ತು ಕಣ್ಣ ಕಸಿ ವಿಧಾನಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.

ನಾಟಿ ಮಾಡುವುದು:

ಮಳೆಗಾಲದಲ್ಲಿ ಅಂದರೆ ಜೂನ್-ಜುಲೈ ತಿಂಗಳಿನಲ್ಲಿ ಸಸಿಗಳನ್ನು ಅಥವಾ ಗ್ರಾಫ್‌ಗಳನ್ನು ನಾಟಿ ಮಾಡುವುದು ಉತ್ತಮ. 45X45X45 ಸೆ.ಮೀ ಗಾತ್ರದ ಗುಣಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆದು ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಮೇಲ್ಮೈ ಹಾಗೂ ಕೊಟ್ಟಿಗೆ ಗೊಬ್ಬರ ತುಂಬಿ ನಂತರ ಸಸಿಗಳನ್ನು ನಾಟಿ ಮಾಡಬೇಕು ಹಾಗೂ ಹೊಷ್ಟ್‌ಕೆದ ಪ್ರಕಾರ ರಾಸಾಯನಿಕ ಗೊಬ್ಬರಗಳನ್ನು ನೀಡಬೇಕು.

ಚೇಸಾಯ ಕ್ರಮಗಳು:

- ಸಸಿಗಳು:** 4.5 X 4.5 ಮೀ ಅಂತರದಲ್ಲಿ ನಾಟಿ ಮಾಡಲು ಒಂದು ಹೆಕ್ಟೇರೆಗೆ 493 ಸಸಿಗಳು ಬೇಕಾಗುತ್ತವೆ.
- ಕೊಟ್ಟಿಗೆ ಗೊಬ್ಬರ:** ಪ್ರತಿ ಗಿಡಕ್ಕೆ 25 ಕಿ.ಗ್ರಾಂ. ಲೆಕ್ಕಾದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಹೆಕ್ಟೇರಿಗೆ 12 ಟನ್ ಕೊಟ್ಟಿಗೆ ಗೊಬ್ಬರ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.
- ರಾಸಾಯನಿಕ ಗೊಬ್ಬರಗಳು;**

ಗಿಡದ ವಯಸ್ಸು	ಪ್ರತಿ ಗಿಡಕ್ಕೆ	ಪ್ರತಿ ಹೆಕ್ಟೇರಿಗೆ
(ಕಿ.ಗ್ರಾಂ)	(ಕಿ.ಗ್ರಾಂ)	

1-2 ವರ್ಷ

ಸಾರಜನಕ	75	37
ರಂಜಕ	50	25
ಮೊಟ್ಟಾಶ್	50	25

3-5 ವರ್ಷ

ಸಾರಜನಕ	150	74
ರಂಜಕ	100	49
ಮೊಟ್ಟಾಶ್	100	49

5 ವರ್ಷ ಮೇಲ್ಮೈ

ಸಾರಜನಕ	250	123
ರಂಜಕ	125	62
ಮೊಟ್ಟಾಶ್	125	62

ನೀರಾವರಿ:

ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಸೀತಾಪ್ರಾಯ ಗಿಡಗಳನ್ನು ಮಳೆಯಾಶ್ರಿತ ಬೆಳೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ಮತ್ತು ನೀರು ಒದಗಿಸದೆಯೂ ಕೂಡ ಗಮನಾರ್ಹವಾದ ಇಳುವರಿಯನ್ನು ಪಡೆಯಬಹುದಾಗಿದೆ. ಆದಗ್ರಾ ಕೂಡ ಈ ಬೆಳೆಯು ನೀರನ್ನು ಒದಗಿಸಿದಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆ ತೋರುತ್ತದೆ. ಬೇಸಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಬೆಳೆಗೆ ನೀರನ್ನು ಒದಗಿಸಿದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಇಳುವರಿಯನ್ನು ಹಾಗೂ ಉತ್ತಮ ಗಾತ್ರದ ಹಣ್ಣುಗಳನ್ನು ಪಡೆಯಬಹುದಾಗಿದೆ.

ಈ ಬೆಳೆಯಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಚಾಟನಿಯನ್ನು ಮಾಡಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಬರೀ ಒಣಗಿದ, ಮುರಿದ ಮತ್ತು ಹಳೆಯ ರೆಂಬೆಗಳನ್ನು ತೆಗೆಯಲು ಚಾಟನಿ ಮಾಡಬೇಕು. ಕೆಳ್ಳಿ ಕಸಿ ಮತ್ತು ಗ್ರಾಫ್‌ಟಿಂಗ್ ಮಾಡಿದ ಗಿಡಗಳನ್ನು ಚಾಟನಿ ವಾಡದೇ ಒಂದೇ ಕಾಂಡದ ಬೆಳವಣಿಗೆಯನ್ನು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸಬೇಕು. ನಂತರ ಗಿಡಗಳು ಸುಮಾರು 70 ಸೆ.ಮೀ ಎತ್ತರ ಬೆಳೆದ ಮೇಲೆ ಕಾಂಡವನ್ನು ಚಾಟನಿ ಮಾಡಿ 4-6 ರೆಂಬೆಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಯಲು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸಬೇಕು. ಆದರೆ ಪ್ರತಿ ವರ್ಷವು ಅವಶ್ಯಕತೆಗೆ ತಕ್ಷಂತೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಚಾಟನಿ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಗಿಡಗಳ ಅನಾವಶ್ಯಕ ಬೆಳವಣಿಗೆಯನ್ನು ತಡೆದು ಉತ್ತಮ ಗಾತ್ರದ ಹಣ್ಣುಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಇಳುವರಿಯನ್ನು ಪಡೆಯಬಹುದು.

ಕೀಟಗಳು:

- ಕಾಂಡಕೊರೆಯುವ ಹಳ್ಳಿ:** ಕಾಂಡ ಕೊರಕದ ನಿಯಂತ್ರಣಕ್ಕಾಗಿ ರಂಧ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಬಿನ್ ಡೈಸಲ್‌ರ್‌ಡ್ರಾಫ್ಟ್‌ ಅಥವಾ ಡೈಕೆಲ್‌ರ್‌ರೋವಾರ್‌ನ ಕೆಲವು ಹನಿಗಳನ್ನು ಹಾಕಿ ನಂತರ ರಂಧ್ರಗಳನ್ನು ಹಸಿ ಮಣ್ಣನಿಂದ ಮುಚ್ಚಬೇಕು.
- ಹಿಟ್ಟುತ್ತಿಗಳು:** ಈ ಕೀಟವನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸಲು 4 ಗ್ರಾಂ ಕಾಬಾರಿಲ್ 50 ಡಬ್ಲೂ.ಪಿ. ಅಥವಾ 2 ಮಿ.ಲೀ. ಮಿಥ್ರೋ ಪ್ಯಾರಾಥಿಯನ್ 50 ಇ.ಸಿ. ಪ್ರತಿ ಲೀಟರ್ ನೀರಿಗೆ ಸೇರಿಸಿ ಸಿಂಪರಣೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಮತ್ತೆ ಕೀಟಭಾದೆ ಕಂಡುಬಂದರೆ ಇದೇ ಸಿಂಪರಣೆಯನ್ನು 10 ದಿನಗಳ ನಂತರ ಮನರಾವತೀಸಬೇಕು.

ರೋಗಗಳು:

- ಎಲೆಚುಕ್ಕೆ ರೋಗ:** ಈ ರೋಗವನ್ನು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ಹತೋಟಿ ಮಾಡಲು 2 ಗ್ರಾ. ಜ್ಯೇನೆಬ್ 75 ಡಬ್ಲೂ.ಪಿ. ಅಥವಾ ಮ್ಯಾಂಕೋಜೆಬ್ ಅಥವಾ 3 ಗ್ರಾಂ ತಾಮ್ರದ ಅಸ್ಕಿಕೆಲ್‌ರ್‌ರ್‌ಡ್ರಾಫ್ಟ್‌ 50 ಡಬ್ಲೂ.ಪಿ. ಪ್ರತಿ ಲೀಟರ್ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಬೆರೆಸಿ ಸಿಂಪರಣೆ ಮಾಡಬೇಕು.
- ಕಪ್ಪು ಮಂಟ್ಟ ರೋಗ:** ಈ ರೋಗವನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸಲು 2 ಗ್ರಾಂ ಮ್ಯಾಂಕೋಜೆಬ್ ಅಥವಾ ಜ್ಯೇನೆಬ್ ಪ್ರತಿ ಲೀಟರ್ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಬೆರೆಸಿ ಸಿಂಪರಣೆ ಮಾಡಬೇಕು.
- ಹಣ್ಣು ಕೊಳೆರೋಗ:** ಶೇ. 1 ರ ಬೋಡೋ ದ್ರಾವಣ ಅಥವಾ 3 ಗ್ರಾಂ ತಾಮ್ರದ ಅಸ್ಕಿಕೆಲ್‌ರ್‌ರ್‌ಡ್ರಾಫ್ಟ್‌ 50 ಡಬ್ಲೂ.ಪಿ. ಪ್ರತಿ ಲೀಟರ್ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಬೆರೆಸಿ ಸಿಂಪರಣೆ ಮಾಡಿದಲ್ಲಿ ಈ ರೋಗವನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸಬಹುದು

ಕೊಯ್ಲು ಮತ್ತು ಇಳುವರಿ:

ನಾಟಿ ಮಾಡಿದ 4-5 ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಗಡಗಳು ಘಲವನ್ನು ಕೊಡಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸುತ್ತವೆ. ಹಣ್ಣುಗಳು ಹಸಿರು ಬಣ್ಣದಿಂದ ತಿಳಿ ಹಸಿರು ಅಥವಾ ಹಳೆದಿ ಬಣ್ಣಕ್ಕೆ ತಿರುಗಿದಾಗ ಕೊಯ್ಲು ಮಾಡಬೇಕು, ಪ್ರತಿಗಿಡಿಂದ ಸರಾಸರಿ 15-20 ಕಿ.ಗ್ರಾ. ಇಳುವರಿ ದೊರೆಯುತ್ತದೆ. ಪ್ರತಿ ಹೆಕ್ಕೆರಿಗೆ 7-10 ಟನ್ ಹಣ್ಣೆನ್ ಇಳುವರಿಯನ್ನು ಪಡೆಯಬಹುದು.

ಮಾರಾಟ:

ಸೀತಾಪಲ ಬೆಳೆಗಾರರು ಹಣ್ಣುಗಳನ್ನು ನೇರವಾಗಿ ಗ್ರಾಹಕರಿಗೆ ಮಾರಾಟ ಮಾಡದೇ ಮಧ್ಯವರ್ತಿಗಳಿಗೆ ಮಾರಾಟ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ, ಈ ಹಣ್ಣುಗಳ ಮಾರಾಟವನ್ನು ಸಾವಾನ್ಯವಾಗಿ ವಾರಾರುಕಟ್ಟೆಗಳಲ್ಲಿ ದಲ್ಲಾಳಿಗಳೇ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಾರೆ, ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಬೆಳೆಗಾರರು ತಾವು ಬೆಳೆದ ಹಣ್ಣುಗಳ ಮಾರಾಟದಲ್ಲಿ ನೇರವಾಗಿ ಭಾಗವಹಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಕೆಲವಡೆ ಮಧ್ಯವರ್ತಿಗಳು ಹಣ್ಣೆನ ತೋಟಗಳನ್ನು ಗುತ್ತಿಗೆಯಾಗಿ ಪಡೆದುಕೊಂಡು ಹಣ್ಣುಗಳು ಪಕ್ಷವಾದ ನಂತರ, ಅವರೇ ಕೊಯ್ಲು ಮಾಡಿ ವಿವಿಧ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಗಳಲ್ಲಿ ಮಾರಾಟ ಮಾಡುವ ಪದ್ಧತಿ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿರುತ್ತದೆ. ಈ ರೀತಿಯ ಮಾರಾಟ ಕ್ರಮದಿಂದ ಬೆಳೆಗಾರರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಲಾಭ ಸಿಗುವುದಿಲ್ಲ. ಬೆಳೆಗಾರರು ತಾವು ಬೆಳೆದಂತಹ ಹಣ್ಣುಗಳ ಮಾರಾಟದಿಂದ ಹೆಚ್ಚಿನ ಲಾಭ ಪಡೆಯಬೇಕಾದರೆ, ಸಹಕಾರಿ ಸಂಖ್ಯಾಗಳ ಮುಖಾಂತರ ಮಾರಾಟ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ತಮ್ಮ ಉತ್ಪನ್ನಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಲಾಭವನ್ನು ಪಡೆಯಬಹುದಾಗಿದೆ.

ದೇಶದ ಅನ್ನದಾತರು ಇದನ್ನು ಕಡೆಗೆರೆಸದೇ ಮತ್ತು ಇದರ ವಿಶಿಷ್ಟವಾದ ಗೊಂಥಮರ್ಗಗಳನ್ನು ಅರಿತುಕೊಳ್ಳಬೇಕಿದೆ. ಸಸ್ಯ ಸಂರಕ್ಷಣೆಗೆ ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ ಕೀಟನಾಶಕ ಮತ್ತು ರೋಗನಾಶಕಗಳನ್ನು ಬಳಸುವುದರಿಂದ ಇನ್ನಿತರ ಹಣ್ಣುಗಳಿಗೆ ಹೋಲಿಸಿದರೆ ಇದು ಆರೋಗ್ಯವಂತ ಮತ್ತು ಎಲ್ಲಾಗೂ ಪ್ರೀಯವಾದ ಹಣ್ಣು.

*****

ತರಕಾಲ ಬೆಳೆಗಳಲ್ಲಿ ಸಸ್ಯ ಪ್ರಚೋದಕಗಳ ಉಪಯೋಗ

ವಿಜಯಕುಮಾರ ರಾಮೇಶ, ರವೀಂದ್ರ ಮುಲಗೆ ಹಾಗೂ ವೀ. ಡಿ. ಗ್ರಿ.

ತರಕಾರಿ ವಿಜ್ಞಾನ ವಿಭಾಗ,

ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜೀ ಚೆನ್ನಮಾಡು ಶೋಟಗಾರಿಕಾ ಮಹಾವಿದ್ಯಾಲಯ, ಅರಬಾವಿ-591 310

ಸಸ್ಯ ಪ್ರಚೋದಕಗಳು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಆಕ್ಸಿನ್, ಜಿಬ್ರೋಲಿನ್, ಸ್ಯೆಟೊಕ್ಸೆನಿನ್, ಇಥಲೀನ್, ಅಬ್ಸಿಸಿಕ್ ಆಷ್ಟು ಹಾಗೂ ಇರ್ಲೇ ಒಟ್ಟು 6 ಗುಂಪುಗಳನಾಗಿ ವಿಂಗಡಿಸಲಾಗಿದೆ. ಈ ಸಸ್ಯ ಪ್ರಚೋದಕಗಳನ್ನು ರೈತರು ಟಾನಿಕ್ ಎಂಬ ಪದದಿಂದ ಗುರುತಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇವುಗಳ ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿ ಜಾಗರೂಕತೆ ವಹಿಸಿ ದ್ರಾವಣವನ್ನು ತಯಾರಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಸಸ್ಯ ಪ್ರಚೋದಕಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಾಂದೃತೆಯಲ್ಲಿ ಬಳಸಿದರೆ ಮಾರಕ ಪರಿಣಾಮ ಬೀರುತ್ವವೆ. ಈ ಸಸ್ಯ ಪ್ರಚೋದಕಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಗಳಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ಕಡಿಮೆ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಬಳಕೆ ಮಾಡಿದಾಗೂ ಸಸ್ಯ ಶರೀರ ಶ್ರೀಯೆಗಳ ಮೇಲೆ ಮಹತರ ಪರಿಣಾಮ ಉಂಟು ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸಸ್ಯ ಪ್ರಚೋದಕಗಳು ಸಸ್ಯ ಶ್ರೀಯೆಗಳ ಮೇಲೆ ತಮ್ಮದೇ ಆದ ನಿರ್ಧಿಷ್ಟ ಪ್ರಭಾವವನ್ನು ಬೀರುವುದರೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಗುಣಮಟ್ಟ ಹಾಗೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಇಳುವರಿಯನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಮಹತ್ವದ ಪಾತ್ರವನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತದೆ. ಇವುಗಳನ್ನು ಕರಾರುವಕ್ಕಾದ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಬಳಸುವುದು ಅತಿ ಮುಖ್ಯ. ಇವುಗಳನ್ನು ಪಿಪಿಎಂ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಬಳಸಬೇಕು. ಅಂದರೆ ಒಂದು ಗ್ರಾಂ ನ್ನು ಒಂದು ಲೀಟರ್ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಕರಿಸಿ ದ್ರಾವಣ ಮಾಡಿದರೆ ಅದು 1000 ಪಿಪಿಎಂ ಗೆ ಸಮನಾಗುವುದು.

ತರಕಾರಿಯಲ್ಲಿ ಸಸ್ಯ ಪ್ರಚೋದಕಗಳ ಬಳಕೆಯಿಂದ ಹೆಚ್ಚು ಇಳುವರಿ ಹಾಗೂ ಗುಣಮಟ್ಟದ ತರಕಾರಿಗಳನ್ನು ಪಡೆಯಬಹುದು.

1. ಹೊಮ್ಯಾಟೋ

ಹೊಮ್ಯಾಟೋ ಬೆಳೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಚೋದಕಗಳನ್ನು

ಬಳಸುವುದರಿಂದ ಹೆಚ್ಚಿನ ಇಳುವರಿ, ಉತ್ತಮ ಗುಣಮಟ್ಟ, ಅಲ್ಲವೆ ಧಿಯಲ್ಲಿ ಇಳುವರಿ ಹಾಗೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಕಾಯಿ ಕಟ್ಟಿಪುದನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು. ಬಿತ್ತನೆ ಮೊದಲು ಬೀಜಗಳನ್ನು 25 ಪಿಪಿಎಂ ಜಿಬ್ರೋಲಿನ್ ಆಷ್ಟಿದಿಂದ ಬೀಜೋಪಚಾರ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಹಾಗೂ 100 ಪಿಪಿಎಂ ಜಿಬ್ರೋಲಿನ್ ಆಷ್ಟಿ ಅಥವಾ ಶೇ. 1.25 ಸ್ಯೆಟೊಕ್ಸೆನ್ ಮಾಡಿದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಇಳುವರಿ (ಶೇ. 35 ರಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚು) ಯನ್ನು ಪಡೆಯಬಹುದು. ಇದಲ್ಲದೇ ಸಸಿಗಳನ್ನು ನಾಟಿ ಮಾಡುವ ಮುಂಬಿತ 0.1 ಪಿಪಿಎಂ ಎನ್‌ಎವ ಸಸ್ಯವರ್ಧಕ ದ್ರಾವಣದಲ್ಲಿ (ಕತ್ತಲಲ್ಲಿ) ನೆನೆಸಿ ನಾಟಿಗೆ ಬಳಸುವುದರಿಂದ ಶೇಕಡಾವಾರು ಕಾಯಿ

ಕಟ್ಟಿ ಸಂಖ್ಯೆ ಹೆಚ್ಚಾಗುವುದಲ್ಲದೇ, ಇಳುವರಿ ಕೂಡ ಹೆಚ್ಚಾಗುವುದು ಕಂಡುಬಂದಿದೆ. ಶಿಫ್ರೇಲ್ (100 ಪಿಪಿಎಂ) ದ್ರಾವಣವನ್ನು ಕಾಯಿಗಳು ಬಲಿಯುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸಿಂಪಡಿಸುವುದರಿಂದ ಬೇಗನೆ ಹಣ್ಣಾಗುವುದು ಕಂಡುಬಂದಿದೆ.

2. ಬದನೆ

ಅ) ಬದನೆ ಬೀಜಗಳನ್ನು ಜಿಬ್ರೋಲಿನ್ ಆಷ್ಟು 40 ಮಿ.ಗ್ರಾಂ ಪ್ರತಿ ಲೀಟರ್ ನೀರಿಗೆ ಬೆರೆಸಿದ ದ್ರಾವಣದಿಂದ ಬೀಜೋಪಚಾರ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಬೀಜಗಳು ಅತೀ ಬೇಗನೆ ಮೊಳಕೆಯೆಡೆಯುತ್ತವೆ.

ಆ) ಬದನೆಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಇಳುವರಿಗಾಗಿ ಬೀಜಗಳನ್ನು ಐ.ಎ.ಎ. (50 ಮಿ.ಗ್ರಾಂ/ಲೀ. ನೀರಿಗೆ) ಅಥವಾ ಜಿಬ್ರೋಲಿನ್ ಆಷ್ಟು (40 ಮಿ.ಗ್ರಾಂ/ಲೀ. ನೀರಿಗೆ) ಗಳ ದ್ರಾವಣದಿಂದ ಬೀಜೋಪಚಾರ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಹೆಚ್ಚಿನ ಇಳುವರಿಯನ್ನು ಪಡೆಯಬಹುದು. ಇದಲ್ಲದೇ ಸಸಿಗಳನ್ನು ನಾಟಿ ಮಾಡುವ

ಮೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಸಸಿಗಳ ಬೇರುಗಳನ್ನು ಎನ್.ಎ.ಎ. (0.2 ಮಿ.ಗ್ರಾಂ/ಲೀ.) ಅಥವಾ ಆಸ್ಕಾರಬಿಕ್ ಆಪ್ಲು (250 ಮಿ.ಗ್ರಾಂ/ಲೀ.) ದ್ರಾವಣದಲ್ಲಿ ನೆನೆಸಿ / ಅದ್ದಿ ನಾಟಿ ವೂಡಾಡುವುದರಿಂದ ಹೆಚ್ಚಿನ ಇಳುವರಿಯನ್ನು ಪಡೆಯಬಹುದು.

ಇ) ಹೂ ಬಿಡುವ ಹಂತದಲ್ಲಿ 2,4-ಡಿ (2 ಪಿಪಿಎಂ) ಅಥವಾ ಎನ್.ಎ.ಎ. (50 ಪಿಪಿಎಂ) ಹೂ ಆರಂಭದಿಂದ 60 ದಿನಗಳವರೆಗೆ ಒಂದು ಅಥವಾ ಎರಡು ಬಾರಿ ಸಿಂಪರಣೆ ವೂಡಾಡುವುದರಿಂದ ಹೆಚ್ಚಿನ ಇಳುವರಿಯನ್ನು ಪಡೆಯಬಹುದು. ಇದಲ್ಲದೇ ಕಾಯಿಗಳ ಗಾತ್ರವೂ ಕೂಡ ಹೆಚ್ಚಿಸಬಹುದು.

3. ಮೊಸಿನಕಾಯಿ

ಮೊಸಿನಕಾಯಿಯಲ್ಲಿ ಕಾಯಿ ಕಚ್ಚುವಿಕೆ, ಹೂ ಬಿಡುವಿಕೆ ಗಟ್ಟಿಸುವಿಕೆ ಹಾಗೂ ಹೂ ಉದುರುವಿಕೆ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಲು ಹಾಗೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಇಳುವರಿಯನ್ನು ಪಡೆಯಲು 50 ಪಿಪಿಎಂ ಎನ್.ಎ.ಎ. ದ್ರಾವಣವನ್ನು ಎರಡು ಬಾರಿ ಹೂ ಬಿಡುವ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಸಿಂಪರಿಸಿದಲ್ಲಿ ಒಳ್ಳೆಯ ಫಲಿತಾಂತರ ಕಂಡುಬಂದಿದೆ (ಶೇ. 40 ರಪ್ಪು ಹೆಚ್ಚಿನ ಇಳುವರಿ).

ಜಿಬ್ಬರೆಲಿಕ್ ಆಪ್ಲು (50 ಮಿ.ಲೀ./ಲೀ.) ಅಥವಾ ಟ್ರೈಕಾಂಟಿನಾಲ್ (2 ಮಿ.ಗ್ರಾಂ/ಲೀ.) ದ್ರಾವಣವನ್ನು ನಾಟಿ ಮಾಡಿದ 30 ದಿನಗಳು ಹಾಗೂ ಹೂ ಬಿಡುವ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಸಿಂಪರಣೆ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಹೆಚ್ಚಿನ ಇಳುವರಿಯನ್ನು ಪಡೆಯಬಹುದಾಗಿದೆ.

4. ಆಲೂಗಡ್ಡೆ

ಗಡ್ಡೆಗಳ ಸುಪ್ತಾವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮುರಿಯಲು ಬೀಜದ ಗಡ್ಡೆಗಳನ್ನು ಇಧಲಿನ್ ಕೆಲ್ಲೋರೋಹ್ಯೋಡಿನ್ (1 ಲೀ./20 ಕ್ಷಿಂಟಾಲ್ ಗಡ್ಡೆಗಳಿಗೆ) ಬಾಷ್ಟಿಕರಿಸಿ ನಂತರ ಶೇ. 1 ರ ಪ್ರಮಾಣದ ಧ್ಯೇಯ ಯೂರಿಯಾ ದ್ರಾವಣದಲ್ಲಿ ಬಾಷ್ಟಿಕರಿಸಿದ ಗಡ್ಡೆಗಳನ್ನು ಉಪಚರಿಸಿ ನಂತರ ಜಿಬ್ಬರೆಲಿಕ್ ಆಪ್ಲು (1 ಮಿ.ಗ್ರಾಂ/ಲೀ.) ದ ದ್ರಾವಣದಲ್ಲಿ 2 ನಿಮಿಷ ಉಪಚರಿಸುವುದರಿಂದ ಗಡ್ಡೆಗಳ ಸುಪ್ತಾವಸ್ಥೆ ಮುರಿದು ಗಡ್ಡೆಗಳು ಬೇಗನೆ ಮೊಳಕೆಯೊಡೆಯುವುದನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು.

ಗಡ್ಡೆಗಳನ್ನು ಬಿತ್ತನೆ ಮಾಡಿದ 45 ದಿನಗಳ ನಂತರ 1000 ಪಿಪಿಎಂ ಮೆಪಿಕ್ಯಾಟ್ ಕೆಲ್ಲೋರ್ಯೋಡ್ ನ್ನು ಪ್ರತಿ ಲೀಟರ್ ನೀರಿಗೆ 1 ಮಿ.ಲೀ. ಬೆರೆಸಿ ಎಲೆಗಳ ಮೇಲೆ ಸಿಂಪರಣೆ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಇಳುವರಿ ಹೆಚ್ಚಿಸುವದು.

5. ಬೆಂಡೆ

ಅ) ಬೀತ್ತುವಾಗ ಬೀಜಗಳನ್ನು ಉತ್ತರವಾಗಿ ಮೊಳಕೆಯೊಡೆಯಲು ಜಿಬ್ಬರೆಲಿಕ್ ಆಪ್ಲು (10 ಮಿ.ಗ್ರಾಂ/ಲೀ.) ಅಥವಾ ಎ.ಎ.ಎ. (100 ಮಿ.ಗ್ರಾಂ/ಲೀ.) ಅಥವಾ ಎನ್.ಎ.ಎ. (100 ಮಿ.ಗ್ರಾಂ/ಲೀ.) ದ್ರಾವಣದಲ್ಲಿ 24 ಗಂಟೆಗಳವರೆಗೆ ನೆನೆಹಾಕಿ ಬಿತ್ತನೆ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಬೇಗನೆ ಮೊಳಕೆಯೊಡೆಯುವುದಲ್ಲದೇ ಆರೋಗ್ಯಕರ ಹಾಗೂ ಉತ್ತಮ ಗುಣಮಟ್ಟದ ಸಸಿಗಳನ್ನು ಪಡೆಯಬಹುದು.

ಆ) ಬೆಂಡೆಯಲ್ಲಿ ಹೂಗಳು ತಡವಾಗಿ ಬಿಡಲು ಮ್ಯಾಲಿಕ್ ಹೈಡ್ರಾರ್ಥಾಯಿಡ್ (ಎಮ್.ಎಚ್) ಸಿಂಪರಣೆಯನ್ನು ಮಾಡಬಹುದು.

ಇ) ಸಸ್ಯಗಳು ಅತೀ ಎತ್ತರವಾಗಿ ಬೆಳೆಯುವಾಗ ಕಿರಿದಾಗಿಸಲು ಇಂಡ್ಲ್ (100–500 ಪಿಪಿಎಂ) ಉಪಂಥೋಗಿ ಸಬಮಾಡಿದೆ.

ಶ) ಬೆಂಡೆಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಇಳುವರಿಯನ್ನು ಪಡೆಯಲು– ಬೆಂಡೆ ಬೀಜಗಳನ್ನು ಜಿಬ್ಬರೆಲಿಕ್ ಆಪ್ಲು (40–150 ಮಿ.ಗ್ರಾಂ/ಲೀ.) ಅಥವಾ ಎ.ಎ.ಎ. (100–400 ಮಿ.ಗ್ರಾಂ/ಲೀ.) ಅಥವಾ ಎಮ್.ಎಚ್ (800 ಮಿ.ಗ್ರಾಂ/ಲೀ.) ಅಥವಾ ಸ್ಟೇಕೋಸ್ಲ್ (500 ಮಿ.ಗ್ರಾಂ/ಲೀ.) ಗಳ ದ್ರಾವಣದಲ್ಲಿ ನೆನೆಹಾಕಿ ಬಿತ್ತನೆ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಹೆಚ್ಚಿನ ಇಳುವರಿಯನ್ನು ಪಡೆಯಬಹುದಾಗಿದೆ. ಇದೇ ರೀತಿ ಸ್ಟೇಕೋಎಂಜ್ಯೆಮ್ (ಶೇ. 10) ದ್ರಾವಣದಿಂದ ಬೀಜೋಪಚಾರ ಮಾಡಿ ಹಾಗೂ ಹೂ ಬಿಡುವ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಶೇ. 1 ರ ದ್ರಾವಣವನ್ನು ಸಿಂಪಡಿಸುವುದರಿಂದಲೂ ಕೂಡ ಹೆಚ್ಚಿನ ಇಳುವರಿಯನ್ನು ಪಡೆಯಬಹುದುದಲ್ಲದೇ ಕೊಯಲ್ಲ ನಂತರ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ವಿಸ್ತರಿಸಲು ಸಹಾಯಕವಾಗುತ್ತದೆ.

6. ಈರುಳ್ಳಿ

ಈರುಳ್ಳಿ ಬೀಜಗಳನ್ನು 50 ಪಿಪಿಎಂ ಜಿಬ್ಬರೆಲಿಕ್ ಆಪ್ಲುದಲ್ಲಿ 6 ಗಂಟೆಗಳವರೆಗೆ ನೆನೆಹಾಕಿ ಬಿತ್ತನೆ ಮಾಡಿದರೆ

ಬೀಜ ಮೊಳಕೆ ಪ್ರಮಾಣ ಹೆಚ್ಚುವುದಲ್ಲದೇ ಗಡ್ಡೆಗಳ ಇಳುವರಿಯೂ ಹೆಚ್ಚಿಗೆತ್ತದೆ. ಇದಲ್ಲದೇ ಈರುಳ್ಳ ಬೀಜಗಳನ್ನು ಎನ್.ಎ.ಎ. (1 ಪಿಪಿಎ) ಅಥವಾ ಐಬಿಎ (10 ಪಿಪಿಎ) ದ್ರಾವಣದಲ್ಲಿ 10 ಗಂಟೆಗಳವರೆಗೆ ನೇನೆಹಾಕಿ ಬಿತ್ತನೆ ಮಾಡಿದ್ದಲ್ಲಿ ಇಳುವರಿಯು ಗಣನೀಯ ಪ್ರಮಾಣವಾಗಿ ಹೆಚ್ಚಿಗೆದ್ದು ಕಂಡುಬಂದಿದೆ. ಈರುಳ್ಳ ಬೀಜ ಬಿತ್ತಿದ 50 ದಿನಗಳ ನಂತರ ಮಿರಾಕ್ಯೂಲಾನ್ (2 ಮ.ಲೀ./ಲೀ.) ದ್ರಾವಣ ಸಿಂಪರಣೆ ವಾಡುವುದರಿಂದ ಹೆಚ್ಚಿನ ಇಳುವರಿಯನ್ನು ಪಡೆಯಬಹುದು. ಹಾಗೂ ಗಡ್ಡೆ ಕೊಯಿಸುವುದು 15 ದಿನಗಳ ಮುಂಚಿತವಾಗಿ 2500 ಪಿಪಿಎ (2.5 ಮ.ಲೀ./ಲೀ.) ಮ್ಯಾಲೀಕ್ ಹೈಡ್ರಾಜ್ಯೋ (ಎಮ್‌ಎಚ್) ದ್ರಾವಣವನ್ನು ಸಿಂಪರಣೆ ವಾಡುವುದರಿಂದ ಗಡ್ಡೆಗಳ ಸಂಗ್ರಹಣಾ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಗಡ್ಡೆಗಳ ಮೊಳಕೆ ಪ್ರಮಾಣ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ.

7. ಸವತೆ ಕಾಯಿ ಮತ್ತು ಕುಂಬಳ

ಸವತೆ ಬಳ್ಳಿ ಅಥವಾ ಕುಂಬಳ ಬಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ 2-4 ಎಲೆಗಳು ಕಂಡುಬಂದಾಗ ಈಫ್ರೋಲ್ (150-200 ಪಿಪಿಎ) ದ್ರಾವಣವನ್ನು ಸಿಂಪಡಿಸುವುದರಿಂದ ಬಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಣ್ಣು ಹೊಗಳು ಬಿಟ್ಟು ಅಲ್ಪಾವಧಿಯಲ್ಲಿ ಕಾಯಿಗಳು ಕೊಯಿಗೆ ಬರುವುವು. ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಇಳುವರಿಯಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಗಣನೀಯ ಪ್ರಮಾಣ ಹೆಚ್ಚಿಗೆಯಾಗಿರುವುದು ಕಂಡುಬಂದಿದೆ.

ಜಿಬ್ಬರೆಲೀಕ್ ಆಷ್ಟು (5-10 ಪಿಪಿಎ) ದ್ರಾವಣವನ್ನು ಸವತೆಕಾಯಿ ಬಳ್ಳಿಯ ಮೇಲೆ ಸಿಂಪಡಿಸುವುದರಿಂದ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಣ್ಣು ಹೊಗಳನ್ನು ಪಡೆಯಬಹುದಾಗಿದೆ.

8. ಕಲ್ಲಂಗಡಿ

ಕಲ್ಲಂಗಡಿ ಮಿಡಿಯು ನಿಂಬಿ ಗಾತ್ರದಷ್ಟಿರುವಾಗ 20 ಪಿಪಿಎ (20 ಮ.ಗ್ರಾ/ಲೀ.) ಜಿಬ್ಬರೆಲೀಕ್ ಆಷ್ಟು ದ್ರಾವಣವನ್ನು ಸಿಂಪಡಿಸುವುದರಿಂದ ಹೆಣ್ಣುಗಳ ಗಾತ್ರ ಮತ್ತು ಗುಣಮಟ್ಟ ಹೆಚ್ಚುವುದು.

9. ಕರಬೂಜು

ಕರಬೂಜ ಬಳ್ಳಿಯು 2-4 ಎಲೆಗಳ ಹಂತದಲ್ಲಿದ್ದಾಗ ಮ್ಯಾಲೀಕ್ ಹೈಡ್ರಾಜ್ಯೋ (200 ಮ.ಗ್ರಾ/ಲೀ.)

ಲೀ.) ದ್ರಾವಣವನ್ನು ಸಿಂಪಡಿಸುವುದರಿಂದ ಬಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಬೇಗನೆ ಮತ್ತು ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಹೆಣ್ಣು ಹೊಗಳ ಉತ್ಪಾದನೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಇದಲ್ಲದೇ ಹೆಣ್ಣು ತಳಿ (ತಲಾಕೆ ಮತ್ತು ಅಂಡಾಂಶವಿರುವ ಹೆಣ್ಣು ಹೂವಿನ ಲಿಂಗ ಇರುವ ಹೊಗಳು) ಗಳಿಗೆ ಸಿಲ್ವರ್ ಡ್ರೈಮೋಸಲ್ಫೇಟ್ (400 ಮ.ಗ್ರಾ/ಲೀ.) ದ್ರಾವಣವನ್ನು ಸಿಂಪಡಿಸುವುದರಿಂದ ಗಂಡು ಹೊಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಬಹುದು.

10. ಅವರೆ

ಸ್ಯೆಕೋಸೆಲ್ (250 ಮ.ಗ್ರಾ/ಲೀ.) ದ್ರಾವಣವನ್ನು ಸಿಂಪರಣೆ ವಾಡುವುದರಿಂದ ಹೆಚ್ಚಿನ ಇಳುವರಿಯನ್ನು ಪಡೆಯಬಹುದು.

11.ಅಲಸಂದಿ

ಎ.ಎ.ಎ. (250 ಮ.ಗ್ರಾ/ಲೀ.) ಸಿಂಪರಣೆಯಿಂದ ಅಲಸಂದಿಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಇಳುವರಿಯನ್ನು ಪಡೆಯಬಹುದು.

12.ಲೆಟ್ರೋಸ್ (ಹಕ್ಕಾರಿ)

ಜಿಬ್ಬರೆಲೀಕ್ ಆಷ್ಟು ದ್ರಾವಣದಿಂದ ಬೀಜೋಪಚಾರ ಮಾಡಿದ್ದಲ್ಲಿ ಲೆಟ್ರೋಸ್ ಬೀಜಗಳ ಸುಪಾತ್ವಾಸ್ಥಿರ್ಯಾನ್ನು ಮುರಿದು ಬೀಜಗಳು ಬೇಗನೆ ಮೊಳಕೆಯೊಡೆಯುವುದನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು.

ತರಕಾರಿ ಬೆಳೆಗಳಲ್ಲಿ ರಸಗೊಬ್ಬರಗಳ ಬಳಕೆಯ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಸಸ್ಯ ಪ್ರಚೋದಕಗಳನ್ನು ಬಳಸಿದ್ದಲ್ಲಿ ಉತ್ಪಾದನೆಯಾಗಿ ಹಾಗೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಇಳುವರಿಯನ್ನು ಪಡೆಯಬಹುದು. ಸಸ್ಯ ಪ್ರಚೋದಕಗಳ ಬಳಕೆಯಿಂದ ತರಕಾರಿ ಬೆಳೆಗಳು ವೇರಾಳು ಮುಕ್ತವಾಗಿರುವುದು ಕೂಡ ಕಂಡುಬಂದಿದೆ. ಈ ಸಸ್ಯವರ್ಧಕಗಳನ್ನು ಬಳಕೆ ಮಾಡುವ ಮುಂಚಿತ ಇವುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಬಳಕೆ ಮಾಡುವುದು ಸೂಕ್ತ.